

ונשמחה

בישועתו

הארות והערות לטלפון 052-8630212

תוכן העניינים

ד.....	הקדמה
ו.....	בעניין היום הוא כ' לעומר
י.....	רמז נוסף מהאר"י במגילת רות
יד.....	צפיית ה"שפת אמת" לחג נוסף דרבנן
טו.....	איך בימי הספירה קבעו חג העצמאות
יח.....	ראוי שתחילת ההתעוררות מצדנו
כ.....	הדחייה של מטה דוחה את הלמעלה
כג.....	צריך להודות על כל שלב
כה.....	החובה לחגוג עילוי המלכות
לא.....	מדברי חכמים
לד.....	עם ישראל בארצו יש עילוי לשכינה
לו.....	מהזוהר הקדוש והאר"י
לח.....	נס קיבוץ גלויות גדול מכל נסי מצרים
מג.....	הגאולה על ידי יהודים שאינם שומרי מצוות
מה.....	איך קדושתה של הגאולה במדינה חילונית
מז.....	קומה ראשונה הכרחית
מח.....	תיקוני התפילה גם בחיצוניות עולם העשיה
נ.....	פסח כנגד יום העצמאות
נד.....	פסח ויום העצמאות תיקון חטא הארץ ואדם הראשון
נו.....	צריך לזכות לראות את הגאולה
סא.....	סגולות למי שמשותף בשמחה
סב.....	בבניין הארץ יש ירידה רוחנית מסוימת
סה.....	ברוך הבא אליהו הנביא
סט.....	שלבי הגאולה לפי דוד המלך
ע.....	הגאולה השלמה קימעא קימעא
עד.....	טובת הכלל עדיפה על טובתו הפרטית
עז.....	יצאנו מהגלות וצריך לצאת מהקטנות בארצנו
עט.....	יום ירושלים
עט.....	הצדיקים מרגישים בהארת הקדושה

הקדמה

ידוע בחולי הגוף שככל שהמחלה היא חמורה וקשה, הריפוי וההבראה ממנה הוא ארוך יותר, **הנה** בחולי הנפש הדבר עוד יותר ארוך וקשה וכל זה בחולי **הפרט**, הנה כלל אומתנו הייתה חולה **בחולי הגלות והקטנות**, זה אלפיים שנה לערך, וב"ה התחיל תהליך רפואתה לפני כמאה שנה ויותר, ברור לנו שתהליך הרפואה הוא **ארוך**. אך שומה עלינו, להשתדל, אחר שיש בידנו כל הידע על מחלת הגלות הזאת, והדרך לצאת ממנה. **להשתדל ברפואה**.

ה' יתברך הכין את התרופה נפלאה על ידי **רשב"י** וחבריו, הוא **ספר הזוהר הקדוש** להחיש גאולתנו, **ברחמים**. וכמו שכתב קדוש ה' **הרמח"ל** בספרו **"אדיר במוס"** שהזוה"ק **"לגאולה הוכן"**. הזוה"ק התגלה, אחר **אלף** שנות הגלות שנגזרו עלינו, מפני עוונותינו וחטאתינו, כל **היום** דוה, יומו של הקב"ה **אלף שנה**. ומיד התגלה הזוהר הקדוש. כבר לפני כ-תשע מאות שנה. וכן האר"י הרחיב וביאר לנו **תורת הגאולה**, ותורת ארץ ישראל, בביאור בקבלה והזוה"ק, אשר בו יוצאים מהגלות **ברחמים**, כמובן **אם** נתעורר **מהשינה** (=גלות וקטנות) שאנחנו בה מהר, ונעשה מה שצריך.

ברוך השם כבר שבעים וארבע שנים עברו מאז הקמת המדינה והכרזת עצמאותנו, זמן קצר יחסית לגלות הארוכה, הנה ב"ה צועדים אנחנו בצעדי ענק לקראת גאולתנו השלמה. **קיבוץ גלויות** ההולך ונשלם לעינינו, דבר שהוא **נס גדול מכל נסי מצריים**, כמו שכתוב בנביא וכמו שבארו רז"ל. והוא סימן גדול להופעת **משיח צדקנו**, כמו כן לימוד התורה בכל פרד"ס דרכיה יותר מכל מה שהיה בכל ימי עולם, בעומק ובהרחבה גדולה.

רק מה שמוטל עלינו **לפקוח עיניים ולראות את ישועת ה'** מה שכבר זכינו בה, להתעורר **להודות בשמחה רבה**, שהכול ממנו יתברך, ולאט לאט. וגם לפי הכרתנו בנפלאות וההודאה עליהם, נשמור על הקיים ונתקדם לקראת השלמת גאולתנו.

באתי כאן לפתוח צוהר קטן להבין ולראות את מה שיש ולא לעצום עיניים, להראות שהדברים הם כתובים, ורמוזים בתורה בנביאים ובכתובים בתלמוד. והכל על פי הזוה"ק וכתבי האר"י להבין שהכל כך מאת ה', **ואמת**.

ובכל שנה ושנה בהתבוננות אמיתית וללא דעות קדומות רואים עין בעין שחייבים **להוסיף הודאה על ההודאות**. מה שמתרחש בכל יום לעיננו, וצריך להמשיך להעמיק להתבונן בכל ימי עולם, איך הקב"ה **שמר עלינו** בגלל בריתו עם האבות, (ויקרא כ"ו מ"ד) **וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵּיהֶם לֹא מֵאֲסִתִּים וְלֹא גְעֻלֹתִים לְכַלְתָּם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם**. חטאי העם מכניסתם לארץ עבודה זרה וחטאים חמורים מלחמות אחים ועד חורבן בית שני, **ובגלות** פוגרומים רדיפות עלילות דם מסעי הצלב גירוש ספרד ועוד ועוד, ועד השואה לאחרונה.

ומהכל שרדנו, עם נפלא הקב"ה שמר עלינו, ושמר לנו על התורה שלא תשתנה בכל ארצות פיזורינו, ושמר על ארץ ישראל שלא יתיישבו בה עמים אחרים. הרי 3334 שנה מיציאת מצריים מחכה לנו שנחזור בתשובה לארץ ישראל עם התורה, ומי שרוצה רואה מה שיש עד היום בארצנו הקדושה כל זה רק ב-74 שנה בלבד, ולפני 85 שנה השליכו אותנו לתנורים, וחזרת לימוד התורה בהיקף כזה. לא יכולים להתאפק ופורץ בשיר הלל והודאה בפה מלא בלי שום פחד.

כמו שכתב בעל ההגדה שחייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים ואז מגלה באמת שני מצרים קטנים כנגד מה שעברנו ולכן אומר לפיכך חייבים אנחנו להודות ולהלל ולשבח ולפאר וכו'... אז פורצים באמירת הלל שאין תשובה אחרת לזה, עת הזמיר הגיע שצריך האדם לזמר ולמלא פיו תהילות לה' כל היום, ולקבוע יום לעניין הזה.

ואין מזרזים אלא למזרזים, ולחזק כמה נקודות לקירוב גאולתנו, ועוד שצריך להבין שיש לנו מה לעשות ובכך לזרז הגאולה השלמה, **ושלא לדחות** ח"ו כל הטובה שאנחנו רואים מה שהקב"ה משפיע עלינו, ועוד שיש עילוי גדול לשכינה בחזרת עם ישראל לארצו ושיש חובה הלכתית לחגוג ולהודות על כך. היא ישועתו של הקב"ה.

"ונשמחה בישועתו".

ואני תפלה שלא יזלזלו בדברים המובאים בקונטרס זה, ולא ידחו הדברים על הסף. ומי שיזכה ללמוד בדברים המובאים כאן יבין שאותו היום דווקא הוא היום שהכין אותו הקב"ה לגאולתנו, ואלו לא הכריזו אז על עצמאותנו עדיין אנחנו ובנינו וכל העולם היה עוד בגלות ללא גאולה כלל. שלפי התיקונים הוא היום האחרון לגלות.

המצפה באהבה לישועה בקרוב. אמן

הצב"י יהושע ביסמוט ס"ט.

בעניין היום הוא כ' לעומר

בראשית דברנו עלינו להבין שיום כ' לעומר הוא **יום קדוש במהותו**, אמנם הוא נקבע ל"חג העצמאות" על ידי גדולי אומתנו בזמנו, אך ודאי "פִּלְגֵי מַיִם לְבַּיְתָא דְּמִלְכָּא בְּיַד יְ-דָנָה עַל קַל אֶשֶׁר יִחַפֵּץ יְטַנּוּ", (משלי כ"א א') ולהבין **שקביעה זו בהשגחה היא מאת ה' מששת ימי בראשית**.

זה לשון האריז"ל בספר מחברת הקודש דף כ"ד ע"ג בעניין ספירת העומר... ליל כ' לעומר... (הוא יום ה' באייר יום העצמאות)... התיבה מתוך 49 תיבות המזמור² היא **ישמחו**...

הרי רמז שתהיה **שמחה** ביום זה, שהיא התיבה **העשרים** מתוך ארבעים ותשע תיבות המזמור, **ועוד** רמז נוסף יפה למילה **ישמחו** שהיא ראשונה בפסוק האמצעי שבו 49 אותיות, **ישמחו** הן חמש אותיות שמכוונים בחמשת הימים הראשונים של ספירת העומר שהם חמשת ימי **חול המועד**. מכאן שהמילה **ישמחו** היא הוראה לשמוח שהם, **חמשת ימי חול המועד, ויום כ' לעומר והוא יום העצמאות**. וממשיך הרב שם וזה לשונו...

והנה יום זה **תחילה לשלושים יום שלפני עצרת** ששואלים ודורשים מעניינו, שהוא מתן תורה. **הואיל** וכאן **נגמרו ג' מוחין לז"א חב"ד**. **ויש בו תחינה** הואיל ודעת חציו חסדים וחציו גבורות. ואע"פ שהיום נכנס **רושם הדעת**, והוא **עצמו** למחר, **כבר נתבאר כי התחלה עיקר**, ויהיה **פרוס עצרת יום ל"ה לעומר**... ע"כ. ע"ש.

נראה מדבריו שהוא מתנצל **שיש בו תחינה**, שהרי בשאר הימים לא ציין אם יש בו תחינה או לא, ולפי מה שהוא מבין, היה ראוי שלא יהיה בו תחינה, וכמו שנבאר.

ומה שאמר : כבר נתבאר כי **התחלה עיקר**, היכן נתבאר? ראה **שער הכוונות דף פ"ד ע"ג ד"ה ועתה**... בעניין יום ז' **דפסח** שהוא **יום טוב** כתב שם הרב וז"ל.

ובשבוע הא' חוזר מוח **חכמה** ליכנס... בסוד כולם בחכמה עשית **והוא עיקר כולם**... יום ו' של שבוע א' כי אז נשלם ליכנס אפילו גדלות ב' דאבא דמוח **החכמה כנ"ל**, והנה **יום ו' לעומר הוא ביום ז' של פסח** ולכן **הוא יום טוב גמור** ואע"פ שלא נכנס רק **הרשימו מספיק לפי שכבר נשלם מוח החכמה**, ולכן ליל ז' של פסח **הותר זווג תחתון כי כיון שנכנס מוח החכמה כבר יש בחינת הזיווג**

^א אע"פ שיש כאן מושגים קבליים הם יובנו בכלל הדברים ורק מה שלא ברור לדלג לעת עתה ולחזור אחר כך ואז יובן היטב. אפשר לשאול בטלפון הנ"ל למי שרוצה הסבר נוסף.

² תהילים מזמור ס"ז "למנצח בנגינות" אשר מכונים בו בספירת העומר יש בו **49 תיבות**, ובפסוק האמצעי יש בו **49 אותיות**, ובכל יום מכונים תיבה אחת מהמזמור, ואות אחת מהפסוק האמצעי.

כי הוא עיקר כל המוחין אבל יום ז' לעומר שהוא יום ח' של פסח נקרא אסרו חג לפי שאז נכנס עצמות גדלות ב' דאבא דמוח החכמה, אבל אינו יו"ט ממש כיון שכבר הרשימו נכנס בליל ז' של פסח ואין נקרא יו"ט אלא על שם חידוש הנעשה מחדש אבל זה אינו חידוש כי כבר נכנס הרשימו ליל שלפניו... ע"ש.

הרי מבואר שעיקר כניסת מוח חכמה הוא ברשימו דגדלות ב' דאבא¹, שנכנס ביום ו', שביעי של פסח, ואז הוא יום טוב גמור, הנה כניסת העצמות אינה יום טוב, מפני שאינו חידוש. ונוכל ללמוד כן בעניין חב"ד, אומר הרב עיקר סיום כניסת החב"ד הוא ביום כ' לעומר, שבו נכנס הרשימו דגדלות ב' דאבא דחסדים דדעת. ואע"פ שבפועל סיום כניסת כל החב"ד יהיה רק ביום כ"ח לעומר ואז כל החב"ד יכנס. אומר הרב, וזה לשונו: "וכאן נגמרו ג' מוחין לז"א חב"ד"... עד כאן. הוא יודע לספור. למה ביום כ' לעומר נגמרו להיכנס, ולא ביום כ"ח? והוא אומר, וזה לשונו, "אינו חידוש" והעיקר הוא יום כ', שהוא עיקר ועל כן מתפלל האר"י ואומר "ויש בו תחינה". בתמיה!

הרי אם בסיום כניסת מוח החכמה בלבד הוא יום טוב, שביעי של פסח, כל שכן שהיה צריך להיות יום כ' לעומר, חג גדול יותר מיום שביעי של פסח. וכאן התשובה שיום זה מוכן להיות חג, ולגילוי השמחה. שבו ביום, הכרזת העצמאות. שהוא יום מוכן כבר מבריאת העולם². ראה שערי רחמים ב' שאלה רע"ג.

¹ **לפי הקבלה** בנוסף לחסדים המתפשטים שמכוונים על פי הפשט, יש גם כוונה בכניסת מוחין בספירת העומר, ובשבוע הראשון נכנס מוח החכמה בז' בחינותיו. (קטנות וגדלות א' וב' לפי סדר הימים הא"ב גז"ז) והבחינה העליונה ביותר היא גדלות ב' של אבא, ובחינה זאת נכנסת בשני שלבים שלב ראשון הוא רשימו ביום ו' לעומר בכל שבוע, ושלב שני הוא העצמות ביום ז'. הנה הרב מלמד אותנו שכניסת הרשימו ביום ו' בכל שבוע היא עיקר, והוא הגורם להיות אותו היום יום טוב, יום שביעי של פסח.

וכן כאן ביום כ' לעומר הוא העצמאות הוא יום ששי של שבוע שלישי, מלמד אותנו האר"י שעיקר כניסת הדעת הוא ברשימו של חסדים דדעת שהוא יום ו' של שבוע שלישי שהוא יום כ' לעומר, יום העצמאות, והיה ראוי להיות יום טוב גדול יותר משביעי של פסח, שהוא עיקר כניסת כל החב"ד, (אע"פ שבפועל סיום כניסת החב"ד הוא ביום כ"ח לעומר). ולכן מדגיש ויש בו תחינה בתמיה!! ולא היה ראוי לכך, הרי ראוי להיות יום טוב גדול משביעי של פסח. בדורנו אנחנו זכינו להבין ואין תמיה, שאין בו תחינה.

² **לפי מה שראינו על חשיבות היום הזה דווקא כ' לעומר** צריך לתת את הדעת, בשנים שיום העצמאות יוצא ביום שני בשבוע, וכדי שלא לחלל את השבת דוחים את יום העצמאות ליום כ"א לעומר, וזה מפני שרוצים שיום הזיכרון לחללי צה"ל יהיה צמוד ליום העצמאות. וגם זה כדי שלא לחלל שבת בליל יום הזיכרון אם יהיה במוצאי שבת. אם כן לפי סדר זה יוצא יום הזיכרון הוא ביום כ' לעומר וזה לכאורה לא כל כך ראוי שבים גדול כזה יהפוך ליום זיכרון לחללים, וכן יש שאלה בעניין אמירת ההלל שלא באותו יום החג עצמו. צריכים לדון בזה הרבנות הראשית וראשי המדינה, ואולי רק בשנים האלו להפריד את הימים האלו. אע"פ שהדבר רגיש, אם זה יבוא בהסכמה יובן הדבר. וכן כשמקדימים ליום רביעי וחמישי אם יום ה' באייר יוצא ביום ששי. שהרי אם נקבע שבים חג קדוש אומרים הלל צריך להיות באותו היום דווקא, בכל זה יש לדון מחדש מפאת קדושת היום.

וראה מה שכתבו בשם הגר"א בספר מדרש שלמה עמוד 52 פרק ז' על ספירת העומר וז"ל... ימי העומר אפוא הם הימים המסוגלים ביותר להתעלות בקדושה, אך לעומת זאת הם רגישים יותר להתדבקות הקליפה... וזהו הטעם שבימי הספירה צריכים להיזהר יותר מחברותא רעה ומדברי סכנה, **זולת שני ימים מסוימים בימי הספירה שאין הקליפה יכולה לשלוט בהם והם יום העשרים בעומר ויום ארבעים ושניים בעומר כידוע ליודעי ח"ן.** (שני הימים האלה נתונים בשילובים של קו הרחמים כ' בעומר **יסוד דתפארת סוד טצ"ץ** בייסוד וכן בחושבנא, מ"ב בעומר **מלכות דיסוד**)... ע"כ ע"ש.

וברוך השם בימינו זכינו לגילוי קדושת הימים האלו. יום העצמאות ויום ירושלים.

אך מצד שני על עצם קביעה זו **צריך להודות**. כמו **שהרב צבי יהודה קוק** זצ"ל היה אומר, "ראית מדינה מכל מדינות העולם שדוחה את יום העצמאות שלה?! הרי נחשב לקדוש ביותר ושום דבר לא יגרום לדחות אותו. רק בעם ישראל נדחה כדי שלא לחלל את השבת", ועוד עצם קביעת יום זה היה באותו יום ששי ה' באייר תש"ח לפני סיום המנדט הבריטי שהיה אמור להסתיים בליל שבת. והקדימו ישיבת מועצת העם אז ליום ששי בשעה 16.00 כדי שלא לחלל את השבת. (גם בזה היו ניסים גדולים) **הרי ערך דתי וקדושה**, ואם כן בסיס כל קיום קדושת היום הזה, מבוססת על קדושת השבת.

ועוד מפני שצריך להצמיד יום העצמאות ליום הזיכרון לחללי צה"ל, **הרי מידת ערבות ישראל חשה** שאי אפשר להיכנס ליום העצמאות בלי ההתקשרות, **לא לו שתרמו את היקר מכל**, הנופלים שתרמו את חייהם, **וכן מידת הכרת הטוב** של אומתנו לאלה שאנחנו חייבים להם את חיינו שמסרו נפשם על המדינה, הרי על קביעה זו לבד של דחיית החגיגות יש **להודות**. ואל יזלזלו לומר שאין חג זה חשוב מפני נדחה, **ההיפך הוא הנכון**, אם כל החגים קודש, חג זה **קודש קודשים**, כנ"ל. אע"פ שיש בעיה הלכתית בעניין אמירת ההלל. הגיע הזמן שגדולי הדור ישבו על מדוכה זו, ויחליטו על כל העניין. ראה ספר **"מאורות הרצ"ה"** לרב צבי יהודה קוק עמ' תקצ"ו, וכן עמ' תר"ד.

ועוד נראה ברור שאין לומר תחננו גם ביום ה' באייר אם יום העצמאות הוקדם לד' באייר או נדחה ליום ו' באייר. מפאת קדושת היום.

ועוד יש לומר שהנה מתקיים מה שאמרו חז"ל על ימי התענית והאבל שיהפוך אותם ה' לימים טובים. משמע שהודיעו לנו **שאנחנו נקבע ימים טובים חדשים** במקום ימי התענית והאבל. וזה לא חייב להיות דווקא **באותם ימי התעניות**, והעיקר שהקב"ה יעשה לנו ניסים כאלו שנקבע אותם לימים טובים. ראה בהמשך בעניין זה מה שהבאנו בשם **הרמב"ם אלבו** שימי הספירה הם קדושים **ויחזרו להיות שמחים** ומה שקבעו אבלות על תלמידי רבי עקיבא שבזה **הסתירו עניין האבלות האמיתית** שהיא על **חרבן המקדש וגלות עם ישראל** ותפקודו כעם ככל העמים **עם מדינה ועצמאות**, ממילא **כשתהיה הגאולה כמו שזכינו לה אין כלל עניין אבלות על תלמידי רבי עקיבא, שקבעו להסתיר** הדבר האמתי **בלבד**. ראה בהמשך.

^ח זה הובא גם בספר **דורש לציון**, עמ' ע"א-ע"ב של הגר"א.

^י **טצ"ץ גימ' ה'** באיר תשפ"א (זה **מהרב פיש הי"ו** סוד החשמל) ועוד העצמאות הייתה בשנת 5708 ואם תספור את התיבות מ-**בראשית** הפסוק אחרי 5708 תיבות, כתוב **והביאך ה' אלוקיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך זה מהרב נועם הלוי מהוד השרון**. וחברי ששלחתי לו זה מקרית ארבע **הרב חי סעדיה הי"ו** המשיך לספור משם עוד 73 תיבות ואז יש פסוק **כי תשמע בקול ה' אלקיך לשמור מצוותיו** הרי משיח בן יוסף ומתחיל משיח בן דוד. והשנה 74 לעצמאות הרי רואים ממש הופעתו למי שרוצה לראות.

תלמידי הגר"א ביום כ' לעומר הייתה התחלת פעולתם הכבירה ביסוד הישוב בירושלים, בה' באייר שנת תקע"ב הניחו את היסוד של **"בית מדרש אליהו"** בירושלים על שם הגר"א.

תלמידי הגר"א ותלמידי תלמידיהם הבאים אחריהם נצלו את **שני הימים** האלה **להנחת יסוד** למפעלי קדושה שונים בירושלים. (הוא יום ה' באייר יום העצמאות ויום ירושלים).

עוד שתאריך היום הזה, **כ' לעומר ה' באייר**, היה מוכן ולא נודע, עד שזכינו לעצמאות ונגלה, שזהו **שהיה חסר ועתה נשלם**.

בעל הטורים חלק אורח חיים סימן תכ"ח בשם **אבודרהם** סידר לפי סימני **הא"ת ב"ש** את כל החגים וקישורם לימי חג הפסח, ז' של פסח היה **חסר לו** סימן ע' עד שבא **יום העצמאות**, שחל באותו היום.

א"ת יום א' של פסח הוא יום בו חל **תשעה באב**.

ב"ש יום ב' של פסח הוא יום בו חל **שבועות**.

ג"ר יום ג' של פסח הוא יום בו חל **ראש השנה**.

ד"ק יום ד' של פסח הוא יום בו חל **קריאת התורה הוא יום שמחת תורה**.

ה"צ יום ה' של פסח הוא יום בו חל **צום יום כיפור**.

ו"פ יום ו' של פסח הוא יום בו חל **פורים**.

ז"ע יום ז' של פסח הוא יום בו חל **עצמאות**.

הרי עד שנקבע יום העצמאות היה חסר לסימן זה"ש של **א"ת ב"ש**. ובאמת שני החגים האלו הם אותו עניין כמו שמובא בשם האר"י בתחילת הקונטרס. שהם **סיום** כניסת **החכמה**, בשביעי של פסח, ו**סיום** כניסת **החב"ד**, ביום העצמאות.

^א הנה באותו יום תמיד יחול **יום ירושלים**, וצריך להבין שעניין ירושלים ושבועות יש בהם משותף שכן כתוב (ישעיהו ב' ג' **וכן** במיכה ד' ב') **כי מציון תצא תורה ודבר** ?-דנה מירושלם, שעתידים לקבל תורה **בירושלים**, וכמו שכתב רש"י בפירושו לשיר השירים על הפסוק **"יִשְׁקֶנִי מְנִשְׁקוֹת פִּיהוּ"**. וזה יהיה **בירושלים** שכתוב **כי מציון תצא תורה ודבר** ?-דנה מירושלם. שכן במתן תורה, בגלל חטא העגל לא קבלנו בסופו של דבר **אלא לוחות שניים** שהיו בדרגה נמוכה, 1000 מדרגות פחות. ונזכר בקרוב לתורה של **לוחות ראשונים** ויותר ובנין בית המקדש בירושלים, בקרוב ממש.

^ב ראה בהמשך הדמיון שיש ליום העצמאות עם חג הפסח, ושביעי של פסח ביותר. ולכאורה צריך להבין שבעל הטורים גם כן הבין היטב שאמור להיות **עוד חג** שיתאים להשלים את הסדר הזה, אחרת לא היה כותב אותו חסר, וכמו **רבי שמעון העמסוני** שדרש את כל האתי"ם שבתורה וכיוון שהגיע "את ה' א-להיך תירא" ולא ידע מה לדרוש פרש ואמר כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך אקבל שכר על הפרישה, הרי שגם בעל הטורים **היה לו לפרוש** מסדר זה שכן **לא נשלם**. אך לא כך. **אלא ידע שיש עוד חג שיהיה לישראל** שיתחיל באות ע' ויחול ביום בשבוע כמו **שביעי** של פסח.

רמז נוסף מהאר"י במגילת רות

הנה קדושת היום זה רמז בתיקונים, והיה ידוע להאר"י הקדוש ורמז זאת, ולנו נתגלה בוודאות, זכינו ב"ה למה שכל הדורות היו מצפים, ולא זכו, ואנחנו צריכים לשמוח, להודות ולהלל על הזכות הזו.

ספר צדיק יסוד עולם לאר"י הקדוש והוא מודפס בסוף שער הייחודים הוצאת החיים והשלום **פירוש על מגילת רות דף נ' ע"ב** ... והיה בבוקר כשיתחיל להזריח עמוד השחר בזמן הגאולה אם יגאלך טוב רוצה לומר אם יתעורר אותו הטוב הגנוז מעצמו על ידי התשובה ומעשים טובים יגאל יהיה הגאולה מיד בבוקר רוצה לומר בזמן הקץ הראשון כי כמה קיצין כלו ועברו ואין הדבר תלוי אלא בתשובה ואם לא יחפוץ לגאלך שלא יעשה תשובה וגאלתיך אנכי פירוש אני מעורר אותו הטוב כנאמר למעני אעשה: **חי - דוה חי** הוא בסוד **היסוד, י-דוה** הוא תפארת...

ואם לא יחפוץ לגאלך וגאלתיך אנכי **חי - דוה** שְׁכָבִי עַד הַבֹּקֶר... פירש האר"י **חי - דוה** ... חי הוא בסוד **יסוד, י-דוה** הוא תפארת. ויש בכאן **רמז גדול שלא ניתן לכתוב באשר שנוגע אל זמן הגאולה** ט"כ ע"כ. ע"ש.

הנה יסוד שבתפארת הוא יום כ' לעומר הוא יום העצמאות, וראה מה שהבאנו לעיל בעניין כ' לעומר ממחברת הקודש. ואומר כאן "רמז גדול שלא ניתן לכתוב", אז. והנה אנחנו זכינו להבין רמז הגאולה שלא רצה האר"י ולא היה יכול לגלות אז.

ונראה לעניות דעתי הקלושה שמקור האר"י"ל הוא מהתיקונים **תיקון כ"א דף נ' ריש ע"א וז"ל**:

ונשמתא בגלותא בתראה אתמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, **שכיבת לעפרא**, ווי ליה לבר נש **דנשמתיא** נחיתת תחות רגליו, דבההוא זמנא אתמר במזליה נפלה לא תוסיף קום, ולית ליה עלוי וסילוק **אלא בידא דקודשא בריך הוא**, דאזיל **שמא קדישא** לימינא ואוקים לה.

תרגום: והנשמה בגלות האחרונה נאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, **שוכבת לעפר**. אוי לאדם שנשמתו יורדת תחת רגליו, שבאותו זמן נאמר במזלו נפלה לא תוסיף קום, ואין לו עלוי והתעלות אלא ביד הקדוש ברוך הוא, שהולך השם הקדוש לימין ומקים אותה.

ורזא דמילה ליני חלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב וגאל (רות ג' י"ג) **טוב דאיהו ברית יגאל**, ואם לא יחפוץ לגאלך וגאלתיך אנכי, **חי - דוה** שְׁכָבִי עַד הַבֹּקֶר, אנכי

^ט ראה בהמשך הרמז מהפסוק הזה תאריך מדויק לגאולה ה' באייר ה'תש"ח מפורש בתיקוני זוהר דף ק"ז אמצע ע"ב.

דאיהי אימא עלאה, אנכי דיציאת מצרים, חי י-דוה שכבי עד הבקר דאיהי ימינא, דביה תוקפא דאורייתא דבכתב דאיהי עמודא דאמצעיתא, דמימינא אתייהיבת אורייתא דבכתב, ומשמאלא אתייהיבת אורייתא דעל פה דאיהי נוקבא.

תרגום: וסוד הדבר, ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל, (רות ג' י"ג) טוב שהיא הברית, יגאל, ואם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי, חי י-דוה שכבי עד הבקר. אנכי שהיא האם העליונה, אנכי של יציאת מצרים, חי י-דוה שכבי עד הבקר שהיא ימין, שבו כח התורה שבכתב שהיא העמוד האמצעי, שממין נתנה תורה שבכתב, ומשמאל נתנה תורה שבעל פה, שהיא נקבה.

ובגין דא טוב צדיק ח"י עלמין איהו מסיטרא דשמאלא, דאיהו גבור הכובש את יצרו, דאיהו סמאל"ל, ובגין דא שמאל דוחה, ובימינא יקום, דמאן דנפיל לא צריך לאקמא אלא בידא ימינא, ובגין דא חי י-דוה שכבי עד הבקר. ע"כ. ע"ש.

תרגום: ומשום זה, טוב צדיק ח"י העולמים הוא מצד השמאל, שהוא גבור הכובש את יצרו, שהוא סמאל"ל, ומשום זה שמאל דוחה ובגמין יקום, שמי שנופל לא צריך להקים אלא ביד ימין, ומשום זה חי י-דוה שכבי עד הבקר. ע"כ ע"ש.

ובקיצור נמרץ משמע שאחר הגלות ובהגיעה זמן הגאולה ועדיין נשארת נשמת עם ישראל, רומז לשכינה, עד מתחת לרגליו שזו הנפילה הגדולה ביותר בגלות יש אפשרות על ידי התשובה שישבו ישראל לגדלותם וירצו לגאול השכינה על ידי שיחזרו ויכבשו את הארץ במסירות נפש זו התשובה של היסוד באלף הששי, ויש להם כמה הזדמנויות, אך אם לא יבינו את זה, שזה גם יגרום שיסבלו עוד המשך הגלות, ובסוף הזמן הקב"ה יכול להקימו, על ידי שיביא אותנו, כמ"ש דוד המלך ע"ה (בתהילים מ"ד כ"ו) "כי שחה לעפר נפשו דבקה לארץ בטנגנו: (כ"ז): קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך" שאין ירידה יותר מזה, ואז קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך. וזה שאמר נפלה לא תוסיף קום, מעצמה, אך הקב"ה יקים אותה.

ורמז ברות (היא השכינה בגלות) ותשכב למרגלותיו שזה תחת רגליו. ואז אמר לה אם יגאלך טוב יגאל אם יזכו שתהיה הגאולה מצד תיקון הברית והיסוד הנקרא טוב יגאל מה טוב ונכון שיהיה כן, והוא האלף השישי הרומז ליסוד. אבל ואם לא יחפץ לגאלך ר"ל שלא יעשו תשובה לשכינה להחזירה לארץ ישראל ואז לא יהיו ראויים לגאולה מצד תיקון היסוד. אז וגאלתיך אנכי, שהיא הבינה כמו ביציאת מצרים, ועמודא דאמצעיתא

¹ ראה שער הפסוקים דף מ"ה על הפסוק (ישעיהו נ"ב ג') "חנם נמפרתם ולא בכסף תגאלו" שהגאולה ממצרים הייתה בחינת כסף שהוא החסד, אך גאולה אחרונה היא בזהב הרומז לגבורה יצחק, אך זה יהיה ע"י אימא כמו במצרים. ולכן ההקבלה והדמיון בין הגאולות (מיכה ז' ט"ו) כימי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות: היא רק על הצד השווה ששניהם זה יהיה ע"י אימא.

שהוא הת"ת שם הוי"ה וזהו חי י-הו"ה^א, וכאן כמו שנבאר בהמשך הוא תאריך הגאולה האחרון מצד היסוד, שאין עוד אחריה גלות וירידה זהו הזמן וברוך ה' הגענו אליו ומה שחסר היום הוא להכיר בו ולהודות ולהלל על היום הזה יום העצמאות שהוא נקבע על ידי הקב"ה אין גאולה אחרת רק הודאה גדולה והיא אז גאולתנו השלמה.

עניין יסוד שבת"ת שהוא ה' באייר, יום העצמאות, והוא באלף השישי הרומז ליסוד, להקים ע"י היסוד, זו זכות גדולה למי שעושה זאת, הקימה ע"י עמודא דאמצעיתא תפארת, והמשך הפסוק "שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר" הוא התאריך בשלמות. כאמור חי י-הו"ה הוא כ' לעומר יום ה' באייר ובהמשך "שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר" גימ' תשי"ג שהוא ה'תש"ח. שכבי עד בקר, תש"ח הבקר ה'תש"ח. הרי תאריך מדויק האחרון^ב לגאולה על ידי היסוד רק חסר להודות.

הנה למי שעוד לא משוכנע שיום העצמאות ה' באייר ה'תש"ח הוא התאריך שנקבע על ידי הקב"ה להיות חג הגאולה הגדולה והנה כתבו אותו רשב"י בשני מקומות וכן האר"י והזכיר אותו, גם הגר"א, וברוך ה' זכו להכריז עליו ראשי המדינה. ע"כ.

הנה רשב"י בתיקונים ס"ט דף ק"ז אע"ב: ולזמנא דייתי פורקנא, אתמר לגבי ו' דאיהו דרגא דמשה, מוליך לימין משה, לסמכא ה' דיליה בימינא, ודא איהו "חי י-הו"ה שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר", בקר דאברהם, י' אזיל לשמאלא וזקיף ל-ה' דיליה, ודא איהו קרבן עולה ויורד, ורזא דמלה, יעקב בהאי אתר שכל את ידיו. ולחכימא ברמיזא:

תרגום:: ובזמן שתבא הגאולה, נאמר אל ה-ו' שהיא דרגת משה, מוליך לימין משה, לסמך ה' שלו בלימין, וזהו "חי יהו"ה שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר", הבקר של אברהם, י' הולך לשמאל וזקיף את ה' שלו, וזהו קרבן עולה ויורד, וסוד הדבר יעקב במקום הזה שכל את ידיו, ולחכם ברמיזא.

אך ההבדל, שבמצרים בחסד כסף ע"י המלכות, וגאולה אחרונה ע"י גבורה יצחק בזכות, ע"ש. היטב.

^א בהמשך תעיין היטב ב"בית לחם יהודה ב"י" בשער מיעוט הירח תמצא, וכן מה שמבואר תאריך מדויק ביותר בתיקוני זוהר תיקון ס"ט דף ק"ז אמצע ע"ב הבאנו בהמשך.

^ב הנה מה שכתב הרב משולם ראטה זצ"ל בספרו קול מבשר א' סימן כ"א: ... ויפה כיוונו המנהיגים שקבעו את היום הזה דווקא, אשר בו היה עיקר הנס שיצאנו מעבדות לחירות על ידי הכרזת העצמאות, ואלמלא נעשית ההכרזה באותו יום והייתה נדחית ליום אחר אז היינו מאחרים את המועד ולא היינו משיגים את ההכרה וההסכמה של המעצמות הגדולות שבאומות העולם, כידוע, ונס זה משך אחריו גם את הנס השני של הצלה ממות לחיים הן במלחמתנו נגד הערבים בארץ ישראל והן הצלת יהודי הגולה מיד אויביהם במקומות מגוריהם שעלו לארץ ישראל ובא על ידי כך הנס השלישי של קיבוץ גלויות... ע"ש.

כאן רמוז ממש. ל-חי רמוז ליסוד יהו"ה רמוז לתפארת, יסוד שבתפארת שהוא יום כ' לעומר וכן המשך הפסוק **"(חי י-הו"ה) שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר"** גימ' **תשי"ג** שהוא שנת ה'תש"ח, שהוא רמוז גם ה' **באייר ה'תש"ח**, ועוד שם מבאר ש-י' עברה מהימין להאיר בשמאל, בחינת הארת י' חסדים **מאבא** תוספת ה' וזהו **שיכל את ידיו**, ה' שהיא שארית והיא בשמאל עוברת לימין ה'תש"ח ואומר **"לחכימא ברמיזא"** ראה בעיון **ותשמח**.

ועוד בימים האלו, שהם יום עשרים לעומר (יום העצמאות) ויום ארבעים ושנים בו (שהוא **יום ירושלים** אע"פ שקבעו יום ירושלים **בכ"ח באייר** שהוא יום מ"ג לעומר, **עיקר** שחרור הר הבית והכותל, היה ביום מ"ב לעומר ושחרור כל ירושלים היה **בכ"ח**, לכן קבעו ביום כ"ח. ואין סתירה שכן **הר הבית הוא עיקר** וצריך גם את העיר כולה). הם ימים שיש בהם **מוחין דגדלות**.

וכן יש לשים לב לקביעות נוספות באותו הזמן קבעו את יום השואה ויום הזיכרון לחללי צה"ל, ושני הימים שנקבעו הם ימים בהם **מוחין דקטנות א'** נכנסים. ודאי שהקובעים לא היו מקובלים ולא ידעו מה הם עושים. אך **מכאן ברור שהקביעה הייתה על פי שמים ש-**
"לָב מְלָךְ בֵּיד יְ-הוֹ"ה עַל כָּל אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יִטְנוּ".

שים נא לב איך הקב"ה זיכה אותנו **שבשנת תש"ח דווקא הכריזו על עצמאות המדינה**, וכל אומות העולם תמכו אז"י. וגם היו בהחלטה עצמה **נסי ניסים**. ואלו חיכינו עד היום בשנת **תשפ"ב**, לא היו נותנים לנו **כלום**, האומות היום לא נותנים לנו **אפילו לבנות בארץ ישראל**. כשמתבוננים בזה, ומי שענינו בראשו **צריך להוסיף הודאה על ההודאה** בכל שנה ושנה, שבאמת היה אז **נס גדול** כל כך. והנס **בכל שנה** מקבל **משנה תוקף**.

י' חי ה' שזה **יסוד שבת"ת** הספירות של יום כ' לעומר **יום העצמאות** הוא בשנת ה'תש"ח שכן **"שכבי עד הבקר"** הוא גימ' **תשי"ג** הרי ה'תש"ח. **ועוד עושה** מעבר של ה' שהיא בשמאל שארית ה'-מ-תש"ח ועובר לימין **שיכל את ידיו** ומחליף הרי **מיתוק תש"ח** ועוד ה' הרי **תשי"ג** גימ' **"שכבי עד הבקר"**, התוספת ה' מיותרת בגימ' עוברת **מהשמאל** לימין שיכל את ידיו ה'תש"ח בספירת חי שהוא **יסוד**, **י'הוה** הוא **הת"ת**, הרי **יסוד שבת"ת** יום כ' לעומר **יום העצמאות** שנת ה'תש"ח. ועוד שכבי עד בקר **תש"ח**. שכבי עד הבקר, ה'תש"ח.

י' יש להוסיף את כל מה שהיה לפני כמאתיים שנה ויותר, תלמידי הגר"א ותלמידי הבעל שם טוב, ועוד לפני כארבע מאות שנה הבית יוסף והאר"י **וכל חכמי צפת**. שהתעוררו יהודים לבא לארץ ולבנות אותה במסירות נפש לייבש ביצות לסלול כבישים ומלחמות נגד הערבים הטורקים והבריטים, שהיו כאן. ולהכין את התשתית למרות הקשיים והמחלות והמגפות שהיו כאן.

ומכאן התחלת כל התפתחות הטכנולוגיה והמדע **בעולם כשישראל** הגיעו לארץ, לגאול אותה ונתנה פריה וקבלה אותנו, בסבר פנים יפות. ועוד צריך להבין ולהודות **שהרצל היה הראשון** שפעל בין מנהיגי וממשלות העולם שיכירו **במדינת ישראל** כמדינה ליהודים.

^{טו} ראה בספרים המספרים על **הכרזת העצמאות** ועל הסכמת האומות באו"ם כמה ניסים גדולים היו שם שצריך לחבר על זה מעין **סדר הגדה** וכן מעין **מגילת אסתר** לספר על הנסים האלה.

צפיית ה"שפת אמת" לחג נוסף דרבנן

הנה ה"שפת אמת" הרגיש גם כן שחסר חג נוסף דרבנן, כנגד חג הפסח, והוא באותו עניין, גאולה מגלות, וקיבוץ גלויות והנה זכינו שיום העצמאות, שמתאים להפליא להגדרה.

שפת אמת^ט חנוכה תרמ"א ד"ה חנוכה ופורים, בעניין ג' רגלים שהם דאורייתא ויש עוד מהם ג' רגלים דרבנן שהם פורים כנגד שבועות שכן בפורים הדור קבלה. וכנגד סוכות ח' ימים עם שמיני עצרת הוא חנוכה. ח' ימים הלל גמור. ומחג הפסח מקוים אנו להיות עוד כמ"ש מיכה פרק ז' ט"ו: "כִּי־יָמִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת". ע"כ. ע"ש.

משמע מכאן שהם דומים במהותם וגם דינם שווה ח' ימים הלל שלם בסוכות וכן בחנוכה, או עניין קבלת התורה שבועות, ופורים הדור קבלה, וגם כאן גאולה ממצרים, וגאולה מאלפיים שנות גלות, הדין צריך להיות שווה הלל שלם בלילה. ופשוט גם ע"פ תרגום שיר השירים והפסוק בישעיהו שנביא לקמן. ראה בהמשך הקשר והדמיון בין יום העצמאות לפסח.

שפת אמת חנוכה תרנ"ב שהקביל המועדים לתפילת שמונה עשרה, שג' ראשונות כנגד ג' מועדים דאורייתא פסח שבועות וסוכות. י"ב אמצעיות כנגד ימי הגלות, וחנוכה ופורים הוא בחינת ג' אחרונות בצירוף גאולה העתידה לבוא אלינו במהרה בשלום... ע"כ ע"ש.

הרי חנוכה ופורים כנגד סוכות ושבועות, נשאר שחסר כנגד פסח כדוגמתו והוא יום העצמאות. וכמו שפסח הוא יציאה מהגלות וחירותנו הגופנית, כך יום העצמאות הוא חירותנו הלאומית. וכמו שאחרי פסח אנחנו סופרים את העומר לקראת קבלת התורה, כך אנחנו מצפים לגאולתנו השלמה אחר אתחלתא דגאולה ביום העצמאות".

^ט להרב מרן יהודה אריה ליב זצוקללה"ה האדמו"ר מגור חי לפני כמאה וחמישים שנה.
^י ועוד באווירת השמחה. פסח הוא צלי אש, וכן ביום העצמאות נוהגים הרבה לעשות "על האש".

איך בימי הספירה קבעו חג העצמאות

הנה לכאורה בימי הספירה חז"ל קבעו לנו להתאבל על מיתת כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא, ולכאורה אין כלל אפשרות לקבוע יום חג בימים אלו, אך לפי מה שנבאר אינו כן אלא דווקא בימים אלו מתאים לקבוע חג כזה שהוא בדיוק תיקון העניין.

אומר הנביא זכריה פרק ח' י"ט: כֹּה אָמַר יְ-הוָה צְבָאוֹת צֹם הָרְבִיעִי וְצֹם הַחֲמִישִׁי וְצֹם הַשְּׁבִיעִי וְצֹם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוָה לְשִׂשׁוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים וְהָאֻמָּת וְהַשָּׁלוֹם אָהָבוּ:

הנה בימינו מתקיימת נבואת זכריה, וחז"ל אומרים שעוד יהיו לנו ימים טובים, תחת האבלות שאנחנו נוהגים.

מסכת תענית דף ל' ע"ב: ... שנאמר (ישעיהו ס"ו י') שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כָּל אֲהֲבֶיהָ שִׂישׁוּ אֶתָּה מְשׁוֹשׁ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ, מכאן אמרו כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה... ע"כ.

משמע שהודיעו לנו שאנחנו נקבע ימים טובים חדשים במקום ימי האבל על בית המקדש. שהקב"ה יעשה לנו ניסים גדולים, שנקבע אותם לימים טובים.

וכאן צריך להבין שאם באמת האבלות של ימי העומר היא מפני מיתת כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא, איך יש חומרה כזו באבלות ישנה ורחוקה כל כך, ועוד כל כך הרבה מתו במשך הדורות ולא עושים אבלות עליהם, עד כדי כך שלא להתחתן, וגילוח וכלי שיר וכו'. הרי זה סותר את כל מה שכתוב בהלכה בעניין אבלות רחוקה, שהיא קלה.

רמב"ן פרשת אמור פרק כ"ג פסוק ל"ו: ... והנה היא שמינית "עצרת היא", כי שם נעצר הכל וצוה בחג המצות שבעה ימים בקדושה לפניהם ולאחריהם כי כולם קדושים ובתוכם ה', ומנה ממנו תשעה וארבעים יום שבעה שבועות כימי עולם, וקדש יום שמיני כשמיני של חג, והימים הספורים בינתיים כחולו של מועד בין הראשון והשמיני בחג, והוא יום מתן תורה שהראם בו את אשו הגדולה ודבריו שמעו מתוך האש ולכך יקראו רבותינו ז"ל בכל מקום חג השבועות עצרת... ע"כ ע"ש.

הנה הרמב"ן מבאר כל הימים אלו מפסח ועד שבועות כמו שמונת ימי חג הסוכות עם עצרת. ושבועות הוא כנגד יום השמיני של חג והימים שבינתיים חולו של מועד. כל ימי ספירת העומר ימים הם ימי גדלות ובכל יום שמתקנים בחינה מהספירה העליונות היא נשאת ומתווספת והולכת ועולה במעלות הקדושה.

הנה מצאנו לרמב"ם אלבאזי^{יח} זצ"ל בספר "היכל הקודש" בעניין ספירת העומר, דף נ"ו סוע"א: וז"ל... וטעם ספירת העומר לפי שבזמן הבית היו אלו הימים, רצה לומר שבין פסח לשבועות, ימים נוראים, לפי שהם עומדים ברום עולם כמו שנתבאר, וחשובים כאילו הם ימי חולו של מועד שהרי שבעת ימי פסח כולו כנגד יום אחד של חג, ויום שבועות כנגד יום ח' של חג הנקרא עצרת והימים שבין ימי חולו של חג הסוכות. כן הוא סודם ומעלתם באמת כמו שכתבנו וכן גם כן כתב הרמב"ן בפירוש החומש. לכן עכשיו בעוונותינו שחרב הבית אנו ממעטים בהן בשמחה ואין מתגלחין בהן עד שיעברו ואין נושאים בהן נשים עד ל"ג בעומר תחת אשר היו לנו ימי שמחה. ימים שהשכינה מתעלה בהם ומתעטרת במעלת הספירות העליונות ועכשיו הצדיק אבד והשכינה יושבת מנודה בעגמת נפש, גם אנחנו נהיה מצרים ועגמי נפש כי דיו לעבד להיות כרבו. והסתירו העניין ואמרו^{יט} כי מתו בהם תלמידי רבי עקיבא כי תלמידי חכמים המרבים שלום בעולם אספו נגהם ונסתלק השלום עד עת בוא דברו והבטחתו יתברך להחזיר שכינתו לציון... ע"כ ע"ש.

הרי מפורש שהאבלות היא על ימי הגדלות שהיו בזמן בית המקדש ועכשיו השכינה שבגלות, והיות ועם ישראל יוצאים לגלות קשה, ולא רצו כל כך לשמוע על חזרה לארץ ובית המקדש, וגם לא שייך היה לדבר על זה^כ, אם היו חז"ל אומרים שהאבלות היא על

^{יח} רב מקובל חי לפני כחמש מאות שנה במרוקו.

^{יט} הרי מובן מכאן שהיה קשה לחז"ל לקבוע אָפֶּל על חסרון גדולת הימים כמו שבית המקדש היה קיים שכן ביציאת עם ישראל לגלות לא היו יכולים להבין את חסרון המקדש והעבודה, אך מיתת תלמידי רבי עקיבא זה יותר פשוט לזכור ולהתאבל עליהם, שכן ידעו שיוצאים לגלות ארוכה כל היום דוה אלפיים שנה, וגם לא רצו להכניס להם רעיונות שאולי יעוררו מחלוקות שלא יצא מזה כלום שהרי הם בגלות ארוכה, ותלמידי חכמים מרבים שלום, אך בבוא העת יצטרכו תלמידי חכמים של דורנו להבין העניין והיות שהקב"ה החזיר שכינתו לציון, צריכים להבין שחוזרים להיות ימי גדלות לעורר האהבה כמו שכתוב בשיר השירים עד שתחפץ ונזכה בקרוב לבניין בית המקדש.

^כ ראה בפרק הבא איך בני ישראל מאסו במלכות ה' ומאסו מלכות בית דוד ומאסו בבית המקדש ולא היה שייך לומר להם שהאבלות היא על בית המקדש ומלכות בית דוד אם היו אומרים להם האמת לא היו מתאבלים כלל לכן הסתירו ואמרו שמתאבלים בימים האלו על תלמידי רבי עקיבא, וכל בר דעת מבין שאין אבלות רחוקה שהיא כל כך חמורה, וזה לפתוח פתח לתלמידי חכמים שיהיו בגאולה בזמננו להוכיח שהייתה כאן הסתרת האמת ועכשיו צריך לבאר להם את האמת בע"ה נזכה בקרוב יבינו.

ומעין זה יש גם דבר נוסף השייך לימים אלו והוא עניין אמירת ברכת מעין שבע בחג פסח שחל להיות בשבת, ויש נוהגים שלא לומר מפני שבפסח הוא ליל שימורים המשומר מהמזיקים שכן כתבו ואמרו חז"ל שאמירת ברכת מעין שבע הוא מפני המאחרים וגם כאן צריך להבין וכי מתקנים דברים לומר ברכה עם שם ומלכות בגלל המאחרים, וזה עצמו פתח לחכמים לבאר את האמת מה שפסקו האר"י והמקובלים שזה כמו חזרת השליח ציבור, ולכן גם בבית האבל ובבית חתנים

אובדן הבית הלאומי בארץ ישראל ומלכות בית דוד ובניין המקדש לא היו מתאבלים כלל, שכן לעם ישראל באותו זמן היו זכרונות לא נעימים ממלכות שלמה, ובימי רחבעם וירבעם מאסו במלכות בית דוד ומאסו במלכות שמים ומאסו בבית המקדש. ומעין מה שכתבו המפרשים, ובעיקר המלבי"ם שהביא גם משל על זה בגלל אורך הגלות לא לעורר האהבה ולא לחשב קיצים, על הפסוק **שיר השירים פרק ב' ז'**: **הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוֹ בְּאִילֹת הַשָּׁדָה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרְרוּ אֶת הָאֵהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ**:

לכן כדי שיתאבלו למעשה על בית המקדש והשכינה, שבאותם הימים ימי הספירה כידוע, שמתעלה השכינה בהם ומתעטרת במעלות הספירות העליונות. עד שבשבועות מקבלת כ"ד קישוטים והיחוד ביום, חז"ל הסתירו הדבר ואמרו שיש להתאבל בגלל שמתו תלמידי ר"ע, הבינו ברוח קודשם שלא שייך לומר להם את האמת והסתירו ואמרו להם שהאבלות היא על מיתת תלמידי רבי עקיבא, וכך פסקו זמנית.

אך באמת האבלות היא על הבית הלאומי והשכינה שיצא עם ישראל לגלות, וחרבן הבית. הרי שלפי זה בחזרה השכינה ועם ישראל לארץ ישראל, הרי תוקן בבחינת מה ולא צריך להסתיר על מה להתאבל באמת שכן הדבר שחזר לתחיה, וזהו עד שתחפץ שכתוב שם, ואין עניין יותר להסתיר ולומר שיש אבלות, בגלל מות תלמידי רבי עקיבא. אלא כמו שכתב עד עת בוא דברו והבטחתו יתברך להחזיר שכינתו לציון. אמנם כתב שתלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, וזה צריך עוד להתחזק. לצערנו עדיין אין כח לרבנים לבטל לגמרי את מנהגי האבלות, אך וודאי שקביעת יום זה בספירת העומר הוא מהותי, ומתאים וכמו שכתבנו לעיל, על קדושת היום. והקובעים לא ידעו מה שהם עושים וכנ"ל "לֵב מְקַדֵּם בְּיָד י-הוָה" על פל אֶשֶׁר יִחַפֵּץ יִטְנוּ".

אומרים אותה וגם בפסח שחל להיות בשבת ולא פלוג לא שייך כאן עניין מזיקים, ומה שאמרו אז עניין המאחרים הוא כדי שישארו בבית הכנסת שכן היו יכולים לומר שאין בערבית בימי השבוע חזרה וגם בשבת לא נתעכב אך נתנו להם טעם זמני שכולם מאחרים לבוא ומפני המזיקים תיקנו אותה וקבלו טעם זה ולא כן האמת. יש עוד כמה ראיות ודוגמאות מעין זה. וקיצרתי במקום שאמרו להאריך.

ראוי שתחילת ההתעוררות מצדנו

אם קרבת א-להים נחפוץ^{כא}, ראוי שיהיה ראשית ההתעוררות מצדנו, כאומרם ז"ל הבא לטהר מסייעין אותו. ויצץ על נזר כוונה זו מאמר **הזהר פרשת לך לך** "אני לדודי ועלי תשוקתו" (שה"ש ז' י"א) כיון דאתי בר נש לאתדכאה ולמיקם קמי דקוב"ה, כדין שכינתא שריא עליה, הה"ד "אני לדודי", **בקדמיתא**, "ועלי תשוקתו" **לבתר** ... אמר הקב"ה, אם אתה תאיר נרי אני מאיר את נרך ... ע"ש באורך.

ועוד שם הביא ממאמר "**כבוד שמים**" **להגאון חפץ חיים** זצ"ל. וז"ל: הנה כתוב **בשמואל ב' י"ט, י"ב**: וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁלַח אֶל צִדּוֹק וְאֶל אֲבִיגַיִר הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר דְּבִירוּ אֶל זָקְנֵי יְהוּדָה לֵאמֹר **לָמָּה תִּהְיוּ אַחֲרָנִים לְהָשִׁיב אֶת הַמֶּלֶךְ אֶל בֵּיתוֹ** וְדַבֵּר כָּל יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל הַמֶּלֶךְ אֶל בֵּיתוֹ: (י"ג): אַחֲרֵי אֲתָם וּבְשָׂרֵי אֲתָם וּלְמָּה תִּהְיוּ **אַחֲרָנִים לְהָשִׁיב אֶת הַמֶּלֶךְ**.

והנה השאלה הזאת ששאל דוד שייך גם אלינו. הנה ידוע שהבטיח הקב"ה שלא יכנס בבהמ"ק של מעלה עד שיכנסו ישראל... **ואם כן השאלה זו החמורה תיסוב גם עלינו**, מדוע נהיה **אחרונים** להשיב את המלך, מלך מלכי המלכים הקב"ה אל ביתו, הגם שסוף כל סוף בעל כורחנו יתוקן הדבר, אבל **למה נהיה אחרונים**.

עוד ראה על הפסוק **בהושע פרק ג פסוק ה** אַחֲרֵי יָשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת יְ-הוָה **א-להיהם וְאֵת דָּוִד מֶלֶכָם** וּפָחַדוּ אֶל דָּוִד וְאֶל טוֹבוֹ בְּאַחֲרֵי הַיָּמִים: כתב רש"י: אחר **ימי הגולה**. ישובו בני ישראל ובקשו את ה' וגו' (מדרש שמואל פ' י"ג) תנא משום ר"ש בן יוחאי בג' **דברים** מאסו בני ישראל בימי רחבעם, **במלכות שמים, ובמלכות בית דוד, ובבית המקדש** הה"ד (מלכים א' י"ב) אין לנו חלק **בדוד** כמשמעו, **לאהליך** ישראל (מלכים א' י"ב) אל תקרי לאהליך אלא **לא"להיך** ראה **ביתך דוד** (מלכים א' י"ב) זה **בית המקדש** ... ע"כ.

זה לשון המדרש שהביא רש"י, **ילקוט שמעוני שמואל א' פרק ח' רמז ק"ו**: ויאמר ה' אל שמואל שמע בקול העם (הזה). **תני ר' שמעון בן יוחאי** אומר לא אותך מאסו כי אותי **מאסו** וכו' בשלשה דברים **עתידיים למאוס**, במלכות שמים, ובמלכות בית דוד, ובבניין בית המקדש, **אימתי מאסו** שלשתם **בימי ירבעם**, הדא הוא דכתיב "ויען איש ישראל ויאמרו אין לנו חלק **בדוד** זו **מלכות שמים**, ולא נחלה בבן ישי זו **מלכות בית דוד**, איש **לאהליו** ישראל ולא לבית המקדש אל תקרי לאהליו אלא **לאלהיו**. אמר ר' שמעון בן מנסיא **אין ישראל רואים**

^{כא} זה כתב הרב **מוסקאטו** ז"ל בספרו "נפוצות יהודה" דרוש מ"ו הביאו הרה"ג **רבי מרדכי עטיה** צ"ל בספרו "**שמחת עולם**".

סימן גאולה לעולם עד שיחזרו ויבקשו שלשתן הה"ד (הושע ג') אחר ישובו בני ישראל ובקשו את ה' א-להיהם זו **מלכות שמים** ואת דוד מלכם זו **מלכות בית דוד** ופחדו אל ה' ואל טובו זה **בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו אמן**

וראה **רד"ק הושע שם: ...** אחר ישובו בני ישראל זה יהיה באחרית הימים קרוב לעת **הישועה** שישובו בני ישראל **בתשובה** ... ופחדו אל ה' שיפחדו ויראו ממנו בשובם אליו ויקוו עם התשובה הטובה הגדולה שהבטיח וזה יהיה באחרית הימים **ויהונתן** תרגם **ויתבעון ית פולחנא דה' וגו'... ע"כ. ע"ש.**

משמע שצריך לעשות משהו **ולא רק לחכות**, צריך **לתבוע** לפי תרגום יהונתן. ולפי רבי **שמעון בן מנסייה** לבקש בכל כוחנו ולרצות זאת **באמת**, והוא אומר שאם לא, **אין רואים גאולה לעולם עד שכלל עם ישראל יבקש בפה מלא ויתבע את בית המקדש ומלכות שמים ומלכות בית דוד**, ודאי שארץ ישראל היא **הכנה** לפני בית המקדש שהוא שכלול כל ארץ ישראל, **ומדינת ישראל**, ולא יעלה על הדעת שיהיה בית המקדש וארץ ישראל חרבה. מדינת ישראל, **כסא ה' בעולם**. ברוך השם נבנית המדינה בגדול, ערים ושכונות תשתיות וכבישים מנהרות לרכבים ולרכבות הכל לאפשר התחלת בניין בית המקדש, וביאת גואל. לגאולה שלמה.

הדחייה של מטה דוחה את הלמעלה

מי הקדימני ואשלם... אין אדם נותן תפלה או הודאה להקב"ה לפני שהקדים הקב"ה ונתן לו הדבר. ומה שנשאר לאדם **רק להודות**, ואם אינו מודה ח"ו **נלקח ממנו** וגם לא יינתן לו עוד.

והנה מה שכתב הרה"ג **יעקב משה חרל"פ זצ"ל** לחתנו ביום ב' **דראש חודש אייר תש"ח** (ארבעה ימים לפני הכרזת המדינה) וז"ל: ודאי שהננו עומדים כעת בגילויי **דברים גדולים**, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות^{כב}. **אין הפלאה גדולה מזו שנציגי עמים שכידוע שונאים המה ליעקב ידברו ככה, אין זאת אלא כמו בלעם שנתן בפיו מה שידבר כן על הנציגים** (הכוונה להסכמת האו"ם להקמת מדינת ישראל) דבר כזה שיהיה מחובר, **על-הטבע הוא**^{כג}, לא יאומן ובהיות כן הרי הוא **נס ולפלא** להראות נפלאות **ב-הטבע** אף עם כל זה לא כל כך מהר יתגשמו הדברים והרבה ימים עוד עלינו לעבור... **כי צריכים עוד לשבור את קליפת ישמעאל**... ואין כאן מקום להאריך, אבל אתחלתא היא והתקווה כי יערה ה' רוחו ויכירו כי הכל מפעלות תמים דעים ברוך הוא ומי ייתן והיה כי לכל הפחות כל אלו המתיימרים באמונה טהורה יאמרו כי פקד ה' את עמו. ואל יזלזלו בהנפלאות האלה ובזה ימשיכו את שפע אורות הגאולה והיה זה באמת לפקידה ולזיכרון הנבואת זכריה "ויבְּמַרְחָקִים יִזְכְּרוּנִי וְחִיּוֹ אֶת בְּנֵיהֶם וְשָׁבוּ" (זכריה י' ט') **הדחייה של מטה דוחה גם את הלמעלה**^{כד} ומי יתן ויפקחו עיני עוורים לעקוב באמונת אמן את כל הנעשה ע"י קורא הדורות מראש וכולם ידעו אותו... ע"כ.

^{כב} הרי שצדיקי הדור הרגישו היטב שימים גדולים לפניהם, והתפללו שיבינו ויקבלו הדברים.

^{כג} לא טבעי אלא מעל הטבע.

^{כד} כשאנחנו לא יודעים לקבל את הטובות והשפע שמושפע לנו מלמעלה, גם מלמעלה אין נמשך השפע יותר והוא נפסק. כי כל שפע היורד הוא בזכות איתערותא דלתתא, והתעוררות זו היא ע"י תפילה וברכה, בקשה והודאה. אם לא נודה או לא נברך על מה שניתן לנו, לא רק שלא נמשך שפע חדש אלא מה שניתן נלקח, שכן אין רצון ושמחה לקבל מצדנו, ולכן אין המשך השפעה. וזה בדוק ומנוסה בכל נושא בחיים.

איוב פרק מ"א פסוק ג': "מי הקדימני ואֶשְׁלֶם תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם לִי הוּא" יש על פסוק זה מדרש **תנחומא פר' אמור אות ז'**: ורוח הקודש צווחת ואומרת מי הקדימני ואשלם. מי קלס לפני עד שלא נתתי לו נשמה... מי מל לפני בן עד שלא נתתי לו בן... מי עשה לפני ציצית עד שלא נתתי לו בגד מכאן רואים שקודם כל יש את הפעולה שה' יתברך היטיב לאדם, הוא נותן לנו את הרוב. ואחר כך יש את השלב השני שאדם עושה מילה ציצית קרבן, והכל נחשב לו לזכותו. יש שפע ראשוני מוכרח מלמעלה ואז באה ההודאה או התפלה או המצווה וזה גורם לשפע נוסף.

עניין זה שדחייה מלמטה גורם את הלמעלה יסוד אמתי על פי הקבלה וכן מוכח גם במפרשים על פסוקים בפשט ובדוק ומנוסה וכן בכל דרשות הרבנים בפשט מורים לכל מי שרוצה הצלחה, **שצריך להודות על כל מה שיש** וה' נותן ועל ידי זה ישפיעו לעצמם עוד טוב ומי שאינו מודה **גם מה שיש לו** נלקח ממנו, **וצריך להבין** שגם בכלל מה שהקב"ה השפיע לכלל עם ישראל ומשפיע בהצלחת מדינת ישראל, **להודות לו על הכל** ובעיקר על אותו **יום שזכינו להכריז על עצמאות מדינת ישראל** וקיבוץ גלויות שזה **נס גדול** מכל נסי מצרים

מעייני הישועה עמ' רל"ה רל"ו מהרה"ג יעקב משה חרל"פ זצ"ל ארץ ישראל שבחזון והנגלית לעין ההסתכלות הרזית **יודעת** היטב כי כל מה שנגלה לעין אינו אלא **הקצה האחרון שבמעלה**, ואילו מה **שלא נגלה** לעין בשר, **הוא הרבה יותר מזה** לאין שיעור וגבול... **כל מי** שרוח הסוד אופפת אותו ומרחפת עליו, **חש ומרגיש** בנשגבות ערכה של ארץ ישראל, וכי הגוויל, שהוא החלק הנסתר שבה המקיף את האותיות, **גדול הרבה לאין שיעור וערך מן האותיות עצמן**.

הפריצים השונים שבאומה הישראלית המפרידים בין בחינת ארץ ישראל הנראית בחזון, לבין בחינת ארץ ישראל הנראית לעין, הם הגורמים לכל האסונות הרוחניים שנתגלעו בעקבתא דמשיחא.

אלה המתיימרים בחזיונם על כל דבר הרוחניות המפליאה של הארץ ומבטלים כלאחר יד את כל מה שנראה לעין, באמרם שאין שום יתרון והעדפה במה שנראה לעין בארץ ישראל על כל שאר הארצות שבעולם, ואלה **מתיימרים** בשירתם על כל מה שנראה לעין **ושוללים את כל חזיונות הנעלמים, ושניהם כאחד אינם אלא מכזבים וטח עיניהם מראות**, הללו לא ידעו מחזיון הרוח, והללו לא ידעו מראיית העין, והם מעכבים את הטובה מלבוא לעולם, ולמרות מה שהם יושבים בארץ, **ספוגי הגלות והחושך המה ובל יראו אור**, כי אין רוח בלא גוף ואין גוף בלא רוח, **ודווקא שניהם כאחד בונים את בית ישראל**, (ישעיהו נ"ב ח' י"א) קול צפצף נשא קול נחדו נרגנו... פצחו נרגנו נחדו חרבבות ירושלם כי נחם ידד עמו גאל ירושלם... וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו... ע"כ. ע"ש.

כתב החיד"א על הפסוק (תהילים ע"ו) **"כי חמת אדם תודך שְׁאֵרִית חֵמֶת תִּחְגֹּר"** והוא במה שאמרו ז"ל שכאשר האדם מודה על הנס שנעשה לו, **בשכר ההודאה ניצול מרעות אחרות**, וזה שאמר **"כי חמת אדם תודך"** כאשר תהיה חימה על האדם, ומודה הוא על הצלתו, אז **"שארית חמות תחגור"** תעכב אותם.

שערי תשובה רבינו יונה שער רביעי אות י"ב וכמו שנאמר (תהילים ע"ו י"א) **כי חמת אדם תודך שְׁאֵרִית חֵמֶת תִּחְגֹּר**.. פירוש, כאשר צער האדם יודה אותך,

כלומר שיודה אותך **האדם בעת צערו**, מלשון (איוב ו' ב') לו שקול ישקל כעשי שענינו הצער. שארית חמות, שהיו מפתחות לבוא על האדם... **תחגור ולא תביאם עליו**.

ועוד שם נאמר (ישעיהו י"ב א') **אֹדֶךְ יְ-הוָה כִּי אֲנַפֶּת בִּי יֵשֶׁב אֶפְדָּ וּתְנַחֲמֵנִי**: פירוש אודך על מוסרך וקיבלתיו באהבה, **ובעבור זה שאודך על שאנפת בי ישוב אפך ותנחמני**. וכן בעניין **ההודאה על הטובה** נאמר (תהילים נ"ב י"א): **אֹדֶךְ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאֶקְוֶה שְׁמֶךָ כִּי טוֹב נִגְדַּת חֲסִידֶיךָ**: פירוש, אודך על הטובה שעשית עמדי, **ובעבור זה אקווה להתמדת טובותיך... ע"כ. ע"ש**.

ועל דרך זה כתב הרב דוד בן שמעון בספרו "שער הצר" (אות תר"ח): על הפסוק **ישעיה פרק י"ב א'**: **"וְאֶמְרָת בְּיוֹם הַהוּא אֹדֶךְ יְדָד כִּי אֲנַפֶּת בִּי יֵשֶׁב אֶפְדָּ וּתְנַחֲמֵנִי"**: **"ואמרת ביום ההוא אודך ה' כי אנפת בי" לשעבר, והצלתני, ועל זה אני מודה ומשבח, ובשכר זאת "יֵשֶׁב אֶפְדָּ וּתְנַחֲמֵנִי"**. הרי שבשכר ההודאה יש הצלה נוספת.

צריך להודות על כל שלב

דוד המלך מלמד אותנו בתהלים יסוד זה היטב מזמור קל"ו: ... מפני מה היה צריך דוד המלך בהלל הגדול, ששה פסוקים על אותו עניין: ...

י"ז: לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדֶךָ:

י"ח: וַיַּהַרְג מְלָכִים אֲדִירִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדֶךָ:

י"ט: לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חֲסָדֶךָ:

כ': וּלְעֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חֲסָדֶךָ:

כ"א: וְנָתַן אֶרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדֶךָ:

כ"ב: נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶךָ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדֶךָ:

היה יכול לכתוב הכל יחד "למכה מלכים גדולים ואדירים סיחון מלך האמורי ועוג מלך הבשן נתן לנו, ישראל עבדו, ארצם לנחלה. **כי לעולם חסדו**".

אלא מכאן שיש **על כל שלב**, על כל חידוש נוסף בהכרת גודל הנס ראוי לעשות **להוסיף הודאה על ההודאות**.

כל זה הוא פרק קל"ו והנה פרק הבא הוא קל"ז. **"על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו"**... **הרי זה** מה שקורה **אם לא מודים** ח"ו.

כמה אנחנו צריכים ללמוד מעבדי אבות! **אליעזר עבד אברהם**, כשנודע לו על הצלחת שליחותו **שהיא רבקה**, כתוב **"ויקוד האיש וישתחו לה"**... וכן כשמספר זאת למשפחת בתואל מזכיר פרט זה **"ואקוד ואשתחוה לה"**. אע"פ שעדיין לא שמע אם נותנים לו את רבקה אם לאו. **מודה לה' על התחלתא דגאולה**.

ואחר כך כשהסכימו לתת לו את רבקה כתוב (בראשית כ"ד נ"ב) **"ויַּהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אֲבִרְהָם אֶת דְּבָרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה לַיהוָה"**. על כל התקדמות מה שיש מודים, ויש המשך מודים עוד.

וזה מה שאנחנו אומרים בהגדה של פסח. אלו הוציאנו... **דיינו** וכו'... אלו קרבנו לפני הר סיני **ולא נתן לנו** את התורה. **דיינו**. איך דינו וכי באמת היינו מסתפקים?? וודאי שלא אך הכוונה היה די לנו, **להתחייב** לעשות יום חג כזה של פסח ולהודות. **על אחת כמה וכמה**... וכן על גאולתנו מה שנתן לנו הקב"ה את הארץ, ומה שנתן לנו את ירושת אבותינו יהודה ושומרון וירושלים. **דיינו** להודות ולעשות **יום טוב על זה**. ובגאולה השלמה בקרוב **נודה ונשיר שיר חדש**, אך וודאי שחובה עלינו **לעשות יום חג ולהלל על מה שנתן עד עכשיו**. ובאמת **הרבה מאד**, ועדיין לא קולטים כמה טובות גדולות למקום עלינו, צריכים **להתיישב ולכתוב הכל פלא פלאים** לא היו כדברים האלה מעולם.

מכל הנ"ל, ודאי שצריך להודות להלל ולשבח, וזה עצמו מה שיגרום המשך השפעת הטובות, וח"ו שלא יילקח דבר ממה שכבר ניתן. זה תלוי בנו. ומה שכבר נלקח בע"ה נחזיר.

החובה לחגוג עילוי המלכות

וצריך להבין, שכל מה שאנחנו עושים ונוהגים הוא, על פי מצב מלכותי^{כה} שמים. והנה כשיש לה השפעת מוחין **יש חובה לשמח**, כמו בברכת המזון אומר **הרב בשער המצוות פרשת עקב** וכן **הבן איש חי** כשאדם אוכל צריך לחשוב על חרבן בית המקדש ולהתעצב **קצת**, אך כשמברך צריך **בשמחה** כנודע, שזה זמן **המשכת מוחין לנוק'** ולכן צריך **בשמחה**.

ועוד בכל החגים והשבתות התנהגותנו והשמחה לפי גודל המוחין: **למשל, בליל פסח יש המשכה מוחין גדולה ויש הלל גם בלילה**, ולילה **כיום** יאיר, וזה מה שכתוב **"והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה"**. **והיום הזה** הכוונה בזמן שמצה ומרור מונחים לפניך **הרי לילה שהוא יום**, וזה מפני שמצב זה של השפעת מוחין בעולמות, לכן **נקרא יום**.

וכן **בחנוכה** שיש המשכת אור לחצי שעה ומזה נעשה חג גדול עם הלל שלם. ועיין **בהרמב"ם הלכות חנוכה וכן בכף החיים** על חיוב השמחה בהדלקת נר חנוכה. **ועיין בן איש חי** על ט"ו באב שהוא יום טוב, מפני **שיש לשכינה עילוי** ביום זה. אע"פ שהוא אור **קטן מאוד, בחושך גדול מאוד**, כגון הרוגי ביתר הובאו לקבורה, לכאורה דבר נורא. אך יש נקודת אור **קטנה**, ולימדונו חז"ל **שיש לחגוג אור קטן בחושך הגדול**.

וכן להיפך כשהמלכות במיעוט מוחין וירידה, כגון **בחצות**, וכן בליל ערב ראש חדש, או **בימי בין המצרים**, אז יש חובה לבכות על חרבן בית המקדש, השכינה בחינת בית המקדש. ומי שלא משתתף עימה בצערה ח"ו, אינו רואה בשמחתה... **ועיין היטב בספר הליקוטים פרשת בהר וכן שער המצוות פרשת בהר ותתפלא** איך שמצב המלכות בשבת, או בשביעית, או ביובל, **קובע** את איסור המלאכה. ומה שמותר לעשות מהמלאכות. ואם מותר לצאת חוץ לתחום... ע"ש.

זוה"ק פרשת ויגש דף ר"י ע"ב: ... (ישעיה נ"ג): **אֶלְפִישׁ שְׁמִים קְדָרוֹת וְשֶׁק אֲשִׁים פְּסוּתִים: מֵלֹאכִי עֲלֵאִי כוֹלְהוּ אֶתְאֲבֵלוּ עֲלֵיהּ דְּכְתִיב (ישעיהו ל"ג ז'): הֵן אֲרָאֲלִם צָעֲקוּ חֲצָה מִלְּאֲכִי שְׁלֹם מִרְ יִבְכְּיוּ: שְׁמֵשׁא וְסִיְהֵרָא אֶתְאֲבֵלוּ וְחִשְׁכוּ נְהוּרֵיהוֹן דְּכְתִיב (ישעיהו י"ג י'): "חֲשֹׁךְ הָשָׁמַיִם בְּצִאתוֹ וְגוֹ' וְכוּלָא עֲלֵאִי וְתֵתֵאִי בְכוּ עֲלֵה וְאֶתְאֲבֵלוּ מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּשִׁלְטָא עֲלֵה סִטְרָא אַחֲרָא דְּשִׁלְטָא עַל אַרְעָא קְדִישָׁא... וּבְגִין כִּד כִּיּוֹן דְּמִלְכוּ קְדִישָׁא מִלְכוּת שְׁמִים אֶתְכַפִּיָּא וּמִלְכוּת חִיבָא (אחרא) אֶתְגַּבְרַת (כדין) אֵית לִיה לִכְל בְּר נִשׁ לֵאֶתְאֲבֵלָא עֲמָה וְלֵאֶתְכַפִּיָּא עֲמָה**

^{כה} ראה **שער מיעוט הירח עץ חיים ב' דף נ"ה ע"ב עד דף נ"ז ע"ב**, שבע מדרגות המלכות, ג' בבחינת אחר באחר וד' בבחינת פנים בפנים, ומדרגה השביעית אשר הוא שיא גדולתה לעתיד לבוא. שני מלכים בכתר אחד שוה אליו ומקבלת שלא על ידו. עיין שם באורך.

בגין דכד איהי אזדקפא ועלמא יתחדי, יתחדי איהו בהדה דכתיב (שם ס"ו) שיטו אתה משוש כל המתאבלים עליה. ע"כ. ע"ש.

תרגום: (ישעיה נ"ג): אַלְבִּישׁ שְׂמִים קְדָרוֹת וְשִׁק אֲשִׁים כְּסוּתֶם. **מְלָאכִים עֲלִינוּנִים כָּלֶם הַתְּאָבְלוּ עֲלֶיהָ**, שְׁנַאֲמַר (ישעיהו ל"ג ז'): הֵן אֶרְאֶלֶם צַעְקוּ חֲצָה מְלָאכִי שְׁלֹם מֶר יִבְקִינֶן. הַשֹּׁמֵשׁ וְהַלְבָּנָה הַתְּאָבְלוּ וְהַחֲשִׁיכּוּ אֶת אוֹרָם, שְׁכָתוֹב "חֲשֹׁד הַשֹּׁמֵשׁ בְּצִאֲתוֹ וְגו'", וְכָל הָעֲלִינוּנִים וְהַתְּחַתּוּנִים בְּכּוּ עֲלֶיהָ וְהַתְּאָבְלוּ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁשׁוֹלֵט עֲלֶיהָ הַצַּד הָאֲחֵר שֶׁשׁוֹלֵט עַל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה... וּמִשּׁוֹם כֵּד, כִּינֵן שֶׁהַמְּלָכוֹת הַקְדוּשָׁה, מְלָכוֹת הַשִּׁמְיִם נִכְנָעָה, וּמְלָכוֹת הָרְשָׁעָה (הָאֲחֵרָה) הַתְּגַבְּרָה, [אז] יֵשׁ לְכָל אָדָם לְהַתְּאָבֵל עִמָּה וּלְהַכְנִיעַ עִמָּה, וּמִשּׁוֹם שֶׁפָּאֶשֶׁר הִיא תִּזְדַּקֵּף וְהַעוֹלָם יִתְחַדֵּשׁ הוּא יִתְחַדֵּשׁ עִמָּה, שְׁכָתוֹב (ישעיה ס"ו) שִׁיטוּ אֶתְּהָ מִשּׁוֹשׁ כָּל הַמְּתָאבְלִים עֲלֶיהָ.

מכאן משמע שכל האבל הוא, שארץ ישראל היא ביד הגויים וזה דבר שצריך לעורר כל אדם להתאבל על זה יחד עם השכינה, וכשיבוא זמן, שתקום השכינה מאבלה, שהוא זמן שליטת ישראל על ארץ ישראל היא תקום גם את כל מי שהשתתף עמה באבלה. והעולם ישמח וישמחו גם המתאבלים עליה. וזה שכר המשתתפים עם השכינה.

ראה לעיל מה שהבאנו מהרמב"ם אלבאז, שמה שמתאבלים בימי העומר באמת, הוא על הגלות ושעם ישראל לא נמצא בארצו, והסתירו הדבר ואמרו שמתאבלים על תלמידי רבי עקיבא ובאמת לא כן הוא אלא על גלות השכינה, ולכן כשעם ישראל חוזר לארץ ומקים מדינה הרי חלק גדול מסיבת האבל אינו שייך וודאי שבאותו יום יש לחגוג.

ועוד כתוב בתיקונים **תיקון כ"א דף נ"ח ע"א**: וכל מאן דעביד צדקה במסכנא גרים ההוא נהר דיתמשך מעדן דאיהי אימא עילאה, להשקות את הגן דאיהי דל"ת דלה מסכנא, ועני איהו יום שבת, ומאן דמקיים בה עונג שבת גרים לאשקאה ההיא דל"ת, וההוא עני אתמלי ואתקרי נהר, ומאן דאית ליה רשו למעבד ענג שבת ולא עביד, אתהפך ליה ענג לנגע צרעת, וחריב ביתיה וממוניה...

תרגום: וְכָל מִי שֶׁעוֹשֶׂה צְדָקָה עִם הָעֲנִי, גוֹרֵם לְאוֹתוֹ נְהָר שֶׁיִּמְשֹׁךְ מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, שֶׁהִיא דל"ת, דְּלָה עֲנִיָּה, וְעֲנִי הוּא יוֹם שַׁבָּת, וּמִי שֶׁמְקַיֵּם בָּהּ עֲנֵג שַׁבָּת, גוֹרֵם לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ הַדל"ת, וְאוֹתוֹ עֲנִי מִתְּמַלֵּא וְנִקְרָא נְהָר, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לַעֲשׂוֹת עֲנֵג שַׁבָּת וְלֹא עוֹשֶׂה, מִתְּהַפֵּךְ לוֹ עֲנֵג לְנֹגַע צְרַעַת^כ, וּמִחְרִיב בֵּיתוֹ וּמְמוֹנוֹ... ע"כ. ע"ש.

הצדקה שעושים עם העני היא השכינה הרי כאן מדבר על השכינה שהיא בחינת שבת ויש לה עליה ביום השבת, וצריך להשתתף עמה ולשמוח ביום השבת ומי שיכול לשמוח

^כ ראה כאן משחק מילים שכן במילה ענג ע' תחילה למי שיש עין טובה הרי ענג, ומי שעינו צרה הרי נגע ע' בסוף המילה כן במילה עצרת ע' תחילה למי שיש עין טובה עצרת ושמוחה, ולמי שעינו צרה צרעת ע' באמצע.

ולא שמח עם השכינה בשבת שיש לה עילוי, פוגם ח"ו ועונשו גדול, שלא משתתף בשמחת השכינה.

ועוד ראה בתיקונים **תיקון מ"ח דף פ"ה ע"א** אלא זכאה איהו מאן דעביד לון דירה בשבת בתרי בתי לבא, **ואתפני מתמן יצר הרע** דאיהו חלול שבת, ברית עולם דא צדיק... **ענג שבת** ונה"ר יוצא מעד"ן להשקות את הנה"ר... זכאה איהו מאן דנטיר דירה לשבת דאיהו לבא, **דלא אתקריב תמן עציבו דטחול**, וכעס דמרה דאיהו נורא דגהינם, דעלה איתמר (שמות לה ג) לא תבצרו אש בכל מושבותיכם ביום השבת והכי הוא ודאי. ע"כ.

תרגום אלא אשרי הוא מי שעושה אותם דירה בשבת בשני בתי הלב, **ומפנה משם יצר הרע שהוא חלול שבת** ברית עולם, זה צדיק... **ענג שבת** ונה"ר יוצא מעד"ן להשקות את הנה"ר... אשרי הוא מי ששומר דירה לשבת, שהוא הלב, שלא מתקרב לשם עצב הטחול וכעס המרה שהיא אש הגיהנם, שעליה נאמר לא תבצרו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, וכך הוא ודאי... ע"כ.

ע"ש היטב ובאורך עם פירושים, ותבין שגם **כשיש עילוי לשכינה** היא מלכות שמים, צריך וחובה להשתתף עמה ואוי למי שאינו משתתף עמה, **בלי תירוצים כלל**.

עוד ראה **זה"ק בשלח דף נ"ה ע"ב** ר' יהודה הנה יתיב קמיה דר' שמעון, והוא קארי, כתיב (ישעיה נ"ב) קול צפנד נשאו קול יחדו ורגנו פי עין בעין יראו בשוב וידד ציון: קול צופיד, מאן אינון צופיד? אלא **אלין אינון דמצפאן אימתי ירחם קודשא בריך הוא למבני ביתיה** נשאו קול ישאו קול מבעי ליה מאי נשאו קול אלא **כל בר נש דבכי וארים קליה על חרבן ביתיה דקודשא בריך הוא זכי למה דכתיב לבתר יחדיו ירגנו וזכי למחמי ליה בישובא בחדוותא**, בשוב ה' ציון **בשוב ה' אל ציון** מבעי ליה מאי **בשוב ה' ציון**, אלא בשוב ה' ציון ודאי...

תרגום רבי יהודה הנה יושב לפני רבי שמעון, והוא קורא, כתוב (ישעיה נ"ב) קול צפנד נשאו קול יחדו ורגנו. קול צפנד, מי הם צפנד? אלא אלה הם שמצפים מתי ירחם הקדוש ברוך הוא לבנות את ביתו. נשאו קול? נשאו קול הנה צריך להיות! מה זה נשאו קול? אלא **כל אדם שבוכה ומרים קולו על חרבן ביתו של הקדוש ברוך הוא, זוכה למה שכתוב אחר כך יחדו ירגנו, וזוכה לראותו מושב בחדוה**. בשוב ה' ציון! הנה צריך להיות בשוב ה' אל ציון! מה זה בשוב ה' ציון? אלא בשוב ה' ציון ודאי... ע"ש.

הכוונה **ציון** היא המלכות ששיב אותה, את השכינה, בבנין המדינה. בשוב ה' ציון. זה נקרא ש-ש-ב ה' ציון, ועל כן צריך לחגוג את היום הזה, המציין את חזרת עם ישראל לארצו, גם השכינה חזרה לציון בעצמאות, ע"פ הרב יהודה פתייה זצ"ל הוא קבלת שני אור לכתר שלה. (ראה בהמשך. בפרק "עם ישראל בארצו יש עילוי לשכינה") **דבר שלא היה אפילו בזמן בית שני**, שברוב הזמן היה עם ישראל תחת שלטון זר.

וראה לעיל מה שהבאנו את דברי הרב חרל"פ זצ"ל: **ואל יזלזלו בהנפלאות האלה ובזה ימשיכו את שפע אורות הגאולה והיה זה באמת לפקידה ולזיכרון נבואת זכריה "ובמִן־חֲקִים יִזְכְּרוּנִי (בנל)" (זכריה י', ט')** **הדחייה של מטה דוחה גם את הלמעלה ומי יתן ויפקחו עיני עוורים** לעקוב באמונת אמן את כל הנעשה ע"י **קורא הדורות מראש** וכולם ידעו אותו. ראה לעיל ההגהה על קטע זה מהרב חרל"פ.

להבין אלו הדברים, כתוב^כ **באוצרות חיים דף ט' ע"ד פרק ז' משער הנקודים**: ונחזור אל הכוונה ונאמר כי הלא או"א היו מתחילה פנים בפנים, לפי שנמשכו להם מוחין מן הכתר כנ"ל. ואמנם מ"ן שלהם הגורם להם **העמדה וקיום** של זאת הבחינה דפ"פ הנה היה **מציאות ז' מלכים** האלה אשר היו במעי הבינה... ובעת צאת המלכים האלו, **אם לא היו נשברים** אלא שהיו קיימים, היו **מעמידים** לאו"א פב"פ אפילו שיצאו למטה... אמנם יען שנשברו ומתו לכן גם או"א האחוריים שלהם המעמדת אותם פב"פ ירדו למטה **ואז חזרו הם אב"א** כי כבר אין מי שיעלה מ"ן ומקיים חזרתם פב"פ... ע"ש בעיון ובאורך.

ומכאן נלמד שאריך אנפין נתן מוחין לאבא ואימא שהיו באמת אחר באחר בתחילה כמבואר **אוצרות דף מ"ב ע"א פרק ד' משער המלכים**, וראה **איפה שלימה אות א'** שם. ואחר כך **קיום והעמדת זאת הבחינה** הייתה ע"י הבנים, הם המלכים, וכשאינ בנים, שירדו ונשברו, גם הבחינה שניתנה ע"י אריך אנפין, הראשונה, נופלת ולא מתקיימת. **וזהו שצריך לקיים את השפע הראשון ולא לדחות שפע הניתן מלמעלה**, וע"י שאנחנו **נודה נהלל ונשבח** לה' יתברך, על הטוב שנתן לנו, יקיים אותו בידנו, **ויתן לנו עוד**. ואם ח"ו לא נעשה כך, **הרי זו דחייה מלמטה שדוחה את הלמעלה**, מה שמגיע מלמעלה ונלקח מאתנו ח"ו. **וכבר הרבה נלקח מאתנו**, נתגבר ונתחזק **בהודאה ושמחה**, לשמור ולקיים את מה שיש ולקבל בחזרה גם מה שנלקח ויותר. בקרוב אמן.

ועוד ידוע מה שאנחנו עושים בכל העבודה בכוונות, בתפילה ובברכות, אנחנו מביאים **שפע חיצון** הוא הו"ק של אותה הבחינה **והיא הקומה הראשונה**, ושפע זה הוא ללא צורך העלאת מ"ן, ואחר כך מבררים את הרפ"ח^כ השייך לאותה תפילה או ברכה, שהוא הבירורים לגדלות, ואז עולים **לע"ב ס"ג דא"ק** עם הרפ"ח **וגם השפע החיצון אנחנו מעלים אותו בסוד "ולא יראו פני ריקם"**, כדי שנוזכה להביא משם את השפע הפנימי. למדנו מזה שהשפע החיצון **הוא חשוב מאוד** והוא בחינת ו"ק של אותה בחינה, והוא **הקומה הראשונה**, ובו תלוי מה

^כ כאן אתה צריך לעיין היטב ולדייק נכון. וכנ"ל **אם אינך לומד קבלה** עדיין דלג על קטע זה.

^כ הוא בחינת הבירורים של הג"ר, שיבואו מע"ב ס"ג דא"ק. והיא הקומה השניה.

שאנחנו מביאים בשפע הפנימי, **הקומה השניה**. וראה מה שכתב הרש"ש במטבע הברכה.

נה"ש דף כ' סוע"ד.... ולכן בתחילה צריך להוריד שפע עליון ע"י **ברוך** הנזכר אל **אתה** שהוא החסד ואח"כ אל **הוי"ה** שהוא הת"ת ואח"כ אל **א-להינו** שהוא הגבורה **ועל ידי זה השפע** יכולים לעלות אל הבינה ואז בעולות אליה נקראת היא **מלך** כי אין מלך בלתי חיילות אשר מולך עליהם וגם היא נקרא **העולם ואז לוקחין** השפע **האמיתי הראוי להם** וזהו **אשר קדשנו** כו' פירוש כי **אשר** הוא בבניה **וקדשנו** בת"ת **ובמצותיו** הם נצח והוד **וצונו** ביסוד ואח"כ שארית תשלום הברכה כמו **בורא פרי העץ** וכיוצא הכל הוא במלכות. וענין הנזכר **להשפיע ב' מיני שפע** הוא **צודק בכל התפילות והעבודות וזכור ואל תשכח**:

לענייננו, כל התחלתא דגאולה זה בבחינת **שפע חיצון** קטנות ויניקה, **ולפי** התייחסות ואיכות לשפע זה **נזכה** לקבל **שפע הפנימי**, הנה הגענו במלחמת ששת הימים, וקבלנו את **"הר הבית בידינו"**, אך זה היה נכון **במשך ט"ז שעות בלבד**. לא היה לנו כלים מתאימים לקבל את השפע הגדול הזה^{כט}, לכן זה נלקח מאתנו, שלא קבלנו את השפע החיצון שניתן לנו שמלחמת השחרור בשמחה ולא חגגו זאת כלל עם ישראל לכן לא זכינו לשמור על הכל.

צריכים להכין את הכלים **לשפע הפנימי והגדלות** שיבוא בקרוב. לשאוף ליעוד האמיתי שלנו להיות אור לגויים לגלות ייחוד ה' האמיתי בעולם זו בחינת שפע פנימי, וזה מה שאומר **הכוזרי בסופו** "גם מי שמעורר בלב בני אדם **אהבה למקום הקדוש הזה** ראוי לשכר בלא ספק **והוא מקרב עת בוא תקוותנו** כמה שנאמר "אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד **כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחננו**" זאת אומרת **ירושלים לא**

^{כט} **ועל כן** אנחנו סופרים יום אחד לעומר ולא מתחילים ספירה לאחר, **ארבעים ותשע** לקבלת התורה, וכו' וכן **חג השבועות** נקרא כך על שם **השבועות** שלפניו ובלעדס אין משמעות לחג, שכן ספירת העומר היא הכנה לקבלת התורה וצריך להכין עצמנו לתקן המידות כדי שנהיה ראויים לקבלת התורה, אין קבלת התורה בלי הכנה, תיקון המידות, ולכן צריך להתחזק ולהחשיב ימי ספירת העומר שהם לא רק הדרך למטרה, **אלא מטרה עצמה** גם כן, וכן בכל דבר, סוד תורה לשמה, ולא לשם דבר אחר להיות רב או דיין או כבוד וכו'.

וגם צריך להבין שבניין המדינה ושכלולה היא הכנה לקבלת הקומה השניה, ומי שמזלזל בזה **הרי לא מוכן לקבל השפע הפנימי**, הקודש שעתידי להגיע. וראה מה שאומר הזוה"ק **חלק א דף קנ"ג ע"ב** על יעקב אבינו שאמר ללבן (בראשית כ"ט י"ח) **וַיֹּאמֶר אֶעֱבֹדְךָ שְׁבַע שָׁנִים בְּרָחֶל בְּתֵדָה הַקְטָנָה**, ושואל שם למה הרחיק כל כך היה לו לומר כמה חדשים או שנה, אך הבין יעקב אבינו שיש לו תפקיד, בניין עם ישראל וצריך להיות בשלמות וכל העבודה הייתה לטובת המטרה **והדרך** אליה היא **גם** מטרה, **והיו בעיניו כימים אחדים** מפני שהוא רצה **לתקן היטב**. וכל יום שעבר השתדל לתקן היטב, שידע שהוא בעצמו **מטרה גם כן**. וכן בספירת העומר.

תבנה כי אם כאשר ישתוקקו אליה בני ישראל תכלית תשוקה עד אשר יחוננו את אבניה ואת עפרה".

וכשנקבל את השפע הפנימי נהיה מוכנים לכך, תבנה ירושלים זהו השפע הפנימי האמיתי והגדלות ייחוד קובה"ו.

וראה עוד מה שכתב הרב הגדול מוהרח"ו בשער הכוונות דרושי קריאת שמע דרוש ד' וזה לשונו הטהור: ... האמנם החילוק שיש ביניהם הוא במדרגות הנכנסות מכאן ואילך כמו שיתבאר בע"ה. והנה הזווג דשחרית כבר ביארנו שנכנסים בז"א קודם הזווג ההוא כל המוחין דגדלות הפנימים והמקיפין דאז"א ואח"כ נעשה הזווג ההוא בעת נפילת אפים. אבל בשאר הזווגים אין הדבר כן כמו שיתבאר בע"ה וגם עניין זה תלוי טעמו במה שאמרנו לעיל שאין הד' זווגים שווים לפי שבשחרית הז"א שלם וממולא בכל המוחין האלו כולם, לכן הזווג ההוא מעולה והוא זווג יעקב ורחל אבל בשאר הזווגים כפי ערך המוחין אשר הוא לוקח כך הוא ערך הזווג ההוא או יהיה זווג ישראל עם לאה או יעקב עם לאה וכן כיוצא בזה. ע"כ.

מכאן למדת בפירוש, שאיכות הזיווג וההמשכה ממנו, הכל תלוי בהכנה ובמצב ההתחלתי, אם כן ככל שנחשיב את ההתחלתא דגאולה הזאת שאנחנו בה, ונשתתף בה, כך ימשך עלינו בבוא השפע הפנימי הגדול בביאת המשיח בקרוב בשפע גדול וכדאי לכל אחד להתחיל לחשוב על זה.

מדברי חכמים מודים דרבנן

נביא כאן מעט מדברי חכמים שראו את הנעשה לפני קום המדינה ובהכרזת העצמאות, צריך להתחזק ולהכיר להם טובה. שדבר זה^ל היה כרוך לצערנו כמסירות נפש.

הנה מה שכתב^ל הרה"ג רבי דוד אבוחצירא הי"ד, אחיו הבכור של הבבא סאלי, שהעיד הבבא סאלי שרוב חכמתו והנהגותיו קיבל מאחיו הגדול שהיה גדול ממנו 20-22 שנים, עיקר הדרוש הרב מבאר ש15 המעלות שמונה בעל ההגדה מקבילים ל15 סימני הסדר (קדש ורחץ...) כמה מעלות טובות למקום עלינו! אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים, דיינו...

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו.

קדש	1) שְׁהוֹצִיאֵנוּ מִמִּצְרַיִם.
ורחץ	2) וְעָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים.
כרפס	3) וְעָשָׂה בְּאַלְהֵיהֶם.
יחץ	4) וְהָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם.
מגיד	5) וְנָתַן לָנוּ אֶת מְנוּחָה.
רחצה	6) וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם.
מוציא	7) וְהַעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחֶרֶב.
מצה	8) וְשָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ.
מרוך	9) וְסָפַק צָרֵינוּ בְּמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה.
כורך	10) וְהִצִּילָנוּ אֶת הַמָּוֶן.
שולחן עורך	11) וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשִּׁבְעָה.
צפון	12) וְקָרְבָנוּ לִפְנֵי הָרַם סִינִי.
ברך	13) וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה.
הלל	14) וְהַכְנִיסָנוּ לְאַרְצָה יִשְׂרָאֵל.
נרצה	15) וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

^ל ודי למבין שהחרימו חלק מספריהם ומדפיסים ספריהם ללא הקטעים שניכרת דעתם בזה, נזכיר חלק מהם בלבד שקונטרס זה מיועד להבין על פי מקורות הזוה"ק והקבלה.

^{לא} דבר זה שלח לי הרב משה מלכה הי"ו מקרית אתא.

הנה "הכניסנו לארץ ישראל", מקביל ל"הלל" ועל זה מבאר הרב **למה ראוי ורצוי וחייב לומר הלל ולשמוח בביאתנו לארצנו**, שצריכים להלל לה' **על ארץ ישראל**. הללו עבדי ה' שעומדים בבית ה' בביתו של ה' **בארץ ישראל**. ורק אח"כ יבוא השלב, **ובנה לנו את בית הבחירה** שכנגד "נרצה". ראה **רש"י** על הפסוק אתהלך לפני ה' **בארץ החיים** היא **ארץ ישראל**.

הדברים נכתבו לפני כמאה שנה לערך ואולי **כנבואה** לדורנו.

ועוד מה שאנחנו אומרים בכל יום בתפילה בעבודה "רצה ה'... ואתה ברחמך הרבים... ברוך אתה ה' **המחזיר שכינתו לציון**. ומיד עונים **אמן** ואומרים **"מודים אנחנו לך"**, **חזן וגם הקהל** שכידוע אין שליח ציבור להודות **וכולם צריכים להודות**. מתי מודים?? **תכף ל-המחזיר שכינתו לציון - מודים ומתי אם לא עכשיו**.

הנה דעת הרב כלפון הכהן נולד י"ב שבט ה' תרל"ד נפטר י"ח בטבת תש"י, היה רבה הראשי של גירבה ומגדולי רבני תוניסיה, כתב חיבורים רבים, בהם ספרי הלכה, חינוך, מוסר, דרשות ושו"ת.

היה תומך נלהב של **הציונות** ופעל כל חייו לשיבה לארץ ישראל כתב חזון קוסמופוליטי שדגל בשלום עולמי ובהקמת ארגון **דוגמת האו"ם בירושלים**.

למרות התנגדותו להכנסת המודרניזציה אל בתי הספר של חברת "כל ישראל חברים", הרב כלפון היה **תומך נלהב** בתנועה הציונית, למרות שהיה מודע לכך שפעיליה המרכזיים היו רחוקים ממסורת.

"בימים אלה, רבים מאחינו בית ישראל, אף כי לא גדלו על ברכי היהדות, התורה והמצווה, וכתינוק הנשבה בין הגוים הם נדונים. על כל פנים, **התעורר בלבבם רגש לאומי**, לאהבת קיום **האומה הישראלית** והתמדתה להיותה אומה נבדלת מן האומות אשר בתבל".

בדרשתו בשבת פרשת נשא, ב-י"ב בסיוון תר"פ, ימים אחדים לאחר תום **ועידת סן-רמו** ואשרור הצהרת **בלפור** בידי חבר הלאומים, אמר שמדובר ב"**התחלתא דגאולה**", את הדרשה הזו שכתב במוצאי שבת, ופרסמה כדרוש החמישי לאתחלתא דגאולה" בספרו **"מטה משה"**, וכך כתב "מעתה אין ספק כי זהו ראשית והתחלת הגאולה, **וראוי לכל איש ישראלי לתת אלפי תודות לו ברוך הוא על הגאולה ועל התשועה**, כי פקד ה' את עמו והוציאנו משעבוד לגאולה^{כב}.

^{כב} סיכום זה על הרב כלפון נכתב על ידי הרב **יוני גוטמן** בסוף שעורו בדף יומי **יבמות** דף מ"ו. ועוד **הבאתי בהמשך** חלק מגיליון 80 **מודים דרבנן** ליום העצמאות 71 ראה שם **ליקוט דברי** עשרות רבנים כולם כאחד אומרים **להודות ולהלל** ביום זה.

עם קום המדינה שעליה שמח רבינו שמחת עולם, **הנהיג לומר את ההלל ביום העצמאות** כתקנת הרבנות הראשית, וכן **הנהיג שלא לומר תחנון ביום שלפני יום העצמאות וביום שלמחרתו.**

והנה דברי הגאון הקדוש רבי חיים חורי רבה של גאבס- תוניס : אמרתי ואומר, שמלא אני שמחה וגילה בארץ הקדושה תובב"א, שאחרי גלות אלפיים שנה זכינו להתחלת הגאולה, וה' יגמור לטובה בביאת משיח בן דוד, בעגלא ובזמן קריב.

דברי הגאון רבי רחמים חי חויתה הכהן רבה של ג'רבה מחבר שו"ת "שמחת כהן". "אחינו בית ישראל! עלינו להודות לה' אלקי ישראל שזכינו לעצמאות המדינה היהודית... כמורו הגדול רבי משה כלפון הנחה את בני עדתו בג'רבה ובארץ, לנהוג כתקנת הרבנות הראשית ולומר הלל ביום העצמאות בתוך התפילה וללא ברכה.

דברי הגאון המקובל רבי מרדכי עטיה זצ"ל ראש ישיבת המקובלים "החיים והשלום" ... **ולו היה לנו לב לדעת ולהבין את הנס הגדול שנעשה לנו בשנת תש"ח** שה' הצילנו מיד מרעים שכל מלכי ערב חשבו לבולענו חיים... אם כן **לו עשינו כלנו זאת ששמחנו בנס שעשה לנו ה' בשנת תש"ח** שהצילנו מיד מרעים, והיינו מזמרים ומשבחים ומשוררים לה' על זאת, **כי אז בוודאי הייתה הגאולה נגמרת**, ואפילו שאין בידינו מעשים טובים שבזכותם נצצל ונגאל, **היה ה' עושה לנו הגאולה בהלוואה**, על סמך המעשים שנעשה אחר כך. (מחסה עוז עמי מ"ג).

הגאון המקובל רבי עובדיה הדאיה ראש המקובלים "בית אל" : והרי זה ממש **אתחלתא דגאולה** לכל עם ישראל השרוי בארץ ובגולה, **ואין זה פחות מנס חנוכה**... ולכן אפשר **לתקן לומר הלל**, רק אחרי גמר התפילה בבחינת הודאה, **להודות לה'** על כל פנים על התחלת גאולה זו... ישכיל עבדי ו' או"ח סימן י' ע"ש.

דברי הגאון רבי יוסף משאש רבה של חיפה. תשובה לבחור חרדי ספרדי. "עוד שאלת על יום העצמאות... אתה ספרדי חרד, עשה מה שאנחנו עושים, **עושים אותו יום טוב בהלל** גמור ובהודאה למלך הכבוד ברוך הוא, **ואוכלים ושותים ושמים**, ואין לנו עסק עם אחרים"

עם ישראל בארצו יש עילוי לשכינה

דעת רבי יהודה פתייה

כבר בגילוי הזהוה"ק הרגישו גדולי המקובלים שיש עילוי לשכינה, **הרב דליטאש** בפסקו על הדפסת הזהוה כתב עת הזמיר הגיע **דלזמיר איניש** כי אזיל באורחא, ואמר **שמדברי הזהוה עצמו גילוי הוא המלאך הגואל**, וכן האר"י והנה מה שכתב הבית לחם יהודה.

אוצרות חיים דף ל"ה ע"ג: שער לידת המוחין... בעניין שני אור שיש לכתר דרחל שהם נסתלקו... והם כדכד **ושני פעמים אור אור גימ' שחוק** אז ימלא שחוק פיננו... ובלי האור שהוא א' נשאר פעמיים ו"ר ו"ר גימ' **בית** וזה בית חרב... **ולעתיד לבוא שיבנה בית המקדש** בב"א אז נאמר ושמתי כדכד שמשותיך שיחזרו לה **הכדכד הנזכר ונקרא שמשותיך**... אז ימלא **שחוק גימ' פעמים אור**... ע"ש.

מכאן בפשטות משמע **רק** כשיבנה בית המקדש דווקא יהיה זה העילוי לשכינה.

בית לחם יהודה א' דף ק"ו ע"ב ד"ה ולעת"ל.... **ולעתיד לבוא** כשיבנה בית המקדש נאמר ושמתי **כדכד** שמשותיך כי אז אחזור לה ב' **פעמים כ"ד** הנזכר להאיר בה... ע"כ. **תימה וכי זו בלבד תהיה לעת"ל** והא כשיבנה בית המקדש במהרה בימינו **אמן**. יהיו זו"ן שני מלכים משתמשים בכתר אחד כמבואר **בפרק ב' משער ל"ו**, ובחינת שתי פעמים כ"ד הנזכרת אינה כי **אם** בזמן שעומדים אח' באח' מחזה ולמטה... ונלע"ד **דלאו דווקא כשיבנה בית המקדש אלא מיד כשתשוב ארץ ישראל לישראל יחזרו ב' מאורות הנזכרים לנוק' אפילו שלא בזמן התפילה**. והכי נמי דייק לישנא דקרא "בשוב ה' את שיבת ציון... אז ימלא שחוק פיננו (**שחוק גימ' ב' פעמים אור**). והכי נמי דייק לשון רז"ל דסמוך שכתב שבתחילה נעשה **חי"ל** שהם [גימ'] שתי פעמים **כ"ד** הנזכר ואחר כך נבוס צרינו בעת שיבנה בית המקדש. וכתב, מבואר מזה שקבלת **ב' פעמים כ"ד** הנזכר הוא **קודם לבנין הבית**. ע"ש.

הרי שמכאן מבואר שיש חשיבות גדולה לחזרת ישראל לארץ ישראל, **ואז נעשה עילוי גדול לשכינה אפילו שלא בזמן התפילה**. **ויש לחגוג דבר זה** לפחות פעם בשנה. ועיין לקמן פירוש האר"י על פסוק ותקם בטרם יכיר איש את רעהו... ע"ש.

משמע שיש עילוי גדול מאוד למלכות בחזרת עם ישראל לארצו. ודאי שיש **חובה גדולה לשמוח, ולקבוע יום** לכך. ומי שלא שמח ח"ו **אומרת התורה** בקלות בפרשת בחקותי "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוהיך **בשמחה ובטוב לבב מרוב כל"**. וכן בכל מצוה ומצוה

צריך לעשותה בשמחה, ברעותא דליבא. ובלי שמחה, זו מצוה חסרה, והחובה בשמחה בקיום המצוה היא, מפני **השפע הנשפע למלכות** באותה מצוה. ולפי מה שכתב אם עם ישראל **חוזר לארץ ישראל** יחזרו ב' אורות אלו למלכות **אפילו שלא בזמן התפילה**, הרי שאם היה רואה מה שיש לנו היום בארץ היה **קובע סדר כוונות אחר והיה מברך בהלל**, חבל על דאבדון, ולא תלה **במצב הרוחני** של עם ישראל.

מעיל אליהו עמ' קס"ג **שער הכוונות דרוש א'** דתיקון חצות דף פ"ה ע"א וכה יעשה ישב על הארץ ... והנה **לא ראיתי מי שעושה זה** אלא דווקא יש משנים מקומם ... ושמעתי שבדורות אלו **אין לישיב על הקרקע** ולעשות כסדר הזה לפי **שכבר נעשה עילוי לשכינה בבחינת מה ... ע"ש**.

המעיל אליהו, הוא הרב אליהו מני זצ"ל שהיה **רב בחברון** בסוף ימיו לפני כ-90 שנה וקבור שם, חי לפני קום המדינה וכבר אז **הרגישו שיש עילוי לשכינה עד שאומר שלא ראה מי שעושה זה**. הוא היה מחכמי בית אל **משמע שכל החכמים לא ישבו לארץ בזמנו**. וודאי שאם היה חי היום היה **חוגג דבר זה**. **בהלל וברכה**, ומה שאנחנו רואים שיושבים על הקרקע לתיקון חצות בימינו, הוא **מפני שלא רוצים לקבל את דבר עילוי השכינה**, רוצים להחזיר **השכינה לגלות**, ולא מכירים בעילויה, ה' יחזירנו בתשובה שלמה במהרה אמן.

מעין מה שקורה עם תפילות **יום העצמאות**, שתחילה רוב גדולי הדור צדדו להשתתף בתפילה חגיגית, והיום רבים הפסיקו, מפני **פחד הקיצונים** והערב רב. **שומה** עלינו לעורר גדולי הדור והמקובלים שיש להבין את ההארת **המופיעה עלינו**, וכמו שכתב הראי"ה **קוק באורות התשובה**: "ואם יבוא אדם לחדש דברים עליונים בעסקי התשובה בזמן הזה, ואל דברת קץ המגולה ואור הישועה הזרוחה לא יביט, לא יוכל לכוון שום דבר לאמיתתה של תורת אמת. כי כל זמן מאיר בתכונתו, ועצת ה' אשר יעץ להחל אור הגאולה מעולפת במטמוני מסתרים" ... ע"כ. ע"ש.

מהזוהר הקדוש והאר"י

הנה הזוה"ק כולו אומר עניין חובת התעוררות משינת הגלות והקטנות, וחשיבות ישיבת ארץ ישראל עם ממשלה ומלכות, **חזרת השכינה** למקומה ארץ ישראל, תחיית המתים.

הזוהר פרשת במדבר דף קי"ח ע"א. רבי אלעזר פתח (ישעיה ס"ו) "שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה וגו'"... שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגו' **בגין דחזוה לא אשתכח אלא בזמנא דישׁראל קיימי בארעא קדישא**, דתמן אתחברת אתתא בבעלה וכדין הוא חדוותא דכלא חדוותא דעילא ותתא **בְּזִמְנָא דְיִשְׂרָאֵל לֹא אִשְׁתַּכַּחוּ בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, אֲסִיר לִיה לְבַר נֶשׁ לְמַחְדִּי, וְלֹאֲחֻזָּא חֵידוּ.** דְּכַתִּיב, "שמחו את ירושלים וגילו בה וגו'" **וגילו בה דייקא...** רבי אבא חמא חד בר נש דהוה חדי בבי טרונייא דבבל. בטש ביה, אמר: שמחו את ירושלים כתיב **בזמנא דירושלים בחדוה בעי בר נש למחדי.** רבי אלעזר לטעמיה, דאמר שמחו את ירושלים היינו דכתיב (תהלים) עבדו את ה' בשמחה... כאן בזמנא דישׁראל שראן בארעא קדישא... ע"ש.

תרגום: רבי אלעזר פתח, (ישעיה סו) שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כָּל אוֹהֲבֶיהָ וְגו'. שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגו', **משום שְׁחֻדָּהּ לֹא נִמְצְאוּ אֲלָא בְּזִמְנָא דְיִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים בְּאַרְץ הַקְּדוֹשָׁה,** שֶׁשֶׁם מִתְחַבֵּרֶת אֵשֶׁה בְּבִעְלָהּ, וְאִזּוּ זֹהִי שְׁמֹחַת הַכֹּל, הַשְׁמָחָה שֶׁלְמַעֲלָה וְשֶׁלְמַטָּה. **בְּזִמְנָא דְיִשְׂרָאֵל לֹא נִמְצְאוּ בְּאַרְץ הַקְּדוֹשָׁה, אֲסוּר לְאֲדָם לְשַׁמַּח וּלְהִרְאוֹת שְׁמִיחָה,** שֶׁכְּתוּב שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ וְגו', **וְגִילוּ בָּהּ דִּיקָא....** רַבִּי אֲבָא רָאָה אִישׁ שֶׁהָיָה שְׁמִיחַ בְּבֵית טְרוּנְיָא שֶׁבְּבָבֶל. הָכָה בּוֹ וְאָמַר, שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם כְּתוּב (אמר רבי אבא), **בְּזִמְנָא דְיִשְׂרָאֵל בְּשְׁמִיחָה צְרִיךְ אָדָם לְשַׁמַּח.** רַבִּי אֲלֶעָזָר לְטַעְמוֹ, שֶׁאָמַר שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם, הֵינּוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים ק') עֲבַדּוּ אֶת ה' בְּשְׁמִיחָה... כָּאן בְּזִמְנָא דְיִשְׂרָאֵל שְׁרוּיִים בְּאַרְץ הַקְּדוֹשָׁה... ע"כ ע"ש.

הרי שאין שמחה בעולם ואסור לאדם לשמוח אלא **כשירושלים בשמחה** וזהו כשחוזרים **עם ישראל לארצו**, אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רינה. ועוד ירושלים בידינו והיא בירת ישראל בהכרת האומות.

פסק השמיטה של הרב זמרת הארץ הלוא הוא הרב אביגדור עזריאל המופיע בסוף ספר מעיל אליהו להרב אליהו מני עמ' ת"ט: ... והוי יודע שבכל שנת השמיטה אין אנו אומרים תיקון רחל בחצות הלילה, **כיון שיש עליו המלכות ושבתה הארץ שבת לה'**, ואף על פי שאנחנו מכוונים **מנענו עצמנו לומר קינות מפי פחד ה' דילמא ח"ו יהיה פגם כיון שנקרא שבת לגבי המלכות...** ע"ש.

רואים שיש פחד לגרום לפגם בעליונים אם אומרים קינות ותיקון חצות בזמן שיש עליו למלכות, וזה ממש **סכנה** של קלקול גדול. ועל כן צריך להבין מזה שהיות ויש עליו

למלכות בעצם חזרת בני ישראל לארץ ישראל, והדבר נקבע לחגוג יום אחד, ולכן לפחות לא לומר תחנון מפני פחד הקלקול שיכול לגרום ושב ואל תעשה עדיף.

שער הכוונות דף פ"ז ע"ב: ... ראה שם עדות על אותו אדם שהיה אומר בברכת תשכון, **נחם** בכל יום. ונזדמן בל"ג בעומר במירון והמשיך במנהגו לומר נחם. כשסיים תפילתו אמר לו מורי ז"ל כי ראה בהקיץ את **רשב"י ע"ה** עומד על קברו ואמר לו, אמור אל האיש הזה אברהם הלוי (לא קרא לו הרב) כי **למה אומר נחם ביום שמחתנו**, והנה לכן הוא יהיה בנחמה בקרוב. ולא יצא חודש ימים עד שמת לו בן אחד וקבל עליו תנחומים... ע"כ ע"ש.

כל שכן בשמחת השכינה שהיא מקבלת שני אורות הכתר כנ"ל (עיי' בהמשך שהארכת בחיוב השמחה יחד עם השכינה בשמחתה). **לפחות אין לומר תחנון ביום העצמאות וביום ירושלים**. שהם ימי שמחה לחלק גדול מעם ישראל. ומי שכוfer בטובה, לפחות ינהג כמו שאם יש **אדם אחד**, בבית כנסת של 300 איש, שיש לו חג שהוא **סנדק** או **מוהל** או **אבי הבן**, **שאין אומרים תחנון**. לפחות אל יאמרו תחנון, **להציל נפשם** בזה, שיהיה **קצת היכר טובה**.^{לי}

לשם שבו ואחלמה ספר הקדמות ושערים דף מ"ה ע"ג: **משה רבינו** ביקש מה' יתברך, "ילך נא **אדני** בקרבנו" ותרגום אונקלוס "תהך כען **שכינתא דה'** ביננא" וניתן לו בקשתו. וכמו שכתוב **ברכות דף ז' ע"א** והיא שוכן בקרב ישראל ממש וכמ"ש הגר"א **בתיקונים תיקון ל"ח פ"ז ע"ג** כי כל קישוטי ומעשה ישראל וכל ענייניהם **הכל בה** וכו' דכל התיקונים בדין הכל אליה **דאנן איברים דילה דהיא מתפשטת בכל אחד ואחד מישראל** וז"ש ושכנתי **בתוכם** ר"ל בתוך בני ישראל והיא **כנסת ישראל**... ע"כ.

^{לי} **כאן יש** מקום לציין מה שהעיר **מו"ר הרה"ג רבי מרדכי עטיה שליט"א** בעניין כוונות בשתיקה בספרו **עטרת מרדכי עמוד ש"מ** ובהמשך שם. והמורם משם בקיצור נמרץ שיש לעשות את התיקונים והמשכת המוחין, במקרים שאין עושים את הכוונה בפועל, יש לעשות את הכוונות בשתיקה. כגון אם אין מניין ולא אומרים קדיש, יש לעשות את כוונות המוחין והעליות שבקדיש. או אם ראש השנה חל להיות בשבת שאין תוקעים בשופר, **יש לעשות את הכוונות בשתיקה**. ועוד כאשר יש מוהל או חתן בבית הכנסת, יש שאין אומרים תחנון, יש לעשות את הכוונות בשתיקה. וצריך עיון לענייננו שאין אומרים תחנון ביום העצמאות וביום ירושלים. איך נעשה את התיקון הנעשה ע"י התחנון? האם נעשה בשתיקה, או מה שתיקנו לומר הלל, שאז **ע"י ההלל נעשים התיקונים** הנ"ל כמו שעושים בראש חודש. האם התקנה לומר הלל מועילה לתיקונים אלה אם נאמר אותו מיד אחרי התפילה. ואולי היות והימים האלו הם ימי ספירת העומר שבידוע אין מכוונים כלל כי אם ברכת ספירת העומר ואז **אין לעשות תיקון הנ"ל**. צ"ע

נס קיבוץ גלויות גדול מכל נסי מצרים

כנסת ישראל, כללות ושורש נשמות ישראל, היא השכינה ובהיות עם ישראל בגלות **השכינה בגלות**, וכשעם ישראל חזר לארץ ישראל יותר משבע מליון, **השכינה חזרה לביתה**, זו גאולת ישראל והיא הופעת השכינה בארץ ישראל^ל, והיא מקבלת עילוי גדול על ידי זה, ויש לה שמחה גדולה וצריך להשתתף עימה. וח"ו אסור להרים יד על גאולת ישראל שזה כמרים יד על הופעת השכינה.

מה שאנחנו רואים בעינינו, נס קיבוץ גלויות הוא נס גדול מכל נסי יציאת מצרים כמו שאומר הנביא ירמיהו ט"ז י"ד: "לֹכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֶאֱמַר יְדָד וְלֹא יֵאָמֵר עוֹד חֵי יְדָד אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: ט"ו: כִּי אִם חֵי יְדָד אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צֶפּוֹן וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם שָׁמָּה וְהִשְׁבֵּתִים עַל אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָאֲבוֹתָם: ע"כ.

ועל זה אומר מהר"ץ חיות (הרב צבי הירש חיות באשכנז חי לפני כמאה וחמשים שנה). אומר שזהו מה שצריך להבין. קיבוץ גלויות זה נס גדול יותר מכל נסי יציאת מצריים. ע"ש.

צריך לקבל ולשמוע את הגאולה שהקב"ה גואל אותנו וזהו הנס הגדול באים מתקבצים מכל הארצות ובונים יחד מדינה אחת משרתים ביחד בצבא אחד^ל, ראש ממשלה אחד, זהו נס גדול מכל ניסי יציאת מצריים. וודאי צריך להודות על כך. לכאורה בתורה לא כתוב על ביאת משיח, אך לפי הרמב"ם הכופר במשיח כופר בתורה. ומה הוא סימן המשיח לפי התורה.

הרמב"ם הלכות מלכים פרק י"א הלכה א': המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם מקריבין קרבנות ועושין שמטין ויובלות ככל מצותה האמורה בתורה וכל מי שאינו מאמין בו או מי

^ל ראה בפנים שחובה לחגוג דבר זה של חזרת השכינה לארץ, והיא תחילת גאולתנו.

^ל נכון שעדיין צריך תיקון דווקא אצל שומרי הדת שיש ביטויי גלות עדיין למשל הצורך בשני רבנים ראשיים, וכן בכל עיר שני רבנים, שהתורה כביכול היא אחרת רב ספרדי "לא יודע לפסוק" לאשכנזי הגיע זמן להבין שזה רק עניין של משרה נוספת ופוליטית. נביא לדוגמא אני זוכר ברחובות כשביקשו מהרב שמחה הכהן קוק שליט"א לשמש ברבנות ברחובות התנה שיהיה רק רב אחד וכך היה והעיר פרחה בעיניי היהדות ותורה כולם סביב רב אחד. וכמו בממשלה רק ראש אחד, רמטכ"ל אחד, מפכ"ל אחד במשטרה, ולא משנה מאיזה עדה ובזה כולם יהיו עם אחד, אך בינתיים בשאר הדברים חיים יחד באותה מדינה ובע"ה אווירא דארץ ישראל, תעורר את כולם להתאחד שכן אחרי 2000 שנות גלות מחלה קשה שצריך הרבה זמן להתרפאות ממנה אך ב"ה מתקדם בצעדי ענק.

שאינו מחכה לביאתו לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו שהרי התורה העידה עליו שנאמר **ושב ה' א-להיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך וגו' אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו' והביאך ה' ואלו הדברים המפורשים בתורה הם כוללים כל הדברים שנאמרו על ידי כל הנביאים... ע"כ ע"ש.**

משמע מכאן בפירוש איך מעידה התורה עליו על המשיח? **ושב ה'... ושב וקבצך... הרי קיבוץ גלויות הוא הופעת משיח לפי התורה וכך פסק הרמב"ם. וראה בשיחות הרב צבי יהודה ויחי... היכן כתוב בתורה על המשיח? אומר הרמב"ם: "ושב וקבצך" קיבוץ גלויות זה משיח.**

זוה"ק פר' אמור דף צ' ע"ב.... תו פתח ואמר (תהלים ג ט) **לי-הו"ה הישועה** על עמך ברכתך סלה, **לי-הו"ה הישועה**, הכי תנינן, זכאין אינון ישראל, דבכל אתר דאתגלו, **שכינתא אתגלייא בהדיהו**, כד יפקון ישראל^{לי} **מגלותא, פורקנא למאן, לישראל או לקודשא בריך הוא**: אלא הא אוקמוה בכמה קראי, והכא, **לי-הו"ה הישועה ודאי**, אימתי, על עמך ברכתך סלה, בשעתא דקודשא בריך הוא ישגח בברכאן עליהו דישראל, **לאפקא לון מן גלותא ולאוטבא להו**, כדין **לי-הוה הישועה ודאי**, ועל דא תנינן, דקודשא בריך הוא **ייתוב עמהון דישראל מן גלותא**, הדא הוא דכתיב (דברים ל' ג') **ושב י-הו"ה א-להיך את שבותך ורחמך**:

תרגום: עוד פתח ואמר, (תהלים ג) **לה' הישועה** על עמך ברכתך סלה. **לה' הישועה** - כך שנינו, אשיריהם ישראל, שכלל מקום שגלו, **שכינה גלתה עמהם**. כשגזאו ישראל מהגלות, למי הגאלה - **לישראל או לקדוש ברוך הוא**? אלא הרי פרשיה בכמה כתובים, וכאן - **לה' הישועה ודאי**. מתי? על עמך ברכתך סלה. בשעה שהקדוש ברוך הוא נשגח בגלות על ישראל להוציא אותם מן הגלות ולהיטיב להם, אזי - **לה' הישועה ודאי**. ועל כן שנינו שהקדוש ברוך הוא **שוב עם ישראל מן הגלות**. זהו שכתוב, (דברים ד) **ושב ה' א-להיך את שבותך ורחמך**.

הרי לך מפורש בכל מקום שגלו ישראל שכינה גלתה עמם. ושואל הזוה"ק כשיצאו מהגלות הגאולה והישועה למי? **לישראל או לקודשא בריך הוא??** אלא ודאי **הישועה להקב"ה** ומי הוא זה שלא ישמח^{לי} בישועת הקב"ה ח"ו. כתוב **ושב ה'**, לה' הישועה. **נזדרז לרצותו על ידי שמחה שנשמח בשמחתו ובשמחת השכינה**. וזה לקוב"ה,

^{לי} ויקימו מדינה משלהם בארץ ישראל. ועם ישראל מכל הגלויות יתקבצו לכאן כמו שקרה מיום הכרזת העצמאות.

^{לי} בגלל דעות קנאים וקיצונים מהערב רב שהשתלטו על הפוליטיקאים וגדולי הדור ה' ירחם עלינו ויתן כח להשתחרר מהערב רב **ועמלק זה**. ולקיים דברי הזוהר והאמת לשמוח ביום הקדוש הזה.

שמחה יותר גדולה מהשמחה של הגאולה השלמה, שתהיה בקרוב בימינו וכנזכר לעיל באורך שהתחלה היא עיקר.

זוהר ואתחנן דף ע"ר ע"א ... וזמין קודשא בריך הוא בסוף יומי **לאהדרא לישראל לארעא קדישא**, ולאכנשא לון מגלותא, ומאן אינון סוף יומי, ההוא דהיא אחרית הימים, בהאי אחרית הימים **ישראל סבלו גלותא**, הדא הוא דכתיב (דברים ד' ל') בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים, וכתיב (שם ל"א כ"ט) וקראת אתכם הרעה באחרית הימים, באחרית הימים דייקא, ודא היא **כנסת ישראל בגלותא**, ועם אחרית הימים דא קבילו עונשא בגלותא, ובדא יעביד קודשא בריך הוא נוקמין לישראל תדירא, הדא הוא דכתיב (במדבר כ"ד י"ד) אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים, ובכל אתר דא היא: וקודשא בריך הוא **זמין לאתבא לה לאתרהא**, הדא הוא דכתיב (ישעיה ב' ב') והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית י-הו"ה וגו', ודא הוא יום... תא חזי, בקדמיתא כתיב, (ירמיה כ"ה ל') **שאג ישאג על נוהו**, ובההוא זמנא כד יפוק לקבלא לבת זוגו, כדן אריה שאג מי לא יירא, **י-הו"ה א-להים** דבר מי לא ינבא, בההיא שעתא כתיב (דברים ל' ג') **ושב י-הו"ה א"להיך** את שבותך וגו', **ושב מאי הוא**, אלא **קודשא בריך הוא שב כביכול מגלותא**, **ושב צדיק לאזדווגא** [ע"ב] **באתריה**, כדן כתיב (תהלים ק"מ י"ד) אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך ... ע"ש.

תרגום: ועתיד הקדוש ברוך הוא בסוף הימים להחזיר את ישראל לארץ הקדושה ולכנס אותם מן הגלות. ומי הם סוף הימים? אותה שהיא אחרית הימים. **באחרית הימים הוא ישראל סבלו את הגלות**. זהו שכתוב, (דברים ד') בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים, וכתוב (שם ל"א) וקראת אתכם הרעה באחרית הימים. **באחרית הימים דנקא, וזו היא כנסת ישראל בגלות**. ועם אחרית הימים הוא קבלו ענש בגלות, ובזו יעשה הקדוש ברוך הוא נקמות לישראל תמיד. זהו שכתוב (במדבר כ"ד) אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים. ובכל מקום זאת היא, **והקדוש ברוך הוא עתיד להשיבה למקומה**. זהו שכתוב (ישעיה ב') והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' וגו', וזהו יום... בא וראה, בהתחלה כתוב (ירמיה כ"ה) **שאג ישאג על נוהו**. ובאותו הזמן שניצא לקבל את בת זוגו, אזי אריה שאג מי לא יירא ה' א-להים דבר מי לא ינבא. באותה שעה כתוב, (דברים ל') **ושב ה' א-להיך** את שבותך וגו'. **מה זה ושב**? אלא **הקדוש ברוך הוא הוא שב כביכול מהגלות, ושב הצדיק להזדווג במקומו**. אזי כתוב, (תהלים ק"מ) אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך.

והתבונן היטב מהו שחוזרים בני ישראל לשבת בארצם **בשלטון יהודי**, מדינה משוכללת. זה חזרת הקב"ה **והשכינה ליחוד שלם**. וכמובן זה בשלבים צריך לראות זאת ולחודות

על כך. וראה מה שפסק השו"ע סימן תקס"א סעיף א': "הרואה ערי יהודה בחורבנו, אומר ערי קודשך היו מדבר וקורע". ע"כ ופסקו המגן אברהם והמשנה ברורה על פי הבית יוסף שם להלכה "אפילו יושבין בהן ישראל, כיון שהישמעאלים מושלים עליהם מיקרי בחורבנו".

הרי ששלטון ישראל גואל את ערי יהודה מחורבנו. כמה שמחה צריך להוסיף בשב ה' והשכינה לארץ בשלטון יהודי, בשכלול מדינה במהירות כזו, כמה צריכים להתעורר להודות, ולשמוח.

זה"ק שמות דף ט' ע"א בההוא יומא, מלכא משיחא שארי ויכנוש גלותא, מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, כמה דאת אמר (דבהם ל') אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו'. מההוא יומא, כל אתין ונסין וגבוראן דעבד קודשא בריך הוא במצרים, יעביד לון לישראל, כמה דאת אמר (מיכה ז') כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

תרגום באותו יום מלך המשיח יתחיל ויכנס הגלות מסוף העולם ועד סוף העולם, כמו שנגמר (דברים ל) אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו'. מאותו יום כל האותות והנסים והגבורות שעשה הקדוש ברוך הוא במצרים, יעשה אותם לישראל, כמו שנגמר (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

אמר רבי שמעון, אלעזר ברי, כל אליו מלין תשפח ברזא דתלתין ויתרין שבילין דבשמא קדישא, ועד דנסין אליו לא יתעורו בעלמא, לא ישתלים רזא דשמא קדישא, ולא תתער לאהבה, כמה דאת אמר (שיר השירים ב') השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות. בצבאות: דא מלכא (נ"א משיחא) דאקרי צבאות. או באילות השדה שאר חילין ומשריין דלתתא. אם תעירו ואם תעוררו את האהבה: דא מינא דקודשא בריך הוא, דאקרי אהב"ה. עד שתחפץ ה' היא דשכיבת לעפרא, ויהא רעותא דמלכא בה. זכאה איהו מאן דיזכי לההוא דרא, זכאה איהו בעלמא דין, וזכאה איהו בעלמא דאתי.

תרגום אמר רבי שמעון, אלעזר בןי, כל הדברים הללו תמצא בסוד של שלשים ושנים שבילים של השם הקדוש, ועד שהנסים הללו לא יתעוררו בעולם, לא ישתלם סוד השם הקדוש ולא תתעורר לאהבה, כמו שנגמר (שיר השירים ב') השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות. בצבאות - זה מלך (המשיח) שנקרא צבאות. או באילות השדה - שאר החילות והמחנות שלמטה. אם תעירו ואם תעוררו את האהבה - זה ימין של הקדוש ברוך הוא שנקרא אהב"ה. עד שתחפץ - אותה ששוכבת לעפר, ויהיה רצון המקדש בה. אשרי מי שיזכה לאותו דור. אשריו בעולם הזה ואשריו בעולם הבא. ע"כ.

וראה מה שכתב הרב עובדיה הדאיה זצ"ל, בעל שו"ת ישכיל עבדי (ח"ו סימן י"א) מגדולי המקובלים: "התשועה מתייחסת לכל עם ישראל שבגולה שהרי לפני כיבוש המדינה

היתה הארץ סוגרת ומסוגרת, כלפי עם ישראל שבגולה, ורבים מהם **שבאו כמעפילים לא"י**... לא נתנו להם להיכנס... ואלמלא כיבוש המדינה **היו עד היום**, דוויים וסחופים בארץ גלותם מאין דורש ואין מבקש, **ועל ידי כיבוש המדינה נושע להם**... אשר קיבוץ גלויות כזה עוד לא היה מימי החורבן. **ופשוט שתשועה זו של כיבוש המדינה**, מתייחסת גם להם, אלה שיצאו מאפילה לאורה, ומשעבוד לגאולה, **והרי זה ממש אתחלתא דגאולה לכל עם ישראל השרוי בגולה**".

כתוב בספר נחמת ישראל שכתב הרב קלמן אליעזר פרנקל שהוא אוסף אמרותיו של **הראי"ה קוק זצ"ל**. וז"ל:.... התבטא פעם על **המחלוקת** בארץ ישראל בין המפלגות, **בין הרבנים** ואנשי קודש. ואמר כי הסיבה לזה, היא מיסוד **אי שליונות קדושת הארץ** היות כי עם ישראל קשור עם ארץ ישראל, ולכן כל זמן שיש עוד חלק קרקע בארץ ישראל אשר הוא שייך לזרים ונפרדת מאת קדושת ישראל, **מזה יסוד המחלוקת והפירוד השוררת בארץ ישראל**. ולכן הרי הוא רואה את תיקונם רק על ידי **גאולת אדמת ישראל** וכאשר תבא גאולת הארץ יפסיק הפירוד, **האיחוד של קדושת הארץ** תביא אתו גם **איחוד האומה**. ע"כ.

הרי זה אמר עוד לפני **ההקמה מדינת ישראל**, אך גם היום במה שיש יש הרבה חלקים מארץ ישראל בבעלות הגויים כנסיות ומנזרים ויש להם הרבה שטחים שצריך **להפקיע מהם את הבעלות** ואולי גם חלק מזה **לקנות בדמים**, להסיר חרפת הגויים.

שפת אמת - פרשת במדבר - שנת [תר"מ]:.... עוד פירוש **"נרננה בישועתך"** כי יש לבני ישראל לשמוח בהשי"ת לבד שהוא מלך עוזר ומושיע תמיד לבני ישראל. לבד זה יש לשמוח במה **שבא ישועת ישראל על ידו** בעצמו וזהו **עיקר השמחה בישועתך** מה שאתה מושיענו. וזה יותר שמחה מגוף **הישועה**: ע"כ.

הרי עיקר השמחה שה' יתברך הוא **המושיעה** אותנו וזה יותר מה**ישועה עצמה** שהביא אותנו לארץ ש-**נס קיבוץ גלויות שהוא נס גדול יותר מכל הנסים שהיו במצרים**. ועוד יש להוסיף כנ"ל ל**ישועתך** קווינו כל היום ואנחנו שמחים מה**ישועה שלך** שהקב"ה והשכינה חזרה לארץ ישראל עם עם ישראל וזה **הישועה של הקב"ה** ואנחנו ציפינו לה כמו שמוזכר בתפילה (העמידה את צמח דוד וכו') **כי לישועתך שלך קוינו כל היום** הרי שאנחנו שמחים בתרתי: א'. שאתה מושיעה אותנו. ב'. ושאתה **נושע** יחד אתנו הרי שמחה כפולה ומכופלת. **וחובה להודות ולהלל על כך וודאי**.

הגאולה על ידי יהודים שאינם שומרי מצוות

אחת הסיבות שחלק משלומי אמוני ישראל אינם מכירים במדינה ולא משתתפים בשכלולה הוא מפני שהמכריזים עליה היו יהודים שלא שמרו בדקדוק על תורה ומצוות.

במסכת חולין דף ס"ג ע"א... אמר רב יהודה... רחם זו **שרקרק** אמר רבי יוחנן למה נקרא שמו רחם כיון שבא רחם באו רחמים לעולם אמר רב ביבי בר אביי והוא דיתב אמידי ועבד שרקרק וגמירי **דאי יתיב ארעא ושריק אתא משיחא** שנאמר **אשרקה להם ואקבצם**... סימן למשיח קיבוץ גלויות. מפרש **במצודות דוד**: "אשרקה להם - אצפץ לבני הגולה לרמז שיבואו ובזה אקבצם ר"ל אעיר לבם לשוב לארצם כי אז אפדם מהגולה ויתרבו בבנים ובבנות כמו שרבו מאז במצרים:"

דווקא ציפור טמאה, יש בה רחמים ויש בשריקתה בארץ התעוררות לגאולה. מובא בספר "מתוך התורה הגואלת" בשם **הרב צבי יהודה זצ"ל**, שיש לשים לב שאותיות ה**שרקרק** וה**שריקה** הם בסדר הפוך **ש' ר' ק'**: "שיא הגילויים"^ל מתגלים דווקא בסדר הפוך... סדר התגלות משיח מתוך סיבוכים, מתוך חבלי משיח, מתוך חבלי לידה".

עוד על הציפור הטמאה ה**רחם היא השרקרק** שכאשר עומדת על הארץ ומצפצפת זהו סימן להתעוררות קבוץ גלויות וגאולה.

ספר **"אם הבנים שמחה"** להרב **טייכטל הי"ד**. נהרג בשואה היה מ"נטורי קרתא", שרואה בדברי חז"ל הללו כמכוונים למחוללי הגאולה הרחוקים מתורה ומצוות: "ואם תרצה, אראך ביתר ביאור שבוני הארץ האלה אשר הם **בעיניך** כרשעי ישראל ח"ו, **הם הם מבשרי הגאולה**, ועליהם **רומז הש"ס בחולין הנ"ל**. למבשרי הגאולה. שרבינו הקדוש ר' אלימלך מליזניסק בספר הקדוש **"נועם אלימלך"** מכנה את **רשעי ישראל** בשם **עופות טמאים**, וכתב ע"פ הקבלה דהמה עופות הטמאים הנזכרים בתורה ועיין בספר **"בכור שור"** על מסכת בבא קמא שעל פי המבואר בכתבי האר"י ז"ל **נשמתן של רשעים מגולגלים בעופות טמאים**... ועל פי זה העניין מבואר בהדיא, שחכמי הש"ס גילו לנו שסימן הגאולה יבוא לנו ע"י עופות טמאים, **ורשעי ישראל המה העופות הטמאים על פי הקבלה**. א"כ הרי לך בני, **דכך באה בקבלה**, וכמו שאמרו בש"ס **"גמירי"** ועל הקבלה אין להקשות מידי". ע"כ.

^ל **והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוך... הנה ביאתנו לארץ בפרשת כי תבוא** רמוז בסופי תיבות שמו של **הרצל** בסדר הפוך. ונלע"ד מפני שלא התעוררנו קודם, ואם התעוררנו אז היה **ישר** ובראשי תיבות. (מאחד החברים בישיבה) וכמו שביארנו לעיל שהזמן הזה ה' באייר ה' תש"ח הוא תאריך אחרון.

הרי שהולכת אמונתנו ומתחזקת מתוך בירור והגדרה, שהקב"ה גואל את עם ישראל והעולם **דווקא בדרך זו**, של מסגרת ומעטפת טמאה.

הביא הרה"ג רבי מרדכי עטייה זצ"ל בספרו שמחת עולם עמ' 37 : השראת השכינה תלויה בשובנו לארץ : החזרת השכינה לציון והשראתה וגלויה בארצנו בכל בחינותיה, **תלויה אך ורק בשובנו ובישיבתנו בארץ**, כמו שכתוב **במדרש בראשית** (פרשה ע"ד סימן א')... א"ל הקב"ה אתה אמרת חלקי בארץ החיים **שוב אל ארץ אבותיך אביך מצפה לך אמך מצפה לך אני בעצמי מצפה לך** ר' אמי בשם ריש לקיש אמר נכסי חוצה לארץ אין בהם ברכה אלא **משתשוב אל ארץ אבותיך אהיה עמך** ... ע"כ. ע"ש. (ועוד עיין בכל ספרי הרה"ג רבי מרדכי עטייה זצ"ל שכולם אהבה לארץ והדרכה לקרב הגאולה ע"פ הקבלה בהשתתפות בשכלול המדינה).

כל הברכה לישראל ולעולם בשכלול ישיבתנו בארץ עם שלם בכל סדרי המדינה לתפארת. "צבי היא לכל הארצות". ולא לשבת עליה כאילו היא ארץ נכר ח"ו, כמו שהיינו בחו"ל, שלא היה לנו אז מצווה לשכלל את חו"ל. אלא מחכים היינו לעלות לארצנו ולבנותה תכלית השכלול. **השכינה בארץ מחכה** לשיא השכלול כדי שיהיה זה כסא למשיח, ולבניין בית המקדש.

איך קדושתה של הגאולה במדינה חילונית

שאלה שהטרידה^ט, וממשיכה להטריד, כיצד נפגשים עם העובדה שההתרחשויות הלאומיות הם **במעטה של כפירה** ושהתנועה שגואלת את העם מהעליות הראשונות ועד התהוות המדינה, והמדינה בעצמה, כל אלו אינם מתנהלים בקנה אחד עם הקודש, עם התורה והמצוות.

שאלה זו, היוותה, ועדיין, אחת מנקודות המחלוקת הגדולות בין הציבוריים האמונים בעם. מהצד האחד מי שלא רואה בכל זה מהלך א-להי, וסובר שאין לשתף עם זה פעולה. ומאידך, אמונת הדור והתקופה הרואה בכל המהלך, תהליך א"להי גאולתי.

יבוא הנס מכל מקום

יסוד הנוגע לסוגייתנו בלשון חז"ל "יבוא הנס מכל מקום". מקורו מהגמרא **במסכת מעילה דף י"ז ע"ב** מספרת על גזירה שהייתה בימי רבי שמעון בר יוחאי. "שפעם אחת גזרה המלכות גזרה שלא ישמרו את השבת ושלא ימולו את בניהם ושיבעלו את נדות". "אמרו מי ילך ויבטל הגזירות ילך ר' שמעון בן יוחאי שהוא מלומד בנסים ואחריו מי ילך רבי אלעזר בר ר' יוסי". כשיצאו לדרכם אומרת הגמרא **"יצא לקראתו בן תמליון"** ומפרש רש"י שהוא **שד**. מתארת הגמ' את תגובתו של רשב"י ובדבריו יופיע היסוד בו פתחנו, "בכה ר' שמעון ואמר מה שפחה של בית אבא - **הגר** - נזדמן לה מלאך שלש פעמים ואני לא פעם אחת - **יבא הנס מכל מקום**". כלומר, גם משד יכול לבוא הנס, **ורשב"י מקבל את הופעת השד**. בהמשך מתארת הגמ' שאותו שד נכנס בביתו של הקיסר, ורש"י מוסיף **שהיא צעקה הביאו לי את רשב"י**. הגיע רשב"י ואמר לו, בן תמליון צא והוא יצא. אמר להם הקיסר שייכנסו לבית גנזיו וכל מה שירצו יקחו, נכנסו ומצאו את אגרת הגזירה וקרעו אותה.

למדנו, שהאופן שבו בא הנס, השליחים שבאמצעותם נעשה הנס, יכולים להיות מגוונים ואפילו הפוכים ורחוקים ממה שנראה לעין קשור לקודש. **"יבוא הנס מכל מקום"**

דוגמא נוספת לכך שהקב"ה מביא את הניצחון על ידי מי שלנו, וגם לו בעצמו נראה שאינו ראוי - **היא מאחאב מלך ישראל**. אחאב המלך, שהיה ממלכי ישראל היותר רשעים שנאמר עליו "ויעש אחאב בן עמרי הרע בעיני ה' מכל אשר לפניו, ויהי הנקל לכתו בחטאות ירבעם בן נבט ויקח אשה את איזבל בת אתבעל מלך צידונים וילך ויעבוד את הבעל וישתחו לו". כאשר היה אחאב במערכה מול ארם שצר על שומרון מגיע הנביא ומבשר על הניצחון במלחמה "והנה נביא אחד נגש אל אחאב מלך ישראל ויאמר כה אמר ה' הראית את כל ההמון הגדול הזה

^ט הקטע הזה והבא אחריו מתוך מה שכתב הרב בניה ליפשיץ הי"ו ישיבת נוה דקלים אשדוד.

הנני נתנו בידך היום וידעת כי אני ה': ויאמר אחאב במי ויאמר כה אמר ה' בנערי שרי המדינות ויאמר מי יאסר המלחמה? **ויאמר אתה** וצריך להבין מה פשר שאלתו של אחאב "מי יאסר מלחמה" הרי הוא המלך. ומפרש הרד"ק: "חשב אחאב שלא יעשה הקב"ה הנס אם יהיה שם הוא, **לפי שהוא עובד עבודת גילולים**, לפיכך שאל "מי יאסור המלחמה, ויאמר אתה". הרי "כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי נאם ה'".

"יבוא הנס מכל מקום", הכוונה גם לכללותו של דור ותקופה של מלכות.

חז"ל במדרש אומרים על הפסוק "קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות". ר' נחמיה אמר "קול דודי הנה זה בא" – זה משה. בשעה שאמר לישראל בחודש הזה אתם נגאלין אמרו לו: משה רבינו היאך אנו נגאלין והלא אין בידינו מעשים טובים, אמר להם **"הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם הרעים"**. ובמדרש מציג באופן יותר חמור את אמירתם של ישראל: "אמרו לו משה רבינו היאך אנו נגאלין וכל מצרים מטונפת מעבודת כוכבים שלנו". וכך תשובתו של משה רבינו: **"הואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודת כוכבים שלכם"**, אלא "מדלג על ההרים" ואין הרים אלא עבודת כוכבים."

הרי שיש מקום בהנהגה הא"להית, שאינה מנהיגה את עם ישראל לפי זכויותיהם ומעשיהם הטובים. **אלא כיוון שחפץ בגאולתם והצלתם**, הרי הוא עושה זאת **"למען שמו באהבה"**, כפי שאנו אומרים בתפילת שמונה עשרה. **"יבוא הנס מכל מקום"**

הרב כשר בספרו **"תורה שלמה"** מביא מדרש מכתב יד המדבר על הרעב הגדול שהיה במלכות ישראל בשומרון כמסופר **במלכים ב'** ז' א'. והנביא אלישע הבטיח ש"קצת מִחֶר קֶאֱה סִלַּת בְּשָׁקָל וְסִאֲתִים שְׁעָרִים בְּשָׁקָל בְּשֶׁעַר שְׁמֶרֶון". והשליש אשר למלך לא האמין לדבר, וסופו שרמסו אותו העם ביציאתם מן העיר לבזז את שלל ארם וע"י כך הסתיים הרעב. וכך נאמר במדרש: "אמר ר' יהודה הלוי הנה ה' עושה ארובות בשמים אמר להם (השליש) לדור הרשע הזה שמעשיהם דומים לדור המבול... הוא עושה נסים? אמר לו הקב"ה אתה למד קטיגוריא על בני! ויאמר לו 'הינך רואה בעיניך', מה עלתה לו 'וירמסו אותו העם בשער'".

הרי רואים אנו עד כמה גדול העונש של מי שאינו מאמין שהקב"ה עושה נס לרשעים. שאע"פ שישראל אינם ראויים לנס, אם קבע הקב"ה שכך יהיה **"יבוא הנס מכל מקום"**.

¹⁰ הדברים כאן מובאים מתוך ספרו של **הרב ערן טמיר** שליט"א "בנתיבי הגאולה"

קומה ראשונה הכרחית

הנה למדנו שיש משיח בן יוסף ומשיח בן דוד ואנחנו מתפללים שלא ייהרג משיח בן יוסף. משיח בן יוסף הוא בחינת הבונה והמשביר לכולם, והוא בונה את הארץ את הקומה הראשונה שעליה תחול הקדושה. **ואם לא נודה לה' יתברך, מה שניתן ילקח, ח"ו, וזה בחינת מיתת משיח בן יוסף.**

צריך להבין שחזרת עם ישראל לארצו הוא התחלתא דגאולה. **זה סימן מובהק כי באו ימי פקודה עת הזמיר הגיע דלזמיר איניש כי אזיל באורחא.** שגם היא מזכרת בש"ס סוף מסכת כתובות, ויש סימנים שהארץ תתן פריה, **אין לך קץ מגולה מזה.** וגם **הזוהר הקדוש** מלא מזה, אין פרשה שלא נזכר בה חשיבות ושבח ארץ ישראל והיושב בה, ויש לשאוף **לגאול אותה.** וגנות ישיבת חוץ לארץ, שנחשבת לבית קברות^{מא}, ויש להתעורר משינת הגלות, **ושישיבת ארץ ישראל היא גאולת השכינה.**

ועוד האומות הסכימו **לתת לנו מדינה,** וקיבוץ הגלויות הגדול הנעשה בזכות שלטון ישראל בארץ, לא היה דבר כזה **מאז בית ראשון,** וריבוי הישיבות ובניין הארץ, וחכמת ישראל בכל התחומים רפואה חקלאות הי-טק, **ממש אור לגויים.** דבר שרק **מי שטח מראות עיניו** אינו רואה שיש כאן התחלתה של הגאולה. ושזו בחינת **קומה ראשונה הכרחית** ועליה נבנית קומה רוחנית, וכמו שספירת העומר הכרחית לפני קבלת התורה, לתיקון המידות ומי שאינו **מכיר בספירת העומר** כהכנה לתקון מידותיו **לא יזכה לקבלת תורה כראוי,** וכמו שצריך קודם לכתוב ספר תורה **ועליו תחול** הקדושה, וכמו שהיו שבעת ימי מילואים **ואז שכן הענן וכבוד ה'.** ועוד דוגמאות רבות. (עיי' כוזרי לרבי יהודה הלוי). שעל **הכנת האדם חלה קדושת ה'.**

ושמעתי פירוש נפלא ממור"ר הרה"ג **רבי מרדכי עטיה שליט"א** ששמע מסבו המקובל **הרב מרדכי עטיה זצ"ל.** על הפסוק **ספר תהילים** פרק כ"ח ה': **כי לא יבינו אל פִּעֲלַת יְדָוֹד וְאֶל מַעֲשֵׂה יָדָיו יִהְיֶה וְלֹא יִבְנֶם...** כל מה שעושים או בונים, **קודם הורסים סותרים** ואח"כ בונים. כך למשל כדי לבנות בית עוקרים את כל העצים וחופרים בור עמוק וכו' הרי הרס גדול. **ואחר כך בונים.**

וכן חייט לוקח בד שלם חותך אותו לחתיכות קטנות **ואחר כך תופר חליפה.** אך יש מי שרואה רק את ההרס ולא משכיל לראות ולהבין את התיקון והבניין, שיהיה בהמשך. **וזה שאמר כי לא יבינו אל פִּעֲלַת יְדָוֹד וְאֶל מַעֲשֵׂה יָדָיו ומתוך** שלא מבינים **יְהִרְסוּ** רואים את ההרס ולא רואים את הבניין שיהיה אח"כ **וזהו ולא יבנם,** מפני שלא מבינים. צריך לפתוח העיניים ולהבין פעולות ה'. שמתוך מה שנראה לנו **הרס תצמח הישועה.**

^{מא} ותחיית המתים שראה יחזקאל פרק ל"ז הוא רומז על זה בפרטות, ע"ש.

תיקוני התפילה גם בחיצוניות עולם העשיה

נלמד מהקבלה, שיש תיקוני העשייה והם יפנה ויטול ידיו, לכאורה הייתי אומר זה הכנה **לתפילה בלבד** ואין חשיבות בדבר, אך אינו כן אלו **תיקוני העשייה שאי אפשר בלא זה** שהם תיקוני חיצוניות העשייה **ויש בהם כוונות מיוחדות**. ולמדנו הרב קוק זצוק"ל שגם הדרך למטרה היא מטרה. **ואין גאולה בלי התחלת דגאולה** והכל לאט לאט, ומי שאינו מכיר בקומה הראשונה החומרית לבניין האומה, לא יכל להבין את הקומה הרוחנית כראוי. זו הכנה **עליה** חלה הקדושה, וכמו שהמשנה בזבחים אומרת בונים בחול ואח"כ מקדישים. ואולך אתכם **קוממיות**, שתי קומות.

מחברת הקודש דף נ"ג ע"א: בעניין פורים... והנה בלילה ההוא נדדה שנת מלכו של עולם והגיע השעה שירדו המוחין אל ז"א... ע"ש. ע"כ.

משמע משם וכן עיין **סוד ישרים א' סי' ח'**: שאז התחילה ההארה של פנים, שהיא (הארה) כמו בזמן שבית המקדש קיים, אף על פי שבית המקדש נבנה אחרי כמה שנים ועדיין עבדי אחשוורוש זהו תהליך כמ"ש בגמרא **מגילה דף י"ד**.... ע"ש.

גם **בסידור הרש"ש בכוונת באהבה**: ראשית קבלת ד' מיתות בית דין, ובזכות זה אנו מצליחים להעלות הרפ"ח ניצוצין של אח' ופנים דפנים. ואת זה אנו עושים דווקא כאן בשיא מילוי המוחין **דא"פ דאח' בז"א**. ואז מתחילה הנסירה שהמוחין מסתלקין מהז"א חלקם נשארים על גבי ראשו, וחלקם שהם בינות וגבורות נכנסות בנוק', ודבר זה נקרא בדרושי פורים **דורמיטא**, שז"א הוא בסוד, "ויפל ה' א-להים תרדמה על האדם", וזה מה שאמר המן לאחשוורוש ישן הוא האלוה שלהם... ע"ש.

ולא ידע שיש השגחה על ישראל מצד הנוק' שנכנסו המוחין בה, אך צריך להבין שהשגחה זו קטנה ממה שהיה קודם^{מב}. אמנם בונים את הנוק' והיא בשיא גדלותה, וידוע שבארץ ישראל היא הופעת השכינה, ובניינה צריך להיות בשלמות ובשכלול, ולהכיר שיש גם ירידה רוחנית, ולא לזלזל בבניינה, ומיד אחרי זה, אע"פ שהוא תהליך ארוך, יהיה מצב של פנים בפנים, וזה אפשר לזרז קצת, וגם שיהיה יותר ברחמים, אם נבין את הסוד ונלמד

^{מב} ראה הקדמת הנצי"ב על ספר במדבר וההבדל בין הנהגת התפארת ובין הנהגת המלכות.

מה צריך לעשות על פי הסוד. ה' יזכנו, אמן. וזה כתבתי בקיצור נמרץ והכל רמוז שם, וגם מוהר"ו בהקדמתו רמוז הרבה על זה ע"ש.

וראה מה שכתב בשערי אורה^{מג} שער ה': והשם יתברך לקח חלקו: מן הארץ, ירושלים, ומבני האדם, את ישראל, כאמרו: "בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם" (דברים ל"ב ח'), ואומר 'כי חלק י-הו"ה עמו'. ולפי היות חלק שם י-הו"ה מן הארץ ירושלים וחלקו מן האומות ישראל נקרא שם י-הו"ה על ירושלים ועל ישראל, וזהו סוד 'כי שמך נקרא על עירך ועל עמך'. ואם תאמר והכתיב: 'כי בחר י"י בציון' (תהלים קל"ב י"ג), בציון ולא בירושלים? דע כי ההתחלה שירדה שכינה לשכון לירושלים, על ידי ציון הייתה, שנאמר: ברוך י"י מציון שוכן ירושלים (שם קל"ה כ"א), ואומר: מציון מכלל יופי א-להים הופיע. כלומר, מציון הופיע השם לשכון בירושלים... ע"כ ע"ש.

הרי שאע"פ שבחר בירושלים היא הקומה השניה העיקרית, הרי שההתחלה היא ע"י ציון וזה הקומה הראשונה, וזה הופיע בשם המתאים ציונות, וסוד זה לא ידעו העוסקים בזה משמע מכאן עוד שהיה הכל על פי ה'.

^{מג} כתב רבי יוסף בן אברהם ג'יקטיליה נודע גם כמהר"י ג'יקטיליה חי לפני כ-700 שנה בדור גילוי ספר הזוה"ק. הרמ"ק והאר"י ממליצים עליו שהוא ספר עיקרי בקבלה, נקרא ע"י הרמ"ק בעל האורה או ספר האורה.

פסח כנגד יום העצמאות

נראה, שיש דמיון גדול בין **יום העצמאות** ובין **חג הפסח**^מ. שעניינם שוה כמו שנבאר על **פי הקבלה**. ולכן דינם יהיה שוה, כמבואר להלן.

שעה"כ דף פ"ב ע"ג: דרוש ו'... הנה^מ נת"ל כי בליל פסח נכנסין בז"א מוחין **דקטנות א' וגדלות א' וקטנות ב' וגדלות ב'**. וצריך שתדע כי יש מוחין מצד אבא ומוחין מצד אימא ובכל בחינה מהם יש כל המדרגות של קטנות וגדלות הנז'... ע"כ. ע"ש.

הרי שיש כאן בפסח כניסת מוחין גם של **גדלות ב'**. לכאורה כמו **במוסף שבת**, ויחוד זו"ן הגדולים כמו **בקדושת כתר** של שבת ושל מוסף שבועות, מצב **גדלות**.

שעה"כ דף פ"ד ע"א: ... הנה נתבאר לעיל כי גדלות הזה דז"א **היה לפי שעה** בליל ראשון של פסח כדי שיוכלו ישראל **ליגאל ואחר יום ראשון של פסח** **מסתלקים כל המוחין הנזכרים וחוזר לקדמותו לבחינת ג' כלילן בג'** וזהו הטעם שאין אומרים הלל גמור **אלא ביום ראשון של פסח בלבד**. ואח"כ מליל שני ואילך **אנו חוזרים** להמשיך המוחין הנזכרים שנכנסו בליל פסח ונסתלקו **ועתה חוזרים לכנס** כפי סדר המדרגות כל מדרגה ביום שלה **ע"י מצות ספירת העומר בחמישים יום** שבין פסח לעצרת... ע"כ ע"ש.

הנה גדלות זו הייתה לפי שעה כדי שיוכלו ליגאל, והכל נסתלק אחר יום הראשון. **הגדיל** להמחיש לנו את גודל הזמן של ליל פסח **הרש"ש הקדוש בנה"ש דף ל"ד ע"ד וז"ל**... אע"פ שערבית היא מדת לילה עכ"ז נמשכין כל המוחין **דמדת לילה ויום** כי זאת היא **המעלה שיש לליל פסח על כל שאר שבתות וימים טובים** שבהם אין מוחין אלו נמשכין בזו"ן אלא לאט לאט בהמשך סדר התפילות בערבית שחרית מוסף ומנחה **משא"כ בליל פסח** כי מה שהיה ראוי להמשך בתפילות הנזכר נמשך **הכל בתפלה א' דערבית והו"א זיווגא עילאה ולפיכך אנו אומרים הלל גמור אחר ערבית** הנאמר בשאר הימים טובים ביום דאל"כ מאי רבותא דליל פסח מכל הלילות... ע"כ. ע"ש.

^מ כל עניין פסח וסיפור יציאת מצריים יחד עם חיזוק באמונה, הוא **לימוד הכרת הטוב**, והחיוב להודות על כל הטובות שעשה ועושה הקב"ה אתנו תמיד אע"פ שבפסח רק התחילה הגאולה ועוד יש המשך ובכל זאת יש חובה לחגוג את הפסח ומי שאינו חוגג חייב כרת וכן בהמשך נבין שצריך להתחזק בזה גם בעניין **יום העצמאות**.

^מ הנה למי שמבין בקבלה יש כאן לכאורה ריבוי גדול של שפע בלילה אחד מה שאין דומה לו בשאר החגים ושבתות, אך בהמשך **נבין שגודל השפע הזה הוא קטן מאוד בערך השפע שנקבל בשבועות**, וכאן הוא נחשב לגדול מאוד מפני שבא במשך זמן קצר בתפילה אחת ולא כמה תפילות וכן היה ביציאת מצריים כדי להוציא אותנו מ-מ"ט שערי טומאה כך היה צריך להיות. וזה כמו מכת חשמל שנותנים לחולה מסוכן, וכן בערך למצב הקודם שהיו עם ישראל הרי נחשב זה שפע עצום.

הנה אומר הרש"ש, ליל פסח **אין כמוהו** בשאר שבתות וימים טובים, והוא **זיווג עילאה**, ואומרים בו **הלל גמור**, לפי זה אנחנו מבינים שליל פסח הוא באמת הזמן החשוב ביותר מכל הזמנים, אך בהמשך נראה **שלא כך הדבר**.

שעה"כ דף פ"ד ע"ד: באמצע... והנה נודע כי ג' זמנים הם זמן **עיבור א'** ואז ז"א הוא בבחינת ג' כלילן בג', **זמן היניקה**, **זמן עיבור ב'** של המוחין. והנה בגלות מצרים חזר ז"א לזמן עיבור א' והיה בבחינת ג' כלילן בג' לפי שלא היו החסדים מתפשטים בגופו, ולכן הוחזר ליכנס **בסוד העיבור**. ובגאולת מצרים **נולד ז"א** ויצא לחוץ למעי אימא עילאה ואז היה **זמן היניקה** ונודע כי אז הוא זמן הבלעת הדם בגופו של תינוק כנודע... ע"כ ע"ש.

מכאן לומדים שיש ג' זמנים, עיבור א', ויניקה, ועיבור ב' דמוחין. ונבאר ע"פ ה"תורת חכם" שפסח הוא בחינת **עיבור א'**.

תורת חכם דף ל"ט ע"ב:... וכפי סברת מורי הרב ז"ל שלא יש סילוק מוחין לעולם, א"כ לא נסתלקו מז"א המוחין דגדלות ראשון ושני **דפסח**, אלא שכתב בספר הכוונות ישן (**פרי עץ חיים דף קכ"ב ע"ד**) שאותם המוחין (דפסח) היו בפרצופי הנה"י דז"א, ושל **העומר בחג"ת**, ושל **חג השבועות בחב"ד**, אם כן נה"י וחג"ת נק' מוחין דעיבור ויניקה... ע"כ ע"ש.

ראה והתבונן כל החג הגדול הזה שאמרנו שאין **כמוהו**, שאפילו בלילה יש בו מוחין של יום, **ולילה כיום יאיר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר**. בזמן שמצה ומרור מונחים לפניך, אע"פ שזה הלילה נקרא **יום**. ואומרים בו **הלל שלם בלילה**. ובכל זאת **ראה פלא הוא רק עיבור ראשון ובחינת נה"י בלבד**. ועוד בהמשך נראה שספירת העומר וליל שבועות הם **חג"ת** ובחינת אחר, בערך המוחין שיהיו **ביום שבועות** שהם **חב"ד**, מוחין דפנים עם ייחוד **זו"ן הגדולים**. הרי כאן בשבועות הוא הזמן **הנכון לחגוג**, ולמה **חוגגים את פסח** שהוא בסך הכל מוחין קטנים של **עיבור ונה"י**. ואיך אמרנו שאין דומה לו בגודלו, ושהוא זיווג עילאה. **אלא** נבין שהכל הוא לפי המצב הקודם. עם ישראל היו במ"ט שערי טומאה ויצאו בליל פסח ע"י שהקב"ה האיר אור גדול, לפי המצב הקודם שהיה, הוא **אור עצום ורב שאין כמוהו**. אך כשמתבוננים היטב מבינים שהמוחין בשבועות הרבה יותר גדולים. אך פסח הוא התחלה ו**עיקר**. כמבואר לעיל.

לענייננו גם יום העצמאות, כשנתבונן ונבין מה שצפוי לנו בגאולה השלמה, **הרי אינו כלום**. אך לעומת מה שהיה לפני זה, **אלפיים שנות גלות וסבל**, רדיפות פוגרומים ושווא. וללא מדינה ושלטון, הרי שזה **אור גדול מאוד ועצום וצריך להשכיל לחגוג אותו** כמו שאנחנו חוגגים את **ליל פסח**. אע"פ שאנחנו יודעים היטב, שיום שבועות הוא לאין ערך גדול ממנו, ובכל זאת אומרים הלל גמור בלילה.

וראה תרגום שיר השירים על הפסוק הראשון מונה י' **שירות** שהאחרונה שבהם היא **בתחילת גאולתנו**, ביום העצמאות ואומר שצריך לשיר את השירה **כמו בליל פסח** שהוא **הלל בלילה** וז"ל.... ושירתה **עשיריתא** עתידין למימר **בני גלותא בעידן דיפקון מגלותא** דהכדין כתיב **ומפורש על ידיו דישעיה** נביא דהכדין כתיב שירא הדין יהא לכון לחדוה **כליל התקדשות חגא דפיסחא** וחדות ליבא דעמא דאזלין לאתחזאה קדם יי תלת זמנין בשתא במיני זמר וקל טבלא למעל לטורא דיי ולמפלח קדם יי תקיפא דישראל. עיי' ע"ש.

הנה השירה העשירית שעתידים לומר בני הגולה **בזמן שיצאו מן הגלות** ומפורש עיי' ישעיהו **שירה הדין יהא לכון לחדוה כליל אתקדשא חגא דפסחא** וחדוה דליבא. וכמו ליל פסח צריך לומר את ההלל בלילה. **וחבל שעדיין לא רואים ומבינים זאת**. וה' יאיר עיננו להבין ולראות, **על פי הקבלה**, שאנחנו חיים בתוך המצב הזה, ויורו לנו שכולם יאמרו **הלל בברכה** בליל יום העצמאות, ולא רק יחידים בלבד.

ישעיהו ל' פסוק כ"ט: **הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלִיל הַתְּקֵדֶשׁ חָג וְשִׁמְחַת לֵבָב כְּחֹלֶךְ בְּחָלִיל לְבָוֵא בְּהַר יְדֻד אֶל צוּר יִשְׂרָאֵל**:

תרגום יונתן כ"ט: **תושבחה תהי לכון כליליא דאתקדש ביה חגא וחדות לבא** כמא דנגין בתודתא באבובא למיעל בטור קודשא דיי לאתחזאה קדם תקיפא דישראל:

פסוק זה מבואר במפרשים שתהיה שירה **במפלת סנחריב**, אך היות וחזקיהו המלך **לא אמר שירה** הרי שזה נדחה לגאולה, כשיצאו בני ישראל מהגלות כמו שתרגם בשיר השירים. **הרי לנו** מכל זה שיש **דמיון ברור בין ליל פסח** שאומרים בו הלל, אע"פ שבאמיתות הוא רק בחינה קטנה במערכת שמפסח עד שבועות. **אך נחשבת לגדולה מאוד שאומרים הלל בלילה**. וודאי שיום שבועות הוא היעוד, שאז קבלנו התורה ומוחיך דחב"ד. וייחוד זו"ן הגדולים. אך **הקומה הראשונה** היא התחלה והיא חשובה מאוד **והיא עיקר**, וח"ו לא נבטל אותה.

ובין יום העצמאות הוא תחילת גאולתנו יציאה מהגלות וקיבוץ גלויות, **קומה ראשונה**. אע"פ שיש **גאולה שלמה** שנוכח לה בקרוב, לא נזלזל בהתחלה **והיא עיקר**. כמבואר בדברי הרב האר"י בשעה"כ לעיל. בעניין יום ו' **לעומר** שרק רשימו דאבא נכנס, **והוא עיקר יום טוב** שביעי של פסח.

וכאן נביא מהרב יוסף זאב סלובייצק זצ"ל על פי מה שכתב הרמב"ן שחזקיהו הבין שצריך לשיר **ולהודות בליל פסח**, ולפי דברי הרמב"ן מחלק הרב שיש ב' **סוגי הלל שונים**, הלל בתורת **שירה** שהיא התפרצות ספונטנית שנובעת ממעמקי הלב, **ובזה לא שייכים דינים ופרטי הלכות שבאמירת ההלל**, ויש חיוב הלל שקוראים בשאר המועדים שבו יש

דיני אמירת ההלל. ויוצא מזה שבליל פסח וכן בליל יום העצמאות הוא שירה הפורצת ואינו הלל רגיל^{מיו}.

^{מיו} ראה באורך סידור תפילה ליום העצמאות של הרב יצחק אריאלי.

פסח ויום העצמאות תיקון חטא הארץ ואדם הראשון

הארץ חטאה בזה שלא החשיבה את הדרך למטרה. **הקב"ה** אמר **בראשית פרק א' י"א**: "תוצא הארץ... **עץ פרי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינֵהוּ** אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ וְיָהִי כֵן: וְהִיא הוּצִיאה רֶק-פֶּסוּק י"ב: "וְעֵץ עֵשָׂה פְּרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ לְמִינֵהוּ: מִפְּנֵי שֶׁלִּדְעָתָהּ הֵעִיקָר הוּא הַמִּטְרָה. וְזֶה הַחֲטָא שֶׁגָּרַם, שֶׁגַּם אָדָם הָרִאשׁוֹן, שֶׁנוֹצֵר מֵהָאָדָמָה, **חטא**, וצריך לתקן זאת.

ועוד אדם הראשון גורש מגן עדן, אומרים חז"ל, מפני שאמר **בראשית פרק ג' י"ב**: וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הוּא נָתַנָּה לִּי מִן הָעֵץ וְאָכַל: **כפר בטובה**. וזהו חטא שצריך לתקן בזה שנלמד **להכיר טובה** על כל דבר, וכאמור לומדים זאת בפסח בסיפור יציאת מצריים ובהודאה בהלל, וכן צריך לפקוח עין ולהודות על כל מה שעשה ועושה לנו הקב"ה ונתן לנו את המדינה בנסיים גדולים, וצריך להודות. וזה גם תיקון חטא אדם הראשון.

בפסח, יציאה מצרים הייתה **כדי** שנקבל את התורה **בשבועות** כמו שכתוב, **שמות פרק ג' פסוק י"ב**: "וַיֹּאמֶר כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֶנֹכִי שֹׁלְחֶיךָ בְּהוֹצִיאֶךָ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה": וזה העיקר, היציאה הראשונה היא **טפלה לכאורה**, והעיקר שבועות, "תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה". אך הקב"ה קבע בתורה, **עונש כרת** למי שלא יעשה הפסח, מפני שעלולים לחשוב **שאינו חשוב ושאינו עיקר** ולא יעשו אותו, **וכך היה**. ראה בתנ"ך **בששה מקומות** כתוב **ויעשו בני ישראל את הפסח**, וכי רק שש פעמים עשו פסח? אלא שכל מקום שכתוב כך המצב הקודם של עם ישראל היה **עבודה זרה**, וכשיצאו ממנה כתוב **שעשו פסח**.

וצריך להבין שלא לעשות פסח הוא **בחינה של עבודה זרה**, וזהו **שלא מחשיב** היציאה ממצרים, ושדבר זה חשוב וראוי לחגוג אותו. ועוד כל עניין פסח וסיפור **יציאת מצריים הוא חיזוק באמונה בהקב"ה ולימוד הכרת הטוב, וחיוב ההודאה** על כל הטובות שעשה ועושה הקב"ה אתנו תמיד, **הרי שמי שמזלזל בשני הדברים האלה שהם חיזוק באמונה והכרת הטוב ואינו מודה הרי שהוא נופל בעבודה זרה**. בפסח יצאנו מעבדות לחרות, אע"פ ששבועות עיקר והוא קבלת התורה, ללא היציאה הראשונה. עדיין אנו ובנינו ובנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים. ולא הייתה תורה, בזה **נבין פסח עיקר גדול**.

וכן ביום העצמאות, הקב"ה הוציא אותנו מגלות של **אלפיים שנה**, וזכינו למדינה, קיבוץ גלויות ושפע רוחני וגשמי, **קומה ראשונה**. אע"פ שמצפים אנחנו לגאולה שלמה, שנזכה לה בקרוב, שהיא גדולה פי כמה מהתחלת הגאולה הזאת. **לא נזלזל בהתחלה** שהיא הדרך למטרה. **והיא עיקר** והיא כמו פסח וזה תיקון חטא האדם. וגם כשתהיה הגאולה

פסח ויום העצמאות תיקון חטא הארץ ואדם הראשון נה

השלמה נמשיך לחגוג את יום העצמאות, ונלמד בזה הכרת הטוב נודה לה' ונהלל לו על כל מה שעשה ועושה לנו^מ. וכמו שחוגגים את פסח, אע"פ שזכינו בשבועות לקבלת התורה.

^מ **ופלא גדול** בעיני על החרדים לדבר ה' שמרבים ברוב ככל דרשותיהם מדברים תמיד שהכל הוא מה' יתברך וצריך להודות לו על הכל, ולא להיות כפוי טובה הכל טוב ויפה. אך כשמתקרב היום המסמל את כל מה שעשה לנו לכלל ישראל ניסים גדולים ועצומים גם בו ביום ראה לעיל. וקיבוץ גלויות והקמת מדינה לתפארת ומוסדות התורה והישיבות פורחות בארץ דבר שלא היה כמוהו באף תקופה בעם ישראל מאז קבלת התורה, נאלמים דומיה ואין כלל השגחת ה' במדינה והכל נעשה על ידי חילונים והכל לא מספיק טוב ולא ראוי להודות להלל לה' על זה באותו היום שהכריזו העצמאות. פלא גדול מאוד לא מובן כלל, וראה מה שכתב הרב עובדיה הדאיה זצ"ל מראשי בית אל, וכן הרב מרדכי עטיה זצ"ל בספרו "לך לך" עמ' 35, וכן הגאון הרב עמרם אבורביע זצ"ל בספר נתיבי עם עמ' 103 וכן הרב יוסף משאש והרב שלום משאש זצ"ל והרב מאיר חי חויתא זצ"ל וכן הרב מאיר עוזיאל זצ"ל והרב חיים דוד הלוי זצ"ל. והרב יוסף כהנמן זצ"ל ועוד רשימה ארוכה של רבנים נלקט על ידי הרב יצחק דדון בחוברת מודים דרבנן ליום העצמאות השבעים ואחד גיליון 80 "לאורו" יוצא לאור על ידי ישיבת ההסדר ראשון לציון, שכתבו לברך על ההלל ביום וכן מהם שכתבו לברך שהחיינו. וכל התירוצים לא יועילו.

צריך לזכות לראות את הגאולה

אורות הראי"ה עמ' ס"ג... ברית כרותה היא לכנסת ישראל כולה שלא תטמא טומאה גמורה. גם עליה תוכל הטומאה לפעול, לעשות בה פגמים, אבל לא תוכל להכריתה כליל ממקור החיים הא-להיים. **רוח האומה** שנתעורר עכשיו, שאומרים רבים ממחזיקיו **שאינם נזקקים לרוח א-להים**, אם היו באמת יכולים לבסס **רוח לאומי** כזה בישראל היו יכולים להציג את האומה על מעמד הטומאה והכיליון. אבל מה שהם רוצים אינם יודעים בעצמם, **כל כך מחובר הוא רוח ישראל ברוח א-להים**, עד אשר **אפילו** מי שאומר **שאיננו נזקק כלל לרוח ה'**, כיון שהוא אומר שהוא חפץ ברוח ישראל **הרי הרוח הא-להי שורה בתוכיות נקודת שאיפתו גם בעל כורחו**...

ואם המצא תמצא בזמן מן הזמנים התעוררות רוח כזאת, שיאמרו כל אלה בשם רוח האומה **לבדה**, וישתדלו **לשלול** את רוח א-להים מעל הקניינים הללו וממקורם הגלוי שהוא רוח האומה, **מה צריכים אז צדיקי הדור לעשות?** למרוד ברוח האומה, אפילו בדיבור, ולמאוס את קנייניה, **זה דבר שאי אפשר**: רוח ה' ורוח ישראל אחד הוא. **אלא שהם צריכים לעבוד עבודה גדולה לגלות את האור והקדש שברוח האומה, את אור א-להים שבתוך כל אלה**, עד שכל המחזיקים באותן המחשבות שברוח הכללי ובכל קנייניו **ימצאו את עצמם ממילא, שהם עומדים שקועים ומושרשים וחיים בחיי א-להים**, מוזהרים (מלשון זוהר) בקדושה ובגבורה של מעלה. ע"כ ע"ש.

אורות הראי"ה עמ' קנ"ט... מפני הנטייה החומרית היתרה, שאבדה את שווי המשקל לעומת הנטייה הרוחנית, הולכים עמים וכלים. **בישראל שווי המשקל חקוק בעצם טבעו**... והנה עתה בעת ההתעוררות של התחיה הלאומית **היא לנו האות שכבר נתרפאה המחלה הכללית**, באופן שכבר **ניתן רשות** לאומה להיות לה שיח בעניינים חומריים בכללותה. הנטייה הראשונה מההפלגה הרוחנית אל החומרית **מוכרחת להיות בהפרזה קצת לצד האחרון**, זהו **מקור חוצפא של עיקבא דמשיחא**. מכל מקום לא יארך זמן של הנטייה הקיצונית הזאת, כיון שבסוד האומה מונח **שווי המשקל**. על כן אך ינוח הסער וילכו העניינים לצד המעלה והמשקל הראוי. **בעלי ההשפעה צריכים למצוא את האורה הרוחנית, שיש בנטייה החומרית**, ואת מטרתה הפנימית, וכפי מה שיגלו זה ברבים כן תתרפא מחלת החוצפא ותאבד את סימניה הרעים, ותתעורר האומה בכלל למציאותה הטבעית, **ויגלה עליה הדר נשמתה**. ע"כ ע"ש.

"מי בז ליום קטנות" (זכריה ד' י'). מי גרם לצדיקים **שיתבזזו שולחן לעתיד לבוא?** **קטנות אמנה** שהייתה בהן. (שערי קדושה חלק ב' שער ד')

פירוש החפץ חיים על התורה פרשת נח: איתא בפסיקתא דרב כהנא, אמר הקב"ה, **חבבתם לתורתני ולא חיכיתם למלכותי**. עיקר כל העיקרים היא האמונה **בביאת משיח** שאז יהיה ה' למלך על כל הארץ, והכל יכירו מלכותו. ואף על פי שיתמהמה, עם כל זה אנו מחויבים לחכות ולצפות ולבקש, **מתי תמלוך בציון**. ע"כ. ע"ש.

וראה **אור החיים הקדוש ויקרא פרק כ"ה פסוק כ"ה**: **כי ימוך אחיך וגו' פרשה זו תרמוז עניין גדול והערה ליושבי תבל, כי ימוך על דרך אומרו בעצלתיים ימך המקרה**, ואמרו ז"ל עשיתם לאותו שנאמר בו המקרה במים עליותיו, **מך**... והודיע הכתוב כי גאולתו ביד הצדיק אשר יהיה קרוב לה' על דרך אומרו בקרובי אקדש הוא יגאל ממכר אחיו, כי האדון ב"ה יקרא לצדיקים אח כביכול, דכתיב למען אחי ורעי, **והגאולה תהיה בהעיר לבות בני אדם** ויאמר להם הטוב לכם כי תשבו חוץ גולים מעל שולחן אביכם ומה יערב לכם החיים בעולם זולת החברה העליונה... וימאס בעיניו תאוות הנדמים ויעירם בחשק הרוחני גם נרגש לבעל נפש כל חי עד אשר ייטיבו מעשיהם, ובזה יגאל ה' ממכרו, **ועל זה עתידין לתן את הדין כל אדוני הארץ גדולי ישראל ומהם יבקש ה' עלבון הבית העלוב**. ע"כ ע"ש.

הרי כאן תוכחה גלויה לכל אדוני הארץ **המנהיגים** את קהל ישראל בכל רחבי העולם שהגאולה ובניין בית המקדש תלוי בעליה לארץ ובניינה לתפארת להיות כסא ה' בעולם ואז יבנה בית המקדש, קרא קטע זה כמה פעמים בעיון, ותיבהל, **הרב צבי יהודה קוק זצ"ל** היה מזכיר אותו כמה פעמים, וקורא אותו בהטעמה.

וראה גם **להרמח"ל בקל"ח פתחי חכמה פתח א'**: יסוד האמונה ועיקר החכמה הוא יחודו העליון יתברך שמו, לפיכך זה מה שצריך לבאר ראשונה וזה, **כי כל חכמת האמת אינה אלא חכמה המראה אמיתת האמונה**, להבין כל מה שנברא או שנעשה בעולם, **איך יוצא מן הרצון העליון**, ואיך מתנהג הכל בדרך נכון מן האל האחד ב"ה, **לגלגל הכל**, להביאו אל השלמות הגמור באחרונה... ע"ש.

יש להבין שהכל התחיל מרצונו, שהוא התחלת גילויי כשעלה ברצונו לברא העולם וצמצם אורו, ראה **בספר הקדמות ושערים** להרב **לשם שבו ואחלמה**, ושם תבין עניין גילויי מאמיתתו הנעלמה. הרי שצריך לתקן את דעתנו הקלושה, וללמוד שהוא עניין **חיבור הכל אליו יתברך** ולהבין שכל מה שעושה הוא מרצונו, וצריך **דעת דגדלות** לקשר הכל אליו. **לתקן קטנות דעתנו** שצריך הרבה ללמוד ולהתחזק לחבר הכל אליו וזה יחודו יתברך. וראה **תקט"ו תפילות להרמח"ל תפילה י"ד**: כל העולמות הם **כלים** לגילוי יחודו יתברך.

זוה"ק קדושים דף פ' ע"א: וידבר י-הו"ה אל משה לאמר, דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני י-הו"ה א"להיכם, רבי

אלעזר פתח, (תהלים לב ט) אל תהיו כסוס כפרד^מ אין הבין וגו', בכמה זמנים אוריינתא אסהידת בהו בבני נשא, כמה זמנים ארימת קלין לכל סטריין לאתערא להו, וכלהו דמיכין בשינתא בחוביהון (ס"א בחוריהון), לא מסתכלין ולא משגיחין, בהיך אנפין יקומו ליומא דדינא עלאה, כד יתבע לון מלכא עלאה עלבונא דאוריינתא, דצווחת לקבליהון ולא אהדרו אפין לקבלה, דכלהו פגימין בכלא, דלא ידעו מהימנותא דמלכא עלאה, ווי לון ווי לנפשהון ... ע"כ ע"ש.

תרגום: וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְתְּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתְ אֲלֵהֶם קְדָשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱ-לֹהֵיכֶם. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (תהלים לב) אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אֵין הָבִין וְגו'. בְּכַמָּה פְּעָמִים הַתּוֹרָה מַעֲיָדָה בְּבְנֵי אָדָם, כְּמָה פְּעָמִים הִיא מְרִימָה קוֹלוֹת לְכָל הַצְּדִידִים לְהַעִיר אוֹתָם, וְכָלָם רְדוּמִים בְּשֵׁנָה בְּחֻטְאֵיהֶם (בחוריהם), אֵינָם מְסַתְּכָלִים וְאֵינָם מְשֻׁגָּחִים בְּאִיזָה פְּנִים יַעֲמְדוּ לַיּוֹם הַדִּין הָעָלִיוֹן, כְּשִׁיתְּבַע אוֹתָם הַמֶּלֶךְ הָעָלִיוֹן עַל עַלְבוֹן הַתּוֹרָה שְׁצוּעָקָת כְּנָגְדָם, וְאֵינָם מַחְזִירִים פְּגִיחָם מוֹלָה, שְׁכַלָם פְּגוּמִים בְּכָל, שְׂאֵינָם יוֹדְעִים אֶת אֱמוּנַת הַמֶּלֶךְ הָעָלִיוֹן, אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם! ע"כ ע"ש.

מי שומע דברים אלו ולא מתעורר לחזור בתשובה לגאול השכינה מעפר וליחד קובה"ו בכוונה, אומר הזוה"ק **כולם ישנים ושינה בעיניהם** מורה על הגלות, שקשה לנו להיפרד ממנה ומן הקטנות הוא חזה את זה. **ואומר:** איך נעמוד בדין כשידרוש ה' מאתנו **עלבונה של תורה** שלא לומדים את הפנימיות שלה בגדלות. ה' ישמור אותנו ויחזירנו בתשובה, אמן.

נראה שהיה ברור לחז"ל מה שאנו עוברים בימינו, שמצד אחד יש ב"ה התחלתא דגאולה, ויש חלק מהעם שרואים זאת. וחלק מהעם בטוח שעדיין אנחנו בגלות.

בגמרא מסכת סנהדרין דף צ"ח ע"ב אמר **עולא** ייתי (משיח) ולא איחמיניה, וכן אמר **רבה** ייתי ולא איחמיניה, **רב יוסף** אמר ייתי ואזכי דאיתיב בטולא דכופיתא דחמריה... (בצל הרעי של חמורו כלומר אפילו בכך אני רוצה לזכות ובלבד שאראנו. רש"י) ע"כ.

צריך להתבונן במאמר זה ונלע"ד לומר לפי מה שאומר רב יוסף משמע שהוא אומר **כשיבוא המשיח** אני אחיה בעולם ואזכה לראות מתוך החושך והכיסוי הגדול שיהיה אז את האור שיש, ואזכה את הזמן ואשמח בהופעת **האור הקטן ביותר** מתוך החושך הרב שיהיה באותו זמן. משמע שהוא **יהיה באותו זמן**, וכן עולא וכן רבה. שכן ידוע מה שנאמר

^מ פרד רומז לג' חלקי התורה פשט רמז דרש וחסר הסוד מי שלא לומד סוד דומה לפרד שאינו מוליד, שאינו גורם ייחוד קובה"ו שהוא **אמיתת האמונה** והוא **חסר באמונה**. שהם ישנים בגלות, וגורמים **לעלבונה** של תורה שכן ללא סוד התורה היא יבשה, ואין גאולה שהוא ייחוד קובה"ו. ראה המשך ועיין עוד עליו. ושמעתי בשם צדיק אחד שאמר מה שכתוב "אל תהיו כסוס" הכוונה אל תהיו **סו"ס סוד ורק סוד**, הרי שצריך את כל חלקי הלימוד פרד"ס. **ולא סו"ס ולא פר"ד**.

על הפסוק בקהלת **דור הולך ודור בא** שבכל דור חוזרים **כל הנשמות**, בלבוש אחר להמשיך תיקונם, והנה בדורו של משיח גם **רב יוסף ועולא ורבה** יחזרו. ואז **עולא** אמר על אותה התקופה כשיבוא אני לא אראה אותו, **ולא אזהה אותו הזמן שהוא התחלתא דגאולה** מרוב החושך שבו ואחשוב שעדיין זה גלות. וכן אמר **רבה**. ואמרו זאת בצער שלא יהיו יסודיים כל כך בראייתם. אך **רב יוסף** אמר אני אהיה יותר יסודי בראייתי **ואזכה לראות את האור הקטן גם אם החושך יהיה גדול כמו בצל הגללים של החמור שלו**. ולפי זה מובן שמי שאינו רואה וחושב שעדיין אנו בגלות הם בחינת **עולא או רבה**. אך המזהים את אתחלתא דגאולה בחושך הגדול הם בחינת **רב יוסף**. ע"כ ונלע"ד שזה אמת.

ועוד רואים בכל שנה ושנה שמחמיר לכאורה המצב, **ויש יותר חושך**. יש שמסתפקים וחושבים אולי לא צריך לחגוג, וזה נראה להם שהם מתחזקים יותר, **ההיפך הוא הנכון הם מתרחקים יותר מהאמת מרבי יוסף**, אלא ככל שיש יותר חושך צריך להתגבר **באמונה** לראות את האור אפילו בצל הגללים של החמור^{מט}, ואולי לא הגענו לזה יש יותר חושך ח"ו, אך צריך לא להיחלש אלא להתעורר לראות האור בכל חושך. **זה מבחן האמונה ואמונתך בלילות, להתחזק באמונה**, לפתוח עיניים ולראות האור אע"פ שהוא קטן מאוד בחושך הגדול.

חז"ל לימדונו בסוף מסכת תענית בעניין **ט"ו באב**, שלא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב ויום הכיפורים, עיין שם שהדברים שהביאו לכאורה, פלא. לקרא לזה יום טוב, אך כשנתבונן נבין שחז"ל רצו ללמד אותנו, שכשיש חושך גדול מאד, ומופיע נקודת אור קטנה מאד מתוך החושך, **זה ראוי לקובעו ליום טוב**. והעיקר ההתחלה והחידוש ע"ש ואין כאן מקום להאריך.

ועוד לימדונו חז"ל וגילו לנו, במשנה במסכת ראש השנה, ארבעה ראשי שנים הם ואחד מהם **ט"ו בשבט** כדעת בית הלל, אך אם נתבונן נבין שבט"ו בשבט אין פירות באילן, ורוב העצים עדיין לא התחילו ללבלב, לא עלים ולא פרחים, וודאי לא פירות. ואנחנו **חוגגים** על מה **שעתיד** להופיע, **על מה שיש טמון בשרף האילן**, וברור לנו שמה שבשרף האילן עתיד להופיע, **ויהיו פירות**, על ההתחלה הזו שאינה נראית לעין, אנחנו חוגגים **באמונה**, אמונתך בלילות שכיון שיש התחלה **יבוא ההמשך**.

ועוד שמעתי מפי **הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל** שאמר על מאמר חז"ל "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה". ושאל אם זוכה וודאי רואה? **וענה**: לא! יש זוכה ואינו רואה. **ע"כ**. **וזה** אנו רואים היום שכל הטוב שנתן לנו הקב"ה, אין כל אחד רואה. **ישעיה פרק מ"ד** **"כי טח מראות עיניהם מהשפיל לפתם"**:

^{מט} בנביא כתוב עני ורוכב על חמור, ומשמע שיש מצב, של החמרת שכבר חזה אותה רבי יוסף.

ספר צדיק יסוד עולם לאר"י הקדוש והוא מודפס בסוף שער היחודים דף נ' ע"ב: "ותשכב מרגלותיו עד בקר **ותקם בטרם יכיר** איש את רעהו...."ותשכב וגו' הוא מבואר. **ותקם בטרם... כאן רמז לה שיהיה להשכינה עליה בטרם יכיר איש את רעהו**, קודם שיעשו ישראל **תשובה** ויכירו להקב"ה, (על ידי לימוד הזוהר והקבלה). או קודם שיכירו את המשיח, או קודם שיכיר איש היסוד את רעהו... ורמז לה כאן שיהיה לה עליה בטרם וגו' **ר"ל שיהיה לה כמו קודם החרבן אע"פ שיהיה בית המקדש חרב... ע"כ. ע"ש.**

דברים נפלאים על הגאולה שאנו חיים בה. משמע שיש עילוי לשכינה. וכמו שהבאנו לעיל **"הבית לחם יהודה"** ו"הרב אליהו מני" בספרו "מעיל אליהו". צריך לדעת ולהשתדל **לראות את העילוי הזה** ולחגוג אותו, ויש שאינם זוכים לראות **וצריך להראות להם** את הדרך.

סגולות למי שמשתתף בשמחה

בעניין סדר התפילות גם אם קשה עדיין למהו לומר הלל בימים אלו, יום העצמאות ויום ירושלים, הרי שלא להשתתף כלל בשמחת רוב עם ישראל, הדבר בכלל מה שאמרו ז"ל במסכת אבות פרק ששי בקנייני התורה, "נושא בעול עם חברו", ופירש מדרש שמואל הכוונה כי כשרואה חברו בצער מצטער בצערו, ולא זו בלבד אלא גם מכריעו לכך זכות... ובענין ההלכה יש משמעות שמחייבת אותנו להתנהג בצורה כזאת שכשאחד בצער, הציבור צריך לשאת עמו בעול ולהשתתף בצערו, וכן להיפך שיש שמחה.

וכך פסק בשו"ע או"ח סי' קל"א סע' ד': נהגו שלא ליפול על פניהם לא בבית האבל ולא בבית החתן... וכתב המשנה ברורה הטעם משום שמצווה לשמוח עמו ע"כ. ובסנהדרין פרק חלק מובא שהקב"ה אסר על הנמצאים בתיבה לשמש מיטתם משום שכל העולם שרוי בצער... והשייכות לקניין התורה מסביר המהר"ל שבהיותו מצטער עם חברו ושמח אתו מראה בזה שהוא שייך אל הכלל ולא נפרד מהם והתורה נתנה אל הכלל ולא ליחידים, ולענייננו נראה בזה שלפחות רק משתתף, שלא יפול על פניו ביום העצמאות וביום ירושלים יזכה לקניין תורה, "נושא בעול עם חברו" הרי סגולה נפלאה.

וכן כתב מוה"ר"ו בשעה"כ דף א' סוע"ב: קודם שהאדם יסדר תפילתו בבית הכנסת מפרשת העקדה ואילך צריך שיקבל עליו מצות "ואהבת לרעך כמוך" ויכווין לאהוב כל אחד מבני ישראל כנפשו, כי על ידי זה תעלה תפילתו כלולה מכל תפילות ישראל, ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי. ובפרט אהבת החברים העוסקים בתורה ביחד, צריך כל אחד ואחד לכלול עצמו כאלו הוא אבר אחד מן החברים שלו ובפרט אם יש להאדם ידיעה והשגה לדעת ולהכיר לחברו בבחינת הנשמה. ואם יש איזה חבר מהם בצרה צריכים כולם לשתף עצמם בצערו, או מחמת חולי או מחמת בנים ח"ו, ויתפללו עליו... ע"כ ע"ש.

וכן בעניין השמחה להשתתף בשמחת החברים. והרי לנו סגולות קיבול התפילות והשגה. וזה ע"י השתתפות עם הכלל להצטער בצערם ולשמוח בשמחתם. ומזה נלמד קל וחומר, וכמו שמבואר בקונטרס זה, שכאן מדובר על שמחת השכינה והשתתפות איתה בשמחתה וודאי שמצווה רבה ומזה יראה ברכה רבה. וזה מובטח.

בבניין הארץ יש ירידה רוחנית מסוימת

הנה עוד עלינו לתקן גם את חטא המרגלים שמאסו בארץ חמדה מפני שלא רצו לראות איך יתקיים עם ישראל בארץ, שיצטרך לחרוש ולזרוע ולבנות ולסלול ולהגן צבא ומשטרה ובתי משפט ועוד ומה תהיה על התורה.

אם הבנים שמחה דף רס"ד סימן ס"ב עד ס"ז ... אי אפשר להעלות ולפעול את האחדות בישראל רק בהכללות ישראל בעסק **מצוות עשה דישוב ובנין הארץ** ... וכמו שבחטא המרגלים לא חסכו דבר ועשו תעמולה גדולה ועברו מבית לבית להמאס ארץ חמדה על כל ישראל וגרמו שם בכייה גדולה, הקב"ה קבע אותה בכייה לדורות. ואמר הקב"ה חייכם שסופכם להיפרע... נמצא שאם אנו רוצים לתקן זאת מוכרחים אנו להשלים עתה מה שהם חסרו אז, **היינו לעשות פעלים לעורר אהבה וחמדה בלבבות עם בני ישראל בכל מקומות מושבותיהם להיותם חושקים ומחמדים לארץ חמדה** ... שכל פריעת החוב הוא ע"י התעוררות לאהבת ארץ ישראל ולבנייתה כלילת היופי... וזהו פריעת החוב ולפני זה, **חינם אנו מתפללים** "אבינו מלכינו מחוק ברחמיך הרבים כל שטרי חובותינו". **יש לנו לפרוע ועלינו לפרוע**, בהתעוררות העם לאהבת ארץ ישראל. ע"כ. ע"ש באורך.

הנה בימינו קל להבין שכל התיקון הוא בעיקר בזה, שכן כל מה שמעניין את אומות העולם הוא בניין ארץ ישראל וירושלים שהם לדעתם המכשול הגדול, הם מבינים שזה התיקון הסופי ורוצים למנוע אותו, רק אנחנו לא מספיק מבינים מה עלינו לעשות.

הנצי"ב כותב **בהקדמת ספר במדבר** הוא ספר הפיקודים. שכן נקרא, מפני חשיבות שני הפיקודים שיש בספר במדבר שהם מורים על שתי הנהגות שהיו בישראל. (1) **במדבר** הייתה הנהגה אלוקית על ידי **התפארת** ועל כן במפקד הראשון בפרשת במדבר אפרים לפני מנשה. (2) **אך בכניסתם** לארץ הייתה הנהגה טבעית על ידי **המלכות**, ועל כן במפקד בפרשת **פנחס**, מנשה לפני אפרים. הנהגה זו קשה שכן כל מה שנעשה במדבר ע"י הקב"ה, ובא להם במתנה, בארץ ישראל, צריכים לעשות בעצמם. וידוע מה היה מצב עם ישראל בתקופת השופטים, ואיך היה קשה המצב גם בזמן המלכים בעיקר מלכי ישראל.

וגם זה היה חשש המרגלים שהוציאו דיבה על הארץ, מפני שדאגו על הרוחניות. שעל ידי שיכנסו לארץ יהיו עסוקים יותר בחומר, על ידי התעסקותם **ביישוב הארץ**, וזה יבוא על חשבון **ירידה רוחנית וודאי**. אך זו דעתם, ולא כך חשבונותיו של הקב"ה. אלא דווקא שיכנסו לארץ בכל מצב. כבשי דרחמנא למה לך. וכמו שחזקיהו **ראה ברוח הקודש** שבניו לא ילכו אחרי ה', ולא עסק בגלל זה בפריה ורביה. אמר לו הנביא ישעיהו, אתה צריך לעשות מה שנצטווה, **וכבשי דרחמנא למה לך**. הכוונה מה שרוצה הקב"ה לעשות יעשה.

אך לא נשנה ציווי הקב"ה ורצונו בגלל טענות שווא של שמירה על המצוות והתורה. ובאמת נולד ממנו מנשה שהכעיס הרבה, ואף הרג את סבו, שהוא הנביא ישעיהו, וזה וודאי ידע הקב"ה, ובכל זאת צווה את ישעיהו לצוות את חזקיהו להתחתן. הקב"ה רוצה שיכנסו לארץ, כוונתו שיכנסו ויעמדו בכל הניסיונות הקשים של הנהגת המלכות. ואם חלק יפול מרוחניותו. בגלל זה לא נבטל לגמרי רצון הקב"ה. **זה סוד בריאת העולם ליודעי ח"ן.**

וגם כשבאו ישראל לארץ לפני כמאה שנה, ובעיקר כשהוכרזה המדינה, היו צריכים לבנות כל המוסדות הצבא, המשטרה, בתי משפט, ועוד כל המערכות לתפקוד מדינה. ממשלה, כנסת, ועוד ועוד. דבר זה לא נתן פנאי לשים דגש על החלק התורני שהוזנח מעט לטובה בנית הגוף. **וכמו שילד בתחילה דואגים לבניין הגוף, ונותנים לו לאכול אע"פ שאינו מברך, העיקר שיגדל טוב,** ואחר כך עיצובו הרוחני. והנה רואים בימינו, לאט לאט חוזר עם ישראל לבריאותו. ובי"ה יש התקדמות ברוחניות וגם מצד הממלכתיות. שאלות של אנשי צבא, מח"טים דתיים שואלים שאלות, דבר שאינו נמצא בשו"תים הרגילים, שעסקו בענייני הפרט בלבד. צריכים להכיר על פי חז"ל שאנחנו נמצאים בגאולה, עם ישראל חזר לארצו לצמיתות, ולא יינטשו עוד מעל אדמתם. וצריך גם להתחזק בידיעה שאנחנו צריכים לעשות, ולא לחכות שהמשיח יעשה. ראה אם הבנים שמחה.

משל, למה הדבר דומה, לאדם שאחר שנים רבות זכה לבן זכר, שמח שסוף סוף יוכל לגדל תלמיד חכם גדול, כמו שחלם כל חייו, אך החליט שהיות וגידול בנים הוא קשה, וצריך לקום בלילה להחליף חיתולים וכל מעללי הילדות, וצער גידול, החליט למסור את הילד עד גיל 13, לשכנו הקרוב, וביום הבר מצווה יתחיל ללמד אותו תורה. אך שכח ששכנו אינו שומר תורה ומצוות מחלל שבת, אוכל נבילות וטריפות ועוד.

והנמשל ברור לקבל מדינה בחיתוליה ולבנות כל מוסדותיה זה דבר קשה וזה דבר מלוכלך, וודאי שצריך לרדת ברוחניות כדי לבנות תשתית חומרית של מדינה, אין מציאות לקבל רק מדינה על פי התורה מתחילתה, וזה אי אפשר, וכמו במשל, הילד גדל וצריך לדאוג לגידולו החומרי, כך הקומה הראשונה של המדינה היא חומרית, ואי אפשר בלי זה, וזה הדבר שהרתיע את המרגלים להיכנס לארץ, ידעו שירדו מרוחניותם, **התורה מלמדת אותנו שמחשבתם היא חטא,** ותיקון חטא זה **מוטל עלינו**, לא להתעלם מהצרכים של המדינה להשתתף בבניין ובצרכים החומרים שלה לא להשאיר את הכל לחילונים כשושיים יעשה את שלו, **זו מחשבת פסול.** צריך להתעורר באהבה לארץ לדאוג לכל צרכה החומרי, אף על פי שנרד קצת ברוחניות, ולא נמסור את הבניין החומרי בידי מחללי שבתות וכו', וזה מה שנעשה. **לכן צריך לחזור בתשובה לארץ,** לאזור כוח

להחזיר בתשובה ולתקן את המוסדות שנבנו, להכניס את הקדושה בהם, כדי לקבל את הקומה הרוחנית. שהיא גאולתנו השלמה בקרוב.

ברוך הבא אליהו הנביא

**הסכמת הרב הגאון הצדיק המפורסם לשם ולתהלה בחיבורים היקרים
המקובל הא-להי מו"ה מנחם מענכין היילפרין שליט"א (זצ"ל)**

(בהסכמתו לספר איפה שלמה לרבי **שאל הכהן דוויק** זצ"ל)... תא חזי מה נואלו האנשים הרחוקים מחכמת האמת טמירין דחכמתא, רזין עלאין קדישין, פנימיות התורה נשמתא דאורייתא, בטענות הבל שאין בהם לחלוח ממשות כלל, וכבר האריכו הספרים הקדושים לבטל ולאפס תואנותיהם, עיין **בספר אור נערב להרמ"ק** ז"ל, ובספר **אור החמה** בהקדמתו, לכן אקצר בזה ומה ישיבו בני נשא על המאמר המבהיל שבתקוני זוהר **תיקון ל' וזה לשונו: וי לון מאן דגרמין דיזול ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא דאלין אינון דעבדי לאורייתא יבשה ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה דגרמין... וכו' וי לון דגרמין עניותא, חרבה וביזה, הרג ואבדן... וכו' עכ"ל ובתיקון מ"ג וזה לשונו: מאן דגרם דאסתלק קבלה כו' ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה דאתחשב ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו וגרם עניותא בעלמא ואורך גלותא, עכ"ל.**

כמה נפישא חיליה של המאמרים הללו שנוקבים ויורדים לפני ולפנים חדרי לבו של האדם המאמין האמיתי, תסתמרנה שערותיו ובשרו נעשה חדודין חדודין בהעלותו על לבו כי **עניותא דישראל, הגזרות והמלחמות, המששות וההריגות הוא בעצמו גורם לזה, ובפמליא של מעלה, העני יחייבו על דלותו ושפלותו. ההרוג על הריגתו. כל זה נקרא איפוא חטאים שבין אדם לחבירו, אשר גם יום הכפורים אין מכפר עליהם, אוי לנו מיום הדין והתוכחה!... עכ"ל הרב מנחם מענכין היילפרין.**

ולהבין כל הדברים המבהילים הנ"ל על מי שאינו משתדל בחכמת הזוהר והקבלה, נפנה אל הפסוקים האחרונים של אחרון הנביאים מלאכי פרק ג', וזה לשונו: "(כ"ג) הִנֵּה אֲנִי שֶׁלַח לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְדֹד הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא (כ"ד) וְהַשֵּׁיב לֵב אֲבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם פֶּן אֲבֹא וְהִפְתִּי אֶת הָאָרֶץ חֵרֶם" (ואז חוזרים על הפסוק הקודם כדי לסיים טוב).

לא כתוב כאן מתי ואיך ישלח הקב"ה את אליהו הנביא. וצריך להבין שהקב"ה כבר שלח את בחינת אליהו הנביא עוד לפני היציאה לגלות, והכין תרופה למכה². וכמו

² דבר זה אינו סותר שהקב"ה ישלח את אליהו הנביא שוב, קרוב לגאולה [וגם שולח אותו בכל דור ודור ללמוד עם צדיקים], וישלח אותו קודם אצל גדולי הדור והם יגלו מה שצריך לעשות, אך קודם יש לעשות מה שכבר מסר לנו לעשות בזוה"ק ובכתבי האריז"ל, שהם **בחינת הופעת אליהו**

שכתוב בהקדמה לתיקוני הזוהר **שאליהו הנביא** היה בא למערתו של רשב"י ובנו, והיה מלמד אותם פעמיים ביום **וניתן רשות לכל ההויות והכינויים והספירות לגלות להם רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לגלגלה לון עד דייתי דרא דמלכא משיחא**.

רשב"י אחר יציאתו מהמערה למד עם החברים עשרה במספר והם כתבו את הזוהר והתיקונים והזוהר החדש. ומיד לאחר פטירת רשב"י, **נגנז הזוהר והיו נהנים ממנו המלאכים**. עד שעברה גזרת הגלות כמו שנאמר באיכה "נתנני שוממה כל היום **דזה**", יומו של הקב"ה הוא אלף שנה. ואחר כך מתחיל זמן של גאולתינו אם היינו זוכים, **ואז נתגלה הזוהר והתיקונים והוא בחינת הופעת אליהו הנביא**.

וכמו שכותב הרב **יצחק דלטאש** בפסק על הדפסת הזוהר, וזה לשונו: **... זה סימן מובהק כי באו ימי פקודה עת הזמיר הגיע דלזמיר אניש כי אזיל באורחא סודות התורה לקיים ובלכתך בדרך, וקול התור תורי זהב עם נקודות הכסף נשמע בארצנו, כי לפי דברי הזהר זכות לימוד ספרו הוא המלאך הגואל, וז"ל: וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך כד אתגלייא לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא ובגיניה וקראתם דרור בארץ⁸⁰ וגו'. ובמקום אחר ז"ל: אמר ליה אליהו לרבי שמעון, ר' ר' כמה זכאה אנת דמהאי חבורא דילך יתפרנסון כמה עילאי, עד דאתגלייא לתתאי בסוף יומיא ובגיניה ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו וכו'. הרי לך מבואר שזכות העיון בספר הזהר מספיק להשיב שבותנו ולהעביר גלותנו ועליו אמרו זכו אחישנה**

הנביא. ועיין עוד **ספר הליקוטים דף נ"ה ע"ג** על הפסוק "ויתעבר ה' בי למענכם". שאני בא בעיבור בכל דור, למענכם, כי אתם גורמים לי, והיה מדבר עם ערב רב... ופי' למענכם לתקן אתכם... ויאמר ה' אלי רב לך וכו' כי בתחילה היה (משה רבינו) רבן של נביאים, אחר כך בכל דור יצטרך לרב, שיבא אליהו ז"ל וילמדנו... (מכאן משמע שכל מי שיש לו גילוי אליהו יש בו ניצוץ או עיבור של משה רבינו. וראה שם הגדולים לגאון החיד"א, על רבינו הארי"י כתב... "בישראל גדול שמו זכה לגילוי אליהו והיה ניצוץ משה רבינו". ע"ש).

⁸⁰ אם נעסוק בלימוד הזוה"ק והקבלה בגדלות, הייתה צפייה לישועה גדולה, שכן כל הזוהר הוא צפייה לישועה, היינו מכריזים שהארץ שלנו ולא נוותר על מאומה ממנה, היינו מבינים מה היא ארץ ישראל וכמו שכתב האריז"ל שער הפסוקים דף ל"ח ע"ב סי' ל"ב, ע"ש. היינו מלהיבים לב בני ישראל לאהבת ארץ ישראל עד כדי מסירות נפש עליה, והיינו מתקנים בזה עוון המרגלים (עיין אם הבנים שמחה דף רס"ד סימן ס"ב – ס"ז הוצאה תשכ"ח, שם באורך עניין תיקון חטא המרגלים). היו גם המנהיגים חושבים כך, [אע"פ שכבר מוסרים נפשם עליה כל החיילים (שכן כל חייל נשבע שהוא מוכן למסור נפשו על הגנת ארץ ישראל)] אז לא היו האויבים יוצאים לשום פיגוע. היות והיו יודעים ששום דבר לא יעזור להם ולא יקבלו כלום. ורק מפני שיש חולשה, ונכונות לווייתורים ולפשרה טריטוריאליים, חושבים שיש פתח ויוכלו לקבל משהו, אז הם נלחמים. אך אם היינו יודעים ערך ארץ ישראל היינו מכריזים בקול, קבל עם ועולם, שהארץ שלנו ולא נעזבנה בידי זר לעולם. וזהו מה שמבטיח רשב"י שבזכות לימוד הזוה"ק יפקון מן גלותא ברחמים, שכן כולם יכריזו: שלנו! ולא יפגעו בנו. ונזכה לגאולה השלמה ברחמים. וזהו כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים.

כי בעבורו יהיו ישראל נגאלין ויקרא דרור בארץ שיהיו כל בני העולם בני חורין בשלוה שאין כמוה.

ובמקום אחר יבשר הזהר שבדור שעתיד המשיח להתגלות בו יותן הרשות להתגלות ספרו וחיבורו, וז"ל בפתחה גדולה בתיקונים: והמשכילים יזהירו וגו' והמשכילים אלן ר"ש וחברייא. יזהירו כד אתכנשו למעבד האי חבורא רשותא אתייהב לון ואליהו עמהון וכו' עד לגלאה לון רזין טמירין דלא אתייהב רשו לגלאה לון עד **דייתי דרא דמלכא משיחא** וכו' **ואל תגמגם לומר שאין רשות לגלות עד אחר ביאת המשיח, שזה שקר וטעות גדול**, דייקא במאי דקאמר עד **דייתי דרא דמלכא משיחא**, ולא קאמר עד **דייתי מלכא משיחא**, וכל זה פשוט. ולמען תדע שזה החבור מן השמים הסכימו עליו, לך לך בפתחה הקטנה מן התיקונים ותמצא שם בלשון זה והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע וגו'. **אלין אינון רשב"י וחברייא** רבי אבא ורבי יוסי ורבי חיאי ורבי אלעזר ושאר חברייא דאזדהרו זהיר לעילא כזהר הרקיע מאי כזהר אלא כד עבדו האי חבורא אסתכמו עליה לעילא וקראו ליה **ספר הזהר**. ומצדיקי הרבים כדן יהון נפישין ככוכבים לעולם ועד, דלא אחשיך נהורא דילהון לעלם ולעלמי עלמין. בההוא זמנא דאתחבר האי חבורא **רשותא אתייהב לאליהו לאסכמא עמהון ביה** ולכל מארי מתיתבתא דלעילא ותתא וכל חיילין דמלאכין עלאין ונשמתין עלאין למהוי עמהון באסכמותא ורעותא וכו'. ע"כ.

וגם על האר"י נאמר: ואחר כך האיר וזרח המאור הגדול, מעוז ומגדול, הקדוש כמלאכי השרת כמוהר"ר **יצחק לוריא** זלה"ה, וברוב חכמתו וקדושתו זכה שהיה מתגלה אליו **אליהו ז"ל בכל עת**... הרי שגם האר"י כל קבלתו **מאליהו הנביא**.

הרי שהזהר הקדוש וכתבי האר"י הם בחינת אליהו הנביא שהתגלה ונשלח להכין אותנו ליום הגדול והנורא. ואם אין אנו מקבלים אותו הרי שבא המשך הפסוק האחרון "פן אבוא ונהפיתי את הארץ חרם", וזה עניין כל ההזהרות של הזהר והתיקונים, שאם לא נעסוק בלימוד הזה, וההתרשלות בעיון בו, גורם את כל הצרות הפרטיות והכלליות שאנו סובלים מאז הופעתו ועד היום. **ועדיין אין אנו מבינים כמה הצלה ורווח יצא לנו מעסק הזהר"ק, התיקונים ולימוד קבלה בעיון**.

ובזה נבין את דברי המהר"י בהקדמתו לשער ההקדמות... על המונעים את התלמידים מלעסוק בלימוד זה, וזה לשונו: אמר עוד **וכל הגבעות** התקלקלו, כי הגבעות הם התלמידי חכמים הבחורים הנקראים גבעות, אצל בחינת **ההרים** הנזכר. הנה הגבעות אלו נתקלקלו לגמרי. **כי בראות התלמידים הקטנים את הגדולים, ההרים הרמים רודפים יומם ולילה אחרי הפשטים ואינם עסוקים בחכמה הזאת**, ואינם יודעים

כי מיראתם ליכנס בה הם נמנעים מלהתעסק בה²¹ כנזכר ועל כן גבעות אלו נתקלקלו, ולבם שורש פורה ראש ולענה ועלתה בהם חלודת טיט ורפש לכפור בחכמת האמת ואומרים שאין בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד ע"ד הנ"ל בפ' בהעלותך, ואין ספק כי לא יהיה להם חלק בעוה"ב כנזכר שם בזוהר, וכבר נתבאר למעלה הסבה כי תורת עוה"ב איננה כפשטה, רק עד שם עוסקים ברזי התורה וסודותיה וזה שלא בחר בה, ולא טרח בעוה"ז מערב שבת לא יאכל בשבת, ועליהם נאמר הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו וגו'...ע"כ.

ועל פי מה שנאמר לעיל ברור שהדוחים בידיים את אליהו הנביא²² דבר חמור ביותר. וה' יכפר עלינו ויחזיר אותנו בתשובה שלמה. ויעזרנו להתחזק בלימוד החכמה זאת ולהאמין שהלימוד והעיון בה מועיל הרבה להצלה מהצרות וקירוב הקץ, ובזכות זה נזכה לגאולה שלמה בקרוב, אמן.

אגרות הראי"ה א' אגרת ש"א חיזוק על זה וזה לשונו: ... על דבר חיזוק של חיי הנפש לעבודת ה' בשמחה ובגבורה, קשה מאד לברר בדברים קצרים גם יסוד אחד מאדני העבודה הטהורה, וכל עיקר זירווי לדידי ולדכותי הוא רק לקבע זמנים הגונים על חלק התורה הרוחני, בכל מקצעותיו שלא יהיה מונח בקרן זוית ונתון רק לקריאה ארעית, וממילא יזרח אור הנשמה, ורוח שמחה וגבורה תפעם בלב הדורש את האמת בלא לב ולב... וכל העצלות והרפיון אינו בא כי אם מחוסר אמנה בגודל הטוב שעושים ממש עם כל היקום בעסק התורה, המצות, העבודה, וזכיכות המידות, אשר עבור זה האיר ה' את עינינו בדברי קדושי עליון בעלי קבלת האמת, אשר הרחיבו המשכיות להודיע את גודל יקרת העבודה ואיך מעלים על ידה את כללות ההויה וכל פרטיה... ע"ש באורך ובעיון ותתחזק.

²¹ עיין אור נערב להרמ"ק חלק א' עד סוף פרק ה' שעוסק במתרחקים מהחכמה הזאת ומבטל דעתם בטוב טעם ודעת, ע"ש באורך.

²² כמו שאמרנו לעיל שהזוה"ק וכתבי האריז"ל הם בחינת הופעת אליהו הנביא, שכן צריך לדעת כי כל קבלת האריז"ל היתה מאליהו הנביא זכור לטוב פה אל פה, שהיה אליהו מתגלה אליו תמיד ומלמדו. וגילוי אליהו הזה היה גילוי גמור בחלוקת דרבנן של אליהו, שהוא בחינת גוף זך. ובבחינה זו הוא חייב במצוות ככל איש הישראלי, כמ"ש בגמ' בעירובין... והיה מלמד להאריז"ל מה שהשיגה כבר נפשו של אליהו עוד בהיותו בעולם הזה, וכן מה שלמד ועיין בחכמתו הזכה. ולא היה לימוד זה בדרך נבואה, ולכן לא שייך לומר בדברים אלו לא בשמים היא. וכן לא שייך לשום אחד שהיה מאוחר מהנביאים, לחלוק על אליהו על מה שהשיג בכח לימודו, דאין בדורות האחרונים מי שהשיג מעלה כאליהו הנביא. עיין מאמר "קול אליהו" להרב אליהו עטיה שליט"א. המובא לקמן.

שלבי הגאולה לפי דוד המלך

ולסכם את מהלך הגאולה נביא פירוש הרה"ג הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל על הפסוקים האחרונים תהילים פרק ס"ט ל"ו: "כִּי אֶל־לֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וַיִּבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה וַיָּשְׁבוּ שָׁם וִירְשׁוּהָ: ל"ז: וַזָּרַע עֲבָדָיו וַיִּנְחְלוּהָ וַאֲהָבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ בָּהּ: ע"כ. וכך פירש: כִּי אֶל־לֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן, {תחילת הגאולה תהיה על ידי שם אלוהים תחילת הציוניות הייתה עם הזכרת שם...}

וַיִּבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה, {גם בנין ערי יהודה שהם פתח תקווה ראשון לציון וכד' היה עדיין בהזכרת שם, שכן יש ואו החיבור}

וַיָּשְׁבוּ שָׁם וִירְשׁוּהָ, {כאן נעלם שם שמים וישבו שם, זה סתם מיישבים ללא תורה וקריאת שם}

וַזָּרַע עֲבָדָיו וַיִּנְחְלוּהָ, {כאן באה התחלת ההתנחלות של בני ישראל בריבוי ויש רמז הזכרת שם שהם עבדיו. אמנם עיקר עסקם בהתיישבות}.

וַאֲהָבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ בָּהּ. "כאן זה הסוף והתכלית שהם גם אוהבי שמו, שיודעים שמו, אֲשֶׁנְּגַבְּהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: ואז ישכנו בה בארץ עם השכינה. בקרוב בימינו, אמן. (זה נכתב ע"פ זיכרון ממה ששמעתי פירוש זה מספר פעמים מפיו הקדוש).

הגאולה השלמה קימעא קימעא

הנה בכל דבר צריך להיות בשלבים ובהדרגה לאט לאט כדי שאפשר יהיה לקלוט הדבר, וכן גאולתנו, אך צריך וחובה להבין שכל שלב הוא חלק מהגאולה השלמה. ולא יהיה במהירות פתאום יבוא, אמנם כך כתוב אך לא כך כמו שחושבים, מהר.

מה המצב בימינו זה נלמד מהזה"ק פרשת וישלח דף ק"ע ע"א: ... ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני. רבי יהודה פתח ואמר, (שיר השירים ג' ו') מי זאת הנשקפה כמו שחר לפה כלבנה ברה פתמה איהמה פנדגלות. האי קרא אוקמוה ואתמר, אבל מי זאת הנשקפה, אליו אינו ישראל בזמנא דקודשא בריך הוא יוקים לון ויפיק לון מן גלותא. כדין יפתח לון פתחא דנהורא (דהיא) דקיק זעיר. ולבתר פתחא אחרתא דאיהו רב מיניה, עד דקודשא בריך הוא יפתח לון תרעין עלאין פתיחין לארבע רוחי עלמא. וכן כל מה דעבד קודשא בריך הוא לישראל ולצדיקים די בהו, הכי בלהו ואלו בזמנא חדא. ע"כ ע"ש.

תרגום: ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני. רבי יהודה פתח ואמר, (שיר ו') מי זאת הנשקפה כמו שחר לפה כלבנה ברה פתמה איהמה פנדגלות. פסוק זה פרשוהו ונתבאר. אבל מי זאת הנשקפה - אלו הם ישראל, בזמן שהקדוש ברוך הוא יקים אותם ויוציאם מן הגלות, אז יפתח להם פתח של אור [שהוא] דקיק קטן, ואחר כך פתח אחר שהוא גדול ממנו, עד שהקדוש ברוך הוא יפתח להם שיערים עליונים פתוחים לארבע רוחות העולם. וכן כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא לישראל ולצדיקים שבהם, כך כלם ולא בזמן אחד.

הרי עם ישראל שחוזר לארץ ישראל אחרי אלפיים שנות גלות הקב"ה פותח להם את הגאולה לאט לאט כדי שלא ינזקו, ויקבלו את הגאולה והרפואה מהגלות כמ"ש "מעט מעט אגרשנו מפניך.. פן תרבה עליך חית השדה. והזה"ק ממשיך ומביא משל לאדם שהיה בחושך וז"ל:

זה"ק פרשת וישלח דף ק"ע ע"א: ... לבר נש דאתיהיב בחשוכא ודיוריה הנה בחשוכא תדיר, כד יבעון לאנהרא ליה, בעיין לאפתחא ליה נהורא זעירתא פעינא דמחטא, ולבתר רב מיניה, וכדין בכל זמנא עד דינהרון ליה כל נהורא כדקא יאות. כך אינו ישראל כמה דאת אמר, (שמות כג) מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה וגו'. וכן למאן דאתי אסוותא לאו איהו בשעתא חדא, אלא זעיר זעיר עד דיתתקף... ע"כ ע"ש.

תרגום: לאדם שנתן בחשך ודיורו היה תמיד בחשך, כשירצו להאיר לו, צריכים לפתח לו אור קטן פניו המחט, ואחר כך גדול ממנו, וכך בכל פעם עד שיאירו לו כל האור כראוי.

כָּדָה־הֵם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (שמות כג) **מַעֲט מַעֲט** אֶגְרְשְׁנוּ מִפְּנֵיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרָה וְגו'. וְכֵן לְמִי שֶׁהוּא בָּא לְהִרְפָּא, **אֵינוֹ בִּשְׂעָה אַחַת**, אֲלֵא **מַעֲט מַעֲט** עַד שֶׁיִּתְחַזֵּק.

הנה להבין בימינו שזה זמן הגאולה לפי מה שמלמד אותנו רשב"י מעט מעט כדי שנקבל את התרופה של הגלות ונצא ממנה **ברחמים**, ותוך כדי הגאולה יותר ויותר זוכים להבין החכמה ולאט לאט נזכה לפתיחת מעיינות החכמה. ובזכות הזוה"ק שנבין אותו כראוי נזכה להחיש את הגאולה השלמה ברחמים. **ונזכה לנשמה** ואז נתחייב ללמוד **ברזי התורה** שכן הנשמה היא מושבעת ועומדת לעסוק בזה בעומק ובהבנה נכונה.

זוהר וישלח דף ק"ע ע"ב: ... תָּא חֲזִי, בְּעוֹד דְּאִתְחַשֵּׁד יִמְאָא וְאִתְפָּסָא נְהוֹרָא וְאִתִּי צָפְרָא, **יִתְנַהֵר בְּקִדְמִיתָא זְעִיר זְעִיר עַד דִּיתְרַבֵּי נְהוֹרָא כְּדָקָא יֵאוֹת**. דְּהָא כֵּינּוּ דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר לְאִנְהָרָא לֵה לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, יִתְנַהֵר בְּקִדְמִיתָא כְּמוֹ שְׁחַר דְּאִיהִי אוֹכְמָא. וּלְבַתֵּר יָפָה כְּלָבְנָה, וּלְבַתֵּר בְּרָה כְּחָמָה. וּלְבַתֵּר אֵימָה **כְּנֻדְגָלוֹת** כְּמָה דְּאִתְמָר... ע"כ ע"ש.

תרגום: בֹּא רֵאָה, בְּעוֹד שֶׁנֶּחֱשֵׁד הַיּוֹם וּמִתְפָּסָה הָאֹר וּבֹא הַבֶּקֶר, **יֹאזֵר בְּתַחֲלָה מַעֲט מַעֲט עַד שִׁיתְרַבֵּה הָאֹר כְּרָאוּי**. שְׁחַרֵּי כֵּינּוּ שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְעוֹרֵר לְהֵאִיר לֵה לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, יֵאִיר בְּתַחֲלָה כְּמוֹ שְׁחַר, שֶׁהוּא שְׁחַר, וְאַחֵר כָּד יָפָה כְּלָבְנָה, וְאַחֵר כָּד בְּרָה כְּחָמָה, וְאַחֵר כָּד אֵימָה **כְּנֻדְגָלוֹת**, כְּמוֹ שֶׁנֶּתְבָּאֵר.

הרי בפירוש מבאר שאין גאולה והארה מהקב"ה בפעם אחת אלא מעט מעט כמו שחר העולה שהוא שחור עד אור כצהריים. הנה בדיוק הוא התהליך שמתרחש בימינו, לעיננו. ורואים שיש התקדמות בגאולה ובגילוי חכמה גדולה בכלל ישראל ובעיקר בילדים הדור החדש הוא ממש יזכה יותר ויותר לגילוי החכמה. ואלו השלבים תחילה, כמו שחר אחר כך יפה כלבנה, ובהמשך כחמה, עד השלב של איומה כנדגלות. זכינו היום להיות במדינת ישראל שהכל מתקדם בצעדי ענק, וצריך לפקוח את העיניים לראות התפתחות הגשמית והרוחנית הגדולה, ולשמוח הרבה ולהודות הרבה להקב"ה על זה בלי שום פקפוק ותירוצים.

הנה שהבנת תהליך הגאולה בימינו במדינה, והודאה לה' בהלל ביום העצמאות, זה מורה על התחלת גילוי החכמה וככל שיתרבו החוגגים חג זה, נזכה לפתיחת מעיינות החכמה, **ראה מה שאומר הרב חז"ל פ. וז"ל**: ... אבל אתחלתא היא והתקווה כי יערה ה' רוחו ויכירו כי הכל מפעלות תמים דעים ברוך הוא ומי ייתן והיה כי לכל הפחות כל אלו המתיימרים באמונה טהורה יאמרו כי פקד ה' את עמו. ואל יזלזלו בהנפלאות האלה ובזה ימשיכו את שפע אורות הגאולה והיה זה באמת לפקידה ולזיכרון הנבואות זכריה "ובמרחקים יזכירוני בני" (זכריה י, ט)... ע"כ.

וצריך להבין שגם החכמה היא בהדרגה, שאם אדם פשוט יקבל בפעם אחת חכה גדולה ישתגע בוודאי. **נזכה לשפע אורות הגאולה** בארצנו הקדושה דווקא. כמו שאומר **הנביא ישעיה פרק מ"ב פס' ה'**: **פֶּה אֶמַר הָאֵל יִדְוֹד בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם רִקְעַת הָאָרֶץ וְצִפְצָפָאִיהָ נִתְּן נִשְׁמָה לָעָם עָלֶיהָ רוּחַ לְהִלָּכִים בָּהּ** : וזכורני את פירושו לפסוק זה של הרה"ג הרב **מרדכי אליהו זצ"ל**. שמי שנמצא בארץ בימינו **יש לו נשמה** ומי שבא **תייר יש לו רוח** וזהו רוח הלוכלים בה.

הראי"ה קוק קובץ ז' ר"א: שואלים במה **זכה דורנו לגאולה**. התשובה פשוטה היא, הוא זכה מפני שעסק במצוה היותר גדולה שבכל המצוות, במצווה השקולה ככל התורה כולה, **מפני שהוא עסק בגאולת ישראל**. ולא רק עסק, אלא הוא עוסק ויעסוק בלא הרף בגאולתו, וכח אלוהי זה מרוממהו ומשגבהו בישועה. ע"כ.

וראה **חסד לאברהם - מעין ג - נהר י'**.... והנה ג' חלוקות אלו לא ישתנו ודאי, כי מי שהיה כל ימיו בארץ ישראל נמצאת נשמתו גם בעת בואו אל הגוף בטהרה ובנקיות בלתי נטמאת באויר ארץ העמים, והיא במעלה גדולה וסיוע גדול אל העבודה. וגם אם בקטנותו **יכנס האדם לארץ ישראל** קודם י"ג שנים **יזכה קצת אל מדה זו** כי אין יצר הטוב ונשמה בהאדם עד י"ג כדפירושו רבותינו ז"ל, ולפעמים ג"כ הרוח ולפעמים הנפש כנזכר בזוהר, וכן כל מצוותיו אשר עשה הם בטהרה ובנקיות עד צאתו מן העולם הזה, ונמצא שגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב... ע"כ ע"ש באורך **בנהר ט, י, י"א, י"ב, י"ג**. ותשמח.

הרי שגילוי החכמה ושגשוג עם ישראל בארצו הקדושה תלויה בהכרתנו בנפלאות הבורא ובהודאה עליהם, ובזה נמשיך עוד התקדמות לקראת גאולתנו השלמה. יש גם חובה להגביר הלימוד פנימיות התורה וסתרי תורה ועל ידי זה יבינו עומק הדבר, יש לנו התחלת הופעת הנשמה, שכן הזמן הוא מוכן מתרבים לומדי הקבלה, ואנחנו במדינת ישראל פורחת, היא גאולת עם ישראל שיצליחו. גם נפתחים מעיינות החכמה לאט לאט, וילך ויגבר בקרוב באדם הפרטי ובכלל האומה.

וראה מה שכתב **הראי"ה קוק באורות הקודש ב' עמוד שי"א הרמת החול לקודש** וז"ל... כשיוצאים מעולם הקודש אל החול, או להיפך, **בלא הדרגה**, מתארע לנשמה מה שמתארע לגוף וחושיו כשהם יוצאים מן ההיפוך אל ההיפוך, מאפלה לאורה, מחמה לצינה, **צער ולפעמים נזק**. שתי הגנות ישנן נגד היזק זה, או לסדר את היציאה בהדרגה מקודש העליון לקודש התחתון ממנו, וכן הלאה, עד שבאים אל התוכן של החול... ע"כ ע"ש.

כל דבר הוא בהדרגה ובשלבים, ואם לא, זה מזיק ולא עושה פעולתו. בעשרה מאמרות נברא העולם ולא במאמר אחד מיד. צריך להרגיל את העולם, קודם דומם צומח חי מדבר **לאט לאט**. וכן ילד מאכילים אותו לאט עד שיגדל. וגם לימוד חכמה לאט. אם אדם יקבל

חכמה בבת אחת ישתגע, וכן בכל דבר **גם גאולתנו** כמ"ש הזוה"ק לעיל מי זאת הנסקפה כמו **שחר לאט לאט**. אך צריך לחיות לפי הזמן

וכמו שכתב **הראי"ה קוק באורות התשובה**: "ואם יבוא אדם לחדש דברים עליונים בעסקי התשובה בזמן הזה, ואל דברת קץ המגולה ואור הישועה הזרוחה לא יביט, לא יוכל לכוון שום דבר לאמיתתה של תורת אמת. כי כל זמן מאיר בתכונותיו", ועצת ה' אשר יעץ להחל אור הגאולה מעולפת במטמוני מסתרים... ע"כ. ע"ש.

יהי רצון שנזכה להבין את גאולתנו, לפתוח מעיינות החכמה ולאט הנשמה תעסוק בחכמה הזאת ויובנו לנו סתרי תורה.

כותב בספר 'קול התור' בשם הגר"א – "כלל גדול הוא עפ"י רבנו **שכל הדברים שעתידים לבוא בשלמות הגאולה מתחילים קימעא קימעא** גם באתחלתא".

צריך לשים לב שנאמר "**כל הדברים שעתידים לבוא בשלמות הגאולה**". כלומר, הגאולה מתייחסת להרבה תחומים וכולם יופיעו בשלמות בסוף הגאולה. **קיבוץ גלויות בשלמות, שלמות התיישבותו של עם ישראל על ארץ ישראל כולה. שלמות בהופעת תורת ארץ ישראל, שלמות באחדות ישראל.** ובא לומר שכל הופעות הגאולה שיהיו בשלמותם, אופן התהוותם הוא **קימעא קימעא**, ובמקביל.

ומוסיף בעל 'קול התור': "וכן בנין ירושלים, להתחיל אפילו מאבן אחת. עפ"י הכתוב הנני יסד בציון אבן, אבן בחן. **כי האבן הזאת היא למבחן להוכיח את הרצון לבנות ירושלים ולהרחיב מקום אהלה וה' יסייע בידינו**".

כלומר הנגזרת המעשית היא, שצריך לפעול ולעשות גם **פעולות קטנות**, ולא לזלזל בהם, כיוון **שכך היא דרכה של הגאולה**. ועוד שלמרות שהפעולות קטנות בכמותם, הרי שטמונה בהם אמונה גדולה בגאולה.

למדנו **שהעיקרון של 'קימעא קימעא' נכון לגבי כל תחומי הגאולה**, וצריך לפעול בכל התחומים, בהתיישבות, בעם, בתורה, ולשמוח על כל התקדמות קטנה.

¹¹ לפי הזמן הנהגת ה' משתנה, אי אפשר להנהיג את הדור כמו שהנהיגו לפני שלוש מאות שנה, צריך לראות את ישועת ה' והגאולה, ויש דברים שמשתנים, לפי התקופה, בארץ ישראל בהתחלתא דגאולה, כעם במדינתו, ככל העמים, ואור לגויים.

טובת הכלל עדיפה על טובתו הפרטית

שער הפסוקים דף ל"ד ע"ב ... הנה מצאנו ראינו כי **יעקב אבינו** עליו השלום נקבר גופו ועצמותיו בארץ ישראל, **ויוסף** נקברו עצמותיו ולא גופו, **ומשה** לא גופו ולא עצמותיו, והסיבה הוא כי ארץ ישראל היא כנגד אשת חיל יראת ה' ולפי שיעקב לא נשא את תמנע אחות לוטן כמ"ש חז"ל (**סנהדרין דף צ"ט ע"ב**. וזה"ק **פר' בראשית דף כ"א סע"ב**) לכן **זכה שנקבר** בארץ ישראל גופו ועצמותיו... כבר הודעתיד כי יעקב שבאה אליו תמנע אחות לוטן להינשא לו ולא רצה, זכה ונקבר גופו ועצמותיו בא"י... ע"ש באורך. מכאן רואים חז"ל זכות הייתה לו ונקבר בארץ ישראל.

אמר שמואל קשה לי מה שכתבו חז"ל (ראה **שעה"מ פר' שופטים דף נ' ע"ב** שכתב שם שחטא יעקב אבינו בזה... ע"ש). **כי בשביל שלא רצה יעקב לישא את תמנע הלכה ונעשית פילגש לאליפז בן עשו ויצא ממנו עמלק המצר לישראל לעולם בעוון שלא גייר אותה**. וכאן משמע שאדרבא נחשב לו לחטא גדול וצ"ע.

ואפשר לומר שיותר טוב היה אם היה יעקב נושא אותה, שהיה מסיר מעל בניו **רצועה רעה של עמלק** אע"פ שלא יקבר בארץ ישראל, **ומה בכך**, הרי משה רבינו ע"ה נקבר במדבר כדי להביא עמו מתי מדבר... ע"ש. בעיון וגם ראה הגהה"ה שם.

ולי נלע"ד לומר שכוונת מוהרש"ו ללמד אותנו **שטובת הכלל עדיפה על טובה פרטית** שהיא אישית וקטנה. ומי שמעדיף טובתו הפרטית על טובת הכלל הוא חוטא, וגם גורם צרות לכלל ישראל. ומה שכתוב זכה ונקבר בארץ, **אוי לזכות כזאת אם היא על חשבון צרות כלל ישראל לדורות**. וזה מה שאמר שיותר טוב היה, אם היה נושא אותה. **וצריך להבין** ועיין שם שתמנע הייתה מבחינת קטנות ודינים והייתה גורמת לו **ירידה רוחנית עצומה**, ובזה היה מציל את עם ישראל לדורותיו. מכאן למדנו לעשות מה שאמת וטובת הכלל, אף על חשבון הקרבת הפרט שלי.

אמנם וודאי שאצל יעקב אבינו ע"ה היה זה שלא בבחירתו החופשית אלא **היה צריך עמלק להיוולד**. וכמו שראינו ביהודה שכתוב עליו **ויט אליה** שזה לא היה בבחירתו החופשית. **אלא יש הנהגה מיוחדת כללית של הקב"ה** על האבות וגדולי האומה שאין אפשרות לשנות בבחירה.

לענייננו אם צריך להשתתף עם **הכלל והמדינה**, להכין הכסא, לתקן השכינה. צריך לעשות הכל שיהיה ע"פ התורה, אע"פ שיכול להיות שאני אתקלקל בצבא. בעיסוק עם

^נ אע"פ שלמשה נחשב לעונש אבל הוא מסר עצמו על כלל ישראל ועתיד להיכנס אתם לארץ, והיה ליעקב אבינו לעשות ג"כ כמוהו ולוותר על התענוג הזה הפרטי שלו להקבר בארץ, הנאה רגעית פרטית לעומת הצלת בניו בכל הדורות מצרות עמלק.

הכלל, הפרט לא נחשב, כהנים עובדים בבית המקדש, **שבת הותרה במקדש**. צריך לעשות מה שהכלל צריך. אני בצבא צריך לשמור בשבת, ולנסוע בשבת, זה לא חילול שבת, ע"י הכלל נדחית שבת פרטית לטובת הכלל, ועוד...

בספר **מלכים ב' פרק ז'** ... וארבעה אנשים היו מצורעים, ואומרים חז"ל שאלו גחזי ובניו, וידוע סיבת היותם מצורעים, והוא על שלקח כסף מנעמן, וזה היה בחינת חילול ה' ואלישע קילל אותו. הנה עדיין לא עזב את תכונתו הפרטית ותאוותו לכסף, כשהיה רעב גדול בשומרון וצבא ארם צרים על העיר ללכדה, והמצורעים היו רעבים החליטו לרדת למחנה ארם, והנה הקב"ה השמיע את מחנה ארם קול רכב קול סוס קול חיל גדול... וכולם ברחו על נפשם והשאירו את המחנה כאשר היא. ויבואו המצורעים **ויאכלו וישתו וישאו** משם כסף וזהב ובגדים וילכו **ויטמנו** וישבו ויבואו אל אהל אחר... ע"כ. ע"ש.

והנה גם הם הבינו, **לא עת לדאוג רק לעצמם, אלא יש כאן הצלת כלל ישראל, ואם לא יפעלו יבוא אור הבוקר ומצאם עוון**. ע"ש. בהתבוננות נבין שאם לא היו עושים כך היו מקבלים עונש. צריך להתבונן על המהלכים שהקב"ה מביא אותנו אליהם, ובקרוב יבוא **אור הגאולה השלמה**, שלא ימצא אותנו עוון, ועשינו כל מה שצריך, עזרנו להקב"ה להקים השכינה מעפר. ולא דאגנו רק לעצמנו, **אלא גם לשכינה**.

אור נערב להרמ"ק שער א' פרק ד' ... **ולזה תירץ** אלא כל המפנה לבו מעסקי העולם, והעניין, כי המתפללים הם על שני דרכים, **האחד** על דרך עבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס, **והיינו שתפלתו על דרך הפשט בהנאותם מן העולם הזה**, ולאילו היא תפלה למטה לבקש מאל אכלם.

אמנם יש בנים שכל כוונתם בתפלתם **ליחז המלכות עם התפארת**, דהיינו סוד תהלה כדפירשתי לסלקה אל סוד ההלל, **והיינו שמניחים בתפלתם עניי העולם הזה, ועוסקים במעשה מרכבה, דהיינו סוד יאהדונה"** שיחוד קודשא ב"ה בשכינתיה נקרא מעשה מרכבה, והיינו תהלה :

שמה יעלה בדעתך שכיון שאינו עוסק בצרכיו שלא יהיה לו פרס והנאות אלו מן העולם ח"ו, **אלא מעלה עליו הכתוב כאלו התפלל כל היום כלו**, וזהו (תהלים נ"ה, כ"ג), "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך", **כי יהי כוונת האדם אל היחוד**, וצרכי עולמו לא יבקש אלא ישליך על ה' יחבו **והוא יכלכלהו**. ולחכי קאמר תפלה, כלומר עם היות שעוסק בסוד היחוד וענייניו מועיל לו לענייני העולם הזה כאלו התפלל כל היום כל... ע"כ אור נערב.

הביא הרה"ג רבי מרדכי עטייה זצ"ל בספרו שמחת עולם "מה פתאון אדם חי גבר על (חטאו) חטאיו" (איכה ג' ל"ט) כלומר שכל אחד אינו מבקש מאת ה' כי אם מחסורו

המיוחד לו, וא"כ אנו מפוזרים בבקשותינו איש איש כפי נגעי לבבו על כן **נתקה הישועה ממנו**, לא כן אם "נחפשה דרכינו ונחקרה" **אזי** "ונשובה עד י-הנ"ה" (איכה ג' מ') **וזה ממש** בדמיון ליקוד אש שנפל בבית בין הבתים, שאם כל בעלי הבתים עוזבים את שלהם, ועוזרים יחד לכבות את מוצא התבערה, **אזי יצליחו**, כי קל מהרה תשקע האש באמצעות עזרתם ובבתיים שלווים מפחד, **לא כן** אם כל אחד עוסק לעצמו לפנות את ביתו מחפציו ולשומרו מפגיעת האש, אזי הם כולם בסכנת התבערה, כי על ידי מניעת עזר הכבוי תגדל המדורה ותאכל סביב....

הנמשל, אם כולנו נכון את לבבנו אל המקום אשר משם מוצת האש ומשם הדין מתוח, כמאמר חז"ל " כל דור שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו" וכמאמר " מי יתן מציון ישועות ישראל בשוב י-ה להים שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל" (תהי נ"ג ז') אזי והיתה הרווחה ששון ושמחה (ספר קול בוכים, לרבי יעקב קרנץ ז"ל)

יצאנו מהגלות וצריך לצאת מהקטנות בארצנו

יחזקאל הנביא פרק ל"ז בחזון העצמות היבשות אומר הקב"ה ליחזקאל, שהעצמות האלה **כל בית ישראל** המה, שהם בגלות שזה **בית קברות** לנשמה היהודית, והם בגלות אומרים יבשו עצמותינו, ואין אפילו בעצמות לחלוח של חיים **בגלות**. והקב"ה אומר לו לעשות מה שעושה ואז **עם ישראל** שהם **העצמות היבשות** בבית הקברות של הגלות, **עולים כולם לארץ ישראל חיל גדול מאוד**. עיין שם ותתעמק בפשט ובמפרשים. להבין **מחלת הגלות**, ושיחיש ה' רפואתה בקרוב. היובש שהיה בגלות הוא עניין **האידיאה הלאומית**, עניין כלל ישראל ארץ ישראל והקמת מדינה ושלטון בה. עסקו שם רק בענייני הפרט, בתלמוד הבבלי, אין מסדר זרעים גמרא, כיוון ששייך לארץ ישראל. וכן בענייני בית הבחירה, ומלוכה.

הנה לפלא עם ישראל הגיע לארץ ישראל בשבעים וארבע השנים האחרונות ויש עדיין המחלה של הגלות החל הזה וזוכרים את הדגה, ומתגעגעים לגלות ולא רוצים לשכוח, מתקבצים לפי מוצאם, קוראים לעצמם לפי מקום תפוצתם, אשר **שם נקראו יהודים** וכאן, טוניסאי מרוקאי אשכנזי חרדי ציוני ועוד כדברים האלה, וכל מיני חסידויות הופכים לממלכות וכל אחת דואג לאנ"ש, מדברים **בשפת ארץ מוצאם** ואף לומדים תורה בבית הכנסת בצרפתית או אנגלית או אידיש, ובחוץ, בבנק ובעסקים, מדברים עברית.

אך וודאי שיש התקדמות גדולה שהרי כמעט בכל משפחה יש חתנים וכלות מכמה תפוצות ומכבדים אחד את השני ולומדים מהמנהגים ומהמאכלים בעיקר, כולם אוכלים הכל וזה יגבר ולא ישאר שום זכר לגלויות השונות, וכולם באחדות גמורה בארץ אחד.

ומתבצרים כל אחת במנהגים שלהם וזוכרים את כל מה שהיה בגלות. **אך לא כך נגאל**, צריך לברר כל דבר כל מנהג מקורו ואולי הוא לא שייך כאן בארצנו הקדושה, ללמוד בעברית, וכל מי ששואלים אותו מהיכן הוא יאמר יהודי הוא או מירושלים תל אביב חיפה וכו' ולא יזכיר **חרפת הגלות שהיה לנו לעונש**, מפני **חטאינו גלינו**, למה להזכיר עוד, **ורבי זירא** צם מאה תעניות לשכוח את תורת חו"ל. חזרנו הביתה כולנו אחים. אב אחד לכולנו.

נחמיה היה מכה את המדברים בשפת אחרת, ומקללם: **נחמיה פרק י"ג כ"ד**: וּבְנֵיהֶם חָצִי מְדַבֵּר אֲשֶׁר־דִּבֶּר וְאֵינֶם מְכִירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכָל־שׁוֹן עִם נָעָם: כ"ה: וְאַרְיֵב עֵמָם וְאַקְלָלִם וְאַכָּה מֵהֶם אֲנִישִׁים וְאִמְרָטִם וְאַשְׁבִּיעֵם בְּא־לֵהִים אִם תִּתְּנוּ בְּנֵיתֵיכֶם לְבָנֵיהֶם וְאִם תִּשְׁאוּ מִבְּנֵיתֵיהֶם לְבָנֵיהֶם וְלָקָם: ע"כ ע"ש. **מכאן** להבין **שהתחלת התבוללות** מתחיל בדיבור בשפות זרות, אמנם כאן לכאורה זה הפוך אך זה מראה על אי רצון **להתנתק מהגלות**.

אך לדון לכף זכות הוא שמחלת הגלות הייתה ארוכה **אלפיים שנה**, וקשה להירפא ממנה במהירות, אך צריך לדעת **שצריך להירפא ממנה** ולא נחזור לחרפת גלות עוד. לשכוח כמה שיותר מהר כביכול דברים טובים שהיו בגלות, **שום דבר לא היה טוב**, נשכח הכל, נדבק באהבה לארצנו הנפלאה נדבר בטובה, **ולא נדבר בטובת הגלות**, ובזה נחיש הגאולה השלמה.

יום ירושלים

הצדיקים מרגישים בהארת הקדושה

יום ירושלים חל בכ"ח באייר הוא גם יום פטירת **שמואל הנביא** שאביו אלקנה, כמסופר במדרש, היה משדל את בני ישראל לעלות לשילה לרגל. (עיין במפרשים וכן **ילקוט שמעוני** תחילת ספר שמואל) ובכל רגל היה עולה בדרך אחרת ומלהיב את ישראל לבוא לרגל לשילה. **ובזכות זה זכה ויצא ממנו שמואל הנביא** שגם הוא גדל בבית ה'. וכמובא בשמואל, הוא לימד את דוד המלך, ע"פ נבואה, את כל תבנית הבית, **שם בניית ברמה**, שעסקו בנויו של עולם, **הוא בית המקדש** והוא מורה על עניין ירושלים. ולכן **יום פטירתו מורה על עניין ירושלים**.

הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל הגיע לארץ בכ"ח באייר ה'תרס"ד וחגג יום זה כיום עלייתו לארץ בכל שנה. וגם הוא היה חדור עניין אהבת ישראל וירושלים בוערת בקרבו.

וראה בספר **שם הגדולים להחיד"א מערכת גדולים רבי עובדיה מברטנורא**. כתב הרמב"ם חומש מהספר הידוע במצרים, ואחר כך שמע שבמלכות בורגניא היה ספר תורה **מכתב יד עזרא הסופר** מהיר הכהן הגדול, והלך הרמב"ם שם ומצא כל הפרשיות פתוחות וסתומות מכוונות למה שהעתיק מהכ"ד שבמצרים. **וכתב הרמב"ם: ושמחתי מאד וקבלתי לעשות יום משתה ושמחה ביום ההוא כל שנה ושנה הוא יום כ"ח לחודש זיו...** ע"ש. מכאן רואים שהקב"ה גורם שהגדולים ישמחו וירגישו את ההארה באותו היום עוד לפני שהיא מופיע בפועל.

וכמו **שאברהם אבינו** קיים את כל התורה כולה לפני שנתנה, ואפה מצות בפסח, **מפני שהרגיש את ההארה של פסח**, לפני שהופיע בפועל בעולם, גם יש מציאות כזאת שגדולים מרגישים את ההארה עוד לפני שהופיע בפועל באותו יום, גם יצחק אבינו מסופר במדרש שביקש מעשו לעשות לו מטעמים שפסח היה, ויש רמז לזה כשאמר יצחק לעשו **"בא אחיך במרמה"** התכוון לומר לו אכלתי כבר אפיקומן. שכן **אפיקומן** גימ' **בא אחיך במרמה** וכמו שמואל הנביא, והרב קוק, ועוד...

ומעניין ביותר שבכל שנה בשבוע שחל בו יום ירושלים בלימוד **חק לישראל** בפרשת במדבר סידרו את הזוה"ק העוסק בשמחת ירושלים

וז"ל הזהור פרשת במדבר דף קי"ח ע"א. רבי אלעזר פתח (ישעיה ס"ו) **"שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה וגו'..."** בגין דחדוה לא אשתכח אלא בזמנא

דישראל קיימי בארעא קדישא, **דתמן אתחברת אתתא בבעלה** וכדין הוא חדוותא דכלא חדוותא דעילא ותתא... "שמחו את ירושלים וגילו בה וגו'" וגילו **בה דייקא**... רבי אבא חמא חד בר נש דהוה חדי בבי טרונייא דבבל. בטש ביה, אמר: שמחו את ירושלים כתיב **בזמנא דירושלים בחדווה בעי בר נש למחדי**. רבי אלעזר לטעמיה, דאמר שמחו את ירושלים היינו דכתיב (תהלים) עבדו את ה' בשמחה... כאן בזמנא דישראל **שראן בארעא קדישא**... ע"ש.

הרי שרשב"י ראה ברוח קודשו שמחת ירושלים וסידרו זאת **זווקא** בשבוע של פרשת וכן בפרשת **בחקתי** וכן פרשת **במדבר**. באותו שבוע שחל יום ירושלים.

זוה"ק בחקותי דף קי"ג ע"ב...: כָּד יִשְׂרָאֵל, אָף עַל גַּב דְּאִינוּן נִפְקוּ מִהִכְלִיָּה דְּמִלְכָּא, הֵחֳא מִשְׁכּוּנָא לָא שְׁבָקוּ, וּבְגִין דְּרַעוּתָא דְּמִלְכָּא עָלִיָּהּ, שְׁבָקִיָּה עֲמָחוּן. בְּשַׁעְתָּא דְּסָלִיק רַעוּתָא דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, עַל מִטְרֹנִיתָא וְעַל יִשְׂרָאֵל. סָלִיק אֲגָרִין (מקפץ על הגבעות), **נְחִית דְּרָגִין, וְסָלִיק כּוֹתֵלִין, לְאַסְתַּפְלָא וּלְאַשְׁגָּחָא בֵּין קוֹסְטִי כּוֹתֵלָא עָלֵיהּ**. פִּינוּן דְּחֲמִי לוֹן, שְׁאֲרִי וּבְכִי, הִדָּא הוּא דְּכָתִיב דּוֹמָה דּוֹדִי לְצָבִי אוֹ לְעוֹפֶר הָאֵלִים לְדַלְגָּא מִכּוֹתֵלָא לְאִיגָרָא, וּמֵאִיגָרָא לְכּוֹתֵלָא.

תרגום: כָּד יִשְׂרָאֵל, אָף עַל גַּב שְׁנִיָּאָו מִהִכְלִיָּה דְּמִלְכָּא, אוֹתוֹן מִשְׁכּוּן הֵם לָא עָזְבוּ, וּמִשּׁוּם שְׂרָצוֹן הַמִּלְכָּא עָלֵיהֶם, הִשְׁאִיר אוֹתוֹן עִמָּהֶם. בְּשַׁעָה שְׁעוּלָה רָצוֹן הַמִּלְכָּא הִקְדוּשׁ עַל הַגְּבִירָה וְעַל יִשְׂרָאֵל, הוּא עוֹלָה עֲלִיּוֹת (מקפץ על הגבעות), יוֹרֵד מִדְּרָגוֹת, וְעוֹלָה עַל הַכּוֹתֵלִים, **לְהַסְתַּפֵּל וּלְהַשְׁגִּיחַ בֵּין חֲרָפֵי הַכּוֹתֵל עָלֵיהֶם**. פִּינוּן שְׂרוּאָה אוֹתָם, מִתְחִיל לְכַפּוֹת. זְהוּ שְׁפָתוֹב דּוֹמָה דּוֹדִי לְצָבִי אוֹ לְעוֹפֶר הָאֵלִים, לְדַלְגָּא מִכּוֹתֵל לְעָלִיָּה, וּמִעָלִיָּה לְכּוֹתֵל.

הנה זה עומד אחר כְּתִלְנוּ, בְּבִתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מִדְּרָשׁוֹת מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת, (דודאי בי כנישתא בעייתא חלונות). מְצִיץ מִן הַחֲרָפִים, לְאַסְתַּפְלָא וּלְאַשְׁגָּחָא עָלֵיהּ. וּבְגִין כָּד, **יִשְׂרָאֵל בְּעוֹ לְמַחְדִּי בְּהוּא יוֹמָא, דְּאִינְהוּ יִדְעִי דָא**, וְאַמְרִי. (תהלים קיח) **זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יי' נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ**... ע"כ ע"ש.

תרגום: הֵנָּה זֶה עוֹמֵד אַחֵר כְּתִלְנוּ, בְּבִתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מִדְּרָשׁוֹת. מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת, (שבדודאי בית הכנסת צריך חלונות). מְצִיץ מִן הַחֲרָפִים, לְהַסְתַּפֵּל וּלְהַשְׁגִּיחַ עָלֵיהֶם. **וְלָכֵן יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְשַׁמֵּחַ בְּאוֹתוֹ יוֹם, שֶׁהֵם יוֹדְעִים זֶה וְאוֹמְרִים**, (תהלים קיח) **זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ**.

הרי איך כל זמן שעם ישראל בגלות **הקב"ה מתאוה לראות אותם** ושומר עליהם הוא משגיח מן החלונות, מציץ מן החרכים, הנה זה עומד אחר כותלנו אחר הכותל המערבי וכשהוא גואל אותם וחוזרים לארץ, זה שאמר ולכן ישראל צריכים לשמוח ולהודות **באותו יום הכוונה באותו יום שהכותל המערבי ישוב ויחזור לישראל** וזהו שהם יאמרו **זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ**. ולכן מי

שמבין דבר זה כמו שאמר, **ישראל שיודעים זה**, הסוד לאמר הלל בברכה ביום ירושלים.

ועוד בעניין שמואל הנביא: מובא בספר החזיונות של מהרח"ו זלה"ה, כששאל מפני מה אין שמואל הנביא יושב במקומו בישיבה של מעלה בצד ימין, נאמר לו: ששמואל הנביא נמצא בשערי ירושלים ולא ישב במקומו בישיבה של מעלה **עד שיבנה בית המקדש**, ושהוא מתאבל על חרבן הבית תמיד. וראה איך לא מקרה הוא ששמואל נפטר בכ"ח באייר ושחרר הר הבית בכ"ח באייר, וודאי בזכות תפילותיו. ע"ש.

ראוי לציין כי לפי סדר ספירת העומר, מה שאנו מכוונים בכל תיבה ממזמור, למנצח בנגינות... ביום ירושלים שהוא יום 43 לעומר אנו בתיבת **"יברכנו"** וזה מורא שהוא יום מסוגל מאז ומתמיד שתהיה לנו **ברכה** בו. שזה עניין ירושלים ובית המקדש שכל הברכה ממנו ושם מברכים הכוהנים, וחסידיך **יברכוכה**. וראה מדברי הגר"א לעיל.

הנביא זכריה אומר **"והיה יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה, והיה לעת ערב יהיה אור"** מסביר **הרב צבי יהודה קוק זצוק"ל** ער"ב בגימ' 272, כשתפחית 272 מששת אלפים דהוי עלמא וזהו ערב תמצא **ה' אלפים תשכ"ח** והיא שנת מלחמת ששת הימים". שהיה אור גדול אך לצערנו לא השכלנו לקלוט את כולו בגלל שלא היו מנהיגנו וחכמנו מוכנים לאור גדול כזה, ולכן חלק גדול ממנו נלקח מאתנו. וצריך להתכוון ולהיות מוכנים לקבל את ההשפעה הבאה בקרוב בימינו אמן.

ועוד בעניין כוונת התפילה בתחילה אנחנו מתקנים את חיצוניות עולם העשיה, וזה ע"י פעולות, **יפנה ויטול ידיו**, וגם זה עבודה בכוונה וצריך לדעת שאמצעי להגיע למטרה גם היא מטרה, ואין המשך בנין ועליית העולמות בלי מעבר דרך תיקונים אלו. והכל הוא כדי להגיע לשלמות, לתפילת האצילות בשמנה עשרה.

וזה גם בענייננו יש הרבה דברים שנראים בבנין הגוף ותשתית ויסודות המדינה, דברים לא כל כך בקדושה, אך לכל יש צורך כמו שצריך לבנות יסוד הבניין, וודאי שלא נעים להיכנס לבנין בשלבים הראשונים של בנייתו, אך זו דרך הבניין ורק בסיומו רואים את היופי ואת הפאר. כך בבנין המדינה, **ואחר כך יבוא התוכן והקדושה ובית המקדש**.

מוהרח"ו רמז זאת בהקדמתו לשער ההקדמות, ואמר שצריך ללמוד לשמה, ולא למטרה אחרת להיות רב או דיין, זו המטרה. הדרך למטרה היא **חשובה כמטרה** והוא לימוד לשמה.

¹² אע"פ שמלחמת ששת הימים הייתה בשנת תשכ"ז, נראה לומר ששנת תשכ"ח כולה הייתה אור, מה שאין כן תשכ"ז שהמלחמה הייתה בחדש **השמיני** שבה וזה אינו סותר את החשבון כשמדובר בכמה חדשים.